

Rozvoj města Slavkov u Brna v environmentální oblasti

Bc. Tereza Cenková, DiS.

Diplomová práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza Cenková, DiS.**
Osobní číslo: **M13740**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Rozvoj města Slavkov u Brna
v environmentální oblasti**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Definujte základní teoretické pojmy týkající se životního prostředí.
- Popište legislativu a koncepční dokumenty zabývající se environmentální problematikou.

II. Praktická část

- Proveďte analýzu rozvoje města Slavkov u Brna v environmentální oblasti.
- Zhodnoťte rozvoj města Slavkov u Brna v environmentální oblasti.
- Navrhněte a doporučte možnosti zlepšení environmentální politiky formou takto orientovaných projektů.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- ČESKO. Zákon č. 17 ze dne 5. prosince 1991 o životním prostředí. In: Sběrka zákonů České republiky. 1991, částka 4, s. 81 – 89. ISSN 1211-1244.
- GUTH JARKOVSKÝ, Jiří, Nadě JOHANISOVÁ a Martina FILIPOVÁ. Ekonomické a správní nástroje ochrany krajinného rázu. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010, 126 s. ISBN 978-802-1052-451.
- JORDAN, Andrew a Camilla ADELLE. Environmental policy in the EU: actors, institutions and processes. 3rd ed. New York: Routledge, 2013, 392 p. ISBN 978-020-3109-823.
- LEUENBERGER, Deniz a John R BARTLE. Sustainable development for public administration. Armonk, N.Y.: M.E. Sharpe, 2009, 148 p. ISBN 07-656-2272-6.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Lenka Smékalová**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **16. února 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **27. dubna 2015**

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Diahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen v případě, že tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhajení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 24.4.2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá rozvojem města Slavkov u Brna v environmentální oblasti. Teoretická část představuje základní pojmy z oblasti ochrany životního prostředí, environmentální politiku Evropské unie a České republiky a systémy environmentálního řízení organizací.

Praktická část obsahuje analýzu aktuálního stavu rozvoje města Slavkov u Brna ve sféře ochrany životního prostředí z pohledu veřejného i soukromého sektoru.

V závěru práce jsou navrženy a doporučeny možnosti zlepšení environmentální politiky formou projektů.

Klíčová slova:

Udržitelný rozvoj, ochrana životního prostředí, politika životního prostředí, ekologie, nakládání s odpady, energetika a ochrana klimatu, ochrana přírody a krajiny.

ABSTRACT

The dissertation deals with the environmental development of the town Slavkov u Brna. The theoretical part introduces basic terms from environmental protection field, the environmental policies of the European Union and the Czech Republic, and systems of environmental management of organizations.

The practical part contains an analysis of the current state of the development of the town Slavkov u Brna in the sphere of environmental protection in the view of both public and private sector.

At the end of the dissertation improvement possibilities of the environmental policy are suggested and recommended in the form of projects.

Keywords:

Sustainable development, environmental protection, policy of environmental protection, ecology, waste management, power engineering and climate protection, nature and landscape conservation.

Poděkování

Ráda bych poděkovala Ing. Lence Smékalové za odborné vedení při zpracování mé diplomové práce. Poděkování patří též panu Radoslavu Lánskému, řediteli Technických služeb města Slavkova u Brna, panu Petru Navrátilovi, předsedovi Slavkovského ochránářského spolku a zaměstnancům Městského úřadu ve Slavkově u Brna za poskytnutí podkladů a informací, které jsem mohla při zpracování diplomové práce využít.

Mé díky patří i všem mým blízkým, kteří mě během celého studia podporovali a pomáhali.

Motto

„Nedědíme Zemi po našich předcích, nýbrž si ji půjčujeme od našich dětí.“

Antoine de Saint-Exupéry (1900 – 1944)

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
1.1 CÍLE PRÁCE	11
1.2 POUŽITÉ METODY	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	14
2.1 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, EKOLOGIE, UDRŽITELNÝ ROZVOJ A ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKA	14
2.2 ENVIRONMENTÁLNĚ ŠETRNÝ PROVOZ - TZV. ZELENÉ ÚŘADOVÁNÍ	16
2.3 NAKLÁDÁNÍ S ODPADY.....	18
2.4 ENERGETIKA A OCHRANA KLIMATU	19
2.5 OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY	20
3 ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKA NA ÚROVNI EVROPSKÉ UNIE	23
3.1 LEGISLATIVA.....	23
3.2 KONCEPČNÍ DOKUMENTY	24
3.3 INSTITUCE EU PŮSOBÍCÍ V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	26
4 ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKA NA NÁRODNÍ ÚROVNI	28
4.1 LEGISLATIVA.....	28
4.2 KONCEPČNÍ DOKUMENTY	29
4.3 ZVLÁŠTNÍ ORGÁNY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....	31
5 ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKA NA REGIONÁLNÍ A MÍSTNÍ ÚROVNI	33
5.1 LEGISLATIVA.....	34
5.2 KONCEPČNÍ MATERIÁLY	34
5.3 JINÉ NÁSTROJE POLITIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....	36
6 SYSTÉMY ENVIRONMENTÁLNÍHO ŘÍZENÍ EMS - ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM	38
II PRAKTICKÁ ČÁST	40
7 CHARAKTERISTIKA MĚSTA SLAVKOV U BRNA	41
7.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	41
7.2 HISTORIE, KULTURNÍ A PŘÍRODNÍ PAMÁTKY A TURISTICKÉ CÍLE	42
7.3 PŘÍRODNÍ PŘEDPOKLADY	43
7.4 TECHNICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA A SLUŽBY	45
7.5 SPRÁVNÍ OBVOD OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ.....	46
7.6 CHARAKTERISTIKA MĚSTSKÉHO ÚŘADU SLAVKOV U BRNA	47
7.7 TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA SLAVKOVA U BRNA	49
7.8 KOMISE RADY MĚSTA SLAVKOVA U BRNA	50
8 ENVIRONMENTÁLNÍ ANALÝZA MĚSTA SLAVKOV U BRNA	51
8.1 ŠETRNÉ CHOVÁNÍ MĚSTSKÉHO ÚŘADU SLAVKOV U BRNA	51
8.1.1 Interní opatření týkající se úsporných opatření	51

8.1.2	Kancelářské potřeby	52
8.1.3	Nakládání s odpady	55
8.1.4	Spotřeba energie	55
8.1.5	Doprava	56
8.1.6	Čištění, úklid a hospodaření s vodou	56
8.2	SPOLUPRÁCE SE SPOLEČNOSTMI EKOLAMP, S.R.O. A EKO-KOM, A.S.....	56
8.3	OCENĚNÍ V OBLASTI EKOLOGIE	57
8.3.1	Biokoridor v Kozích horách	57
8.3.2	Odpady a obce – Hospodaření s komunálními odpady.....	57
8.3.3	Ocenění za sběr vysloužilých spotřebičů	58
8.4	STRATEGICKÉ DOKUMENTY MĚSTA	58
8.4.1	Program rozvoje města.....	58
8.4.2	Územní plán	61
8.5	NAKLÁDÁNÍ S ODPADY.....	62
8.5.1	RESPONO, a.s.	62
8.5.2	Sběrný dvůr	63
8.5.3	Systém nakládání s bioodpady a kompostárna pro město Slavkov u Brna	64
8.5.4	Rozšíření separace biologicky rozložitelných odpadů ve městě Slavkov u Brna.....	66
8.6	ENERGIE.....	68
8.6.1	Veřejné osvětlení.....	68
8.6.2	Kogenerační jednotka.....	70
8.7	OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY	71
8.7.1	Protipovodňová opatření města.....	71
8.7.2	Zámecký park, obora, aleje a biokoridory	72
8.8	SOUKROMÝ SEKTOR	73
8.8.1	Devro s.r.o.	73
8.8.2	FRAMOZ a.s.....	74
8.8.3	LIKO-S, a.s.	74
8.8.4	Lohman & Rauscher, s.r.o.....	75
8.8.5	Saab Czech s.r.o.	76
8.8.6	Informační systém EIA	77
8.8.7	Zdroje znečištění podnikatelských subjektů	78
8.9	NEZISKOVÝ SEKTOR - SLAVKOVSKÝ OCHRANÁŘSKÝ SPOLEK.....	79
8.10	SWOT ANALÝZA	80
8.11	SHRNUTÍ A VYHODNOCENÍ ANALÝZ.....	81
9	PROJEKTOVÁ ČÁST	83
9.1	PROJEKT ZELENÝ ÚŘAD SLAVKOV U BRNA.....	83
9.1.1	Žádost o finanční podporu z dotačního programu	84
9.1.2	Popis projektu.....	86
9.1.3	Rozpočet projektu	89
9.1.4	Časový harmonogram projektu	91
9.1.5	Návrh opatření pro vypracování interní směrnice „Ekologicky šetrný provoz Městského úřadu Slavkov u Brna “	91

9.2	PROJEKT "NÁHRADA ZA VYKÁCENÉ DOUPNÉ STROMY PŘI REVITALIZACI SLAVKOVSKÉHO ZÁMECKÉHO PARKU A PŘILEHLÝCH ALEJÍ"	95
9.2.1	Žádost o finanční podporu z dotačního programu	96
9.2.2	Popis projektu.....	98
9.2.3	Rozpočet projektu	100
9.2.4	Časový harmonogram projektu	102
	ZÁVĚR	103
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	105
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	117
	SEZNAM OBRÁZKŮ	118
	SEZNAM TABULEK.....	119
	SEZNAM PŘÍLOH.....	120

ÚVOD

Mottem této diplomové práce je citát od francouzského spisovatele, autora knihy Malý princ, Antoina de Saint-Exupériho: „*Nedědíme Zemi po našich předcích, nýbrž si ji půjčujeme od našich dětí*“. Tuto skutečnost si uvědomuje již spousta obyvatel Země a negativní dopad lidské činnosti na životní prostředí je čím dál více patrný.

Oblast životního prostředí patří k nejmladším vědním disciplínám, její význam však neustále roste. Je to totiž oblast, která se denně bezprostředně dotýká úplně každého z nás v soukromém i profesním životě. Oblast životního prostředí se také dotýká veřejných i soukromých organizací ať už je předmětem jejich činnosti cokoliv. Všichni lidé a tyto subjekty jsou pak zodpovědné za stav životních podmínek na planetě a neměli by se zříkat své odpovědnosti.

Téma rozvoje města Slavkova u Brna v environmentální oblasti jsem si zvolila z několika důvodů. Oblast ekologického citění mi je nejen osobně velmi blízká, ale v tomto městě jsem doposud žila a v letech 2009–2011 jsem měla možnost pracovat jako referentka kultury a zahraničních vztahů na zdejším městském úřadě.

V teoretické části diplomové práce budou představeny základní pojmy z oblasti životního prostředí, environmentální politika Evropské unie a České republiky na úrovni národní, regionální a místní. Závěr bude věnován environmentálnímu řízení v organizacích veřejných i soukromých.

V praktické části bude provedena analýza aktuálního stavu rozvoje města ve sféře ochrany životního prostředí, která je zaměřena především na město Slavkov u Brna jako představitele místní samosprávy. V analýze nebude opomenut ani přístup soukromého a neziskového sektoru ve vztahu k řešenému tématu.

Analytická část bude podpořena i informacemi z řízeného rozhovoru s kompetentní osobou, kterou je pan Radoslav Lánský, ředitel Technických služeb města Slavkova u Brna.

Na základě poznatků z analytické části práce budou připraveny zlepšující opatření ve formě projektů.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

1.1 Cíle práce

Cílem této práce je popsat a analyzovat rozvoj města Slavkov u Brna v environmentální oblasti. Konkrétně se jedná o přístup orgánů města k otázkám ochrany životního prostředí jako představitele veřejného sektoru, dále pak významných podnikatelských subjektů působících v katastru města a v neposlední řadě také neziskového sektoru.

Dílním cílem je pak vypracování výstupu diplomové práce ve formě konkrétních projektů, které povedou ke zlepšení aktuální situace v oblasti ochrany životního prostředí.

1.2 Použité metody

Pro zpracování diplomové práce budou použity dva zdroje dat, a to primární a sekundární.

Sekundární data jsou informace, které byla již dříve zjištěna k jinému účelu (odborné publikace, interní dokumenty, výroční zprávy, internet atp.).

Jejich výhodou je, že není nutné provádět vlastní výzkum, který může být finančně a časově náročný, a bývají zpracována profesionály v oboru. Tento zdroj dat má i své nevýhody. Mohou být např. příliš obecná, nemusí být relevantní, protože jsou zpracována k jinému účelu a pozor je nutné klást i na jejich důvěryhodnost. (Slavík, 2014, s. 88; Kozel, Mynářová a Svobodová, 2011, s. 52)

Primární informace se pak využívají v případě, že veškerá sekundární data byla vyčerpána nebo jsou pro nás nevhodná, nedosažitelná či nebyla zpracována. Jejich výhodou pak je jejich aktuálnost a konkrétnost, bohužel jejich získání je však finančně náročnější a také pomalejší. (Kozel, Mynářová a Svobodová, 2011, s. 55 – 56)

Primární data se pak dále člení na kvantitativní a kvalitativní. Mezi kvantitativní patří popisná, ekonomická, demografická data a chování zákazníků. Životní styl, postoje, názory, motivy jsou data kvalitativní. (Kozel, Mynářová a Svobodová, 2011, s. 56)

Nejběžnějšími metodami získávání primárních dat jsou: dotazníkové šetření, řízené rozhovory, pozorování, metody kolektivního rozhodování a diskuze. (Slavík, 2014, s. 88),

Při zpracování této diplomové práce bude využit pro získání primárních dat řízený rozhovor. „Podstatou je přímé dotazování experta, kdy část dotazů je předem připravena a část vyplývá z předchozích odpovědí experta“ (Fotr a Hnilica, 2014, s. 296).

Důležité je se na rozhovor řádně připravit a naplánovat, přičemž se skládá z několika základních částí. Při zahájení samotného rozhovoru je důležité vysvětlit cíl výzkumu a důvod výběru respondenta. Dále již následuje samotný průběh rozhovoru, kde je nutné držet se následujících zásad: používat srozumitelný jazyk, omezit odborné výrazy v případě, že není dotazován expert na danou problematiku, počítat s postupným poklesem pozornosti, neovlivňovat odpovědi respondentů. Závěrem je vhodné vytvořit pozitivní atmosféru. Respondent by měl vědět, že jeho odpovědi pomohou vyřešit danou problematiku. (Kozel, Mynářová a Svobodová, 2011, s. 191)

Slavík (2014, s. 89) uvádí, že hlavní výhodou řízeného rozhovoru je možnost lépe strukturovat problém a případně si jej vyjasnit i tváří v tvář.

I. TEORETICKÁ ČÁST

2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

2.1 Životní prostředí, ekologie, udržitelný rozvoj a environmentální politika

Pro objasnění pojmu **životní prostředí** (dále jen ŽP) existuje celá řada definic. Mezi nejznámější patří definice norského profesora Wika, která byla přijata v roce 1967 na konferenci UNESCO v Paříži a zní „životní prostředí je ta část světa, se kterou je živý organismus ve stálé interakci, to znamená, kterou používá, mění a které se musí přizpůsobovat“ (EnwiWeb s.r.o., ©2003-2012).

Další možná definice byla přijata na konferenci v Tbilisi v roce 1979, která říká, že "životní prostředí je systém složený z přírodních, umělých a sociálních složek materiálního světa, jež jsou, anebo mohou být s uvažovaným organismem ve stálé interakci" (Říha a Chaloupka, 2010, s. 7).

V českém zákoně č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, je to vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Dále uvádí, že jeho složkami jsou ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie.

Soukopová (2011, s. 21) vysvětluje pojem **ochrana životního prostředí** jako specifickou lidskou činnost zahrnující ochranu okolního prostředí pro uspokojivý život všech organismů na planetě Zemi. Ochrana ŽP zahrnuje: ochranu půdy, přírody, krajiny, zlepšování kvality ovzduší, ochranu vod, klimatu, nakládání s odpady, omezování průmyslového znečištění a udržitelné využívání zdrojů energie. (Soukopová, 2011, s. 22)

*"Přírodovědní disciplínou, která se zabývá studiem vztahů existujících mezi živými organismy a prostředím, ve kterém se nachází, je **ekologie**"* (Soukopová, 2011, s. 36). Předmětem jejího zkoumání jsou pak funkční vztahy v přírodě a jejich struktura. (Soukopová, 2011, s. 36)

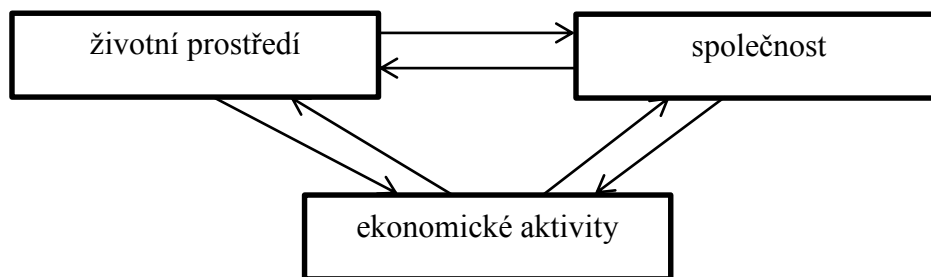
Problematika životního prostředí je jednou ze tří složek **udržitelného rozvoje**.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, tento pojem chápe jako takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.

Mayer (2012, s. 14) uvádí, že udržitelný rozvoj je nejčastěji definován jako "rovnováha mezi tzv. pilíři udržitelného rozvoje: ekologickým, sociálním a ekonomickým; někdy se uvádí ještě čtvrtý pilíř kulturní a další pilíř, kterým je dobrá správa veřejných věcí."

Zásady udržitelného rozvoje jsou následující:

- životní prostředí
- budoucnost
- kvalita života
- rovnocenné příležitosti a zodpovědnost
- předběžná opatrnost
- holistické (celostní) myšlení (Tomšík, 2014, s. 97)

Obr. 1. Vazby mezi aspekty udržitelného rozvoje (Zdroj: Tomšík, 2014, s. 98)

Významnými mezníky v problematice udržitelného rozvoje byly roky 1972, kdy se konala celosvětová konference Organizace spojených národů (OSN) o životním prostředí ve Stockholmu a rok 1983, kdy OSN ustanovila Zvláštní komisi pro ŽP a rozvoj, jejíž předsedkyní byla norská politička Gro Harlem Brundtlandová. Pod jejím vedením komise v roce 1987 předložila zprávu zvanou „Naše společná budoucnost“. V této zprávě komise navrhl, aby problémy ŽP v celosvětovém měřítku byly řešeny novým typem hospodářského rozvoje. Podle tohoto dokumentu je trvale udržitelný rozvoj takový způsob rozvoje, který uspokojuje potřeby přítomnosti, aniž by oslaboval možnosti budoucích generací naplňovat jejich vlastní potřeby. (Říha a Chaloupka, 2010, s. 14)

U příležitosti 20. výročí první Konference OSN ve Stockholmu byla v roce 1992 svolána „Konference OSN o ŽP“ do Ria de Janeira nazvaná též Summit Země, kterého se účastnilo

153 zemí. Nejdůležitějším dokumentem summitu byla tzv. Agenda 21, která sloužila pro aplikaci trvale udržitelného rozvoje. (Soukopová, 2011, s. 28)

Jelikož se stav světových ekosystémů stále nezlepšoval, uskutečnilo se další klíčové setkání v Johannesburgu v roce 2002. Tento summit byl tzv. implementačním, protože se hledaly cesty, jak naplnit cíle a jeho heslem bylo "People, Planet, Prosperity". Tzn., že pozornost je nutné věnovat lidem, odstranění chudoby a sociálnímu aspektu. (Soukopová, 2011, s. 30)

Environmentální politikou nebo také **politikou životního prostředí** je možné rozumět "*organizování, kontrolu a realizace určité koncepce tvorby a ochrany životního prostředí státními orgány*" (Kliková et al., 2012, s. 246). Soukopová (2011, s. 132) pak ještě dodává, že je to koordinovaná činnost institucí, občanů, nevládních organizací, veřejné správy a výrobních organizací konaná za účelem nastolování rovnováhy mezi lidskými činnostmi s ohledem na budoucí generace.

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) rozděluje nástroje politiky ŽP následovně:

- normativní nástroje (povolení, licence, emisní a imisní limity znečištění)
 - ekonomické nástroje (daně, poplatky, emisní povolení, finanční podpory)
 - platební povinnosti a kompenzace škod (kompenzační fondy, povinné pojištění)
 - vzdělávání a informace (vzdělávací kampaně, zveřejňování sankčních postihů)
 - dobrovolné přístupy (veřejné dobrovolné systémy, smlouvy)
 - řízení a plánování (environmentální systém řízení, vymezení chráněných oblastí)
- (Soukopová, 2011, s. 136)

Ochrana životního prostředí není oblastí, která by přinášela ekonomický prospěch, a tento znak má společný s principy fungování veřejné správy. Veřejná sféra má také tu výhodu, že sdružuje celou řadu odborníků z oblastí ekonomie, sociologie, ekologie, dopravy, strojírenství, geografie atp., kteří spolu spolupracují. Multidisciplinární charakter veřejné správy má tedy přímo ideální příležitost pro podporu ochrany životního prostředí v dané zemi a principy environmentální politiky tak uvádět do praxe. (Leuenberger a Bartle, 2009, s. 3 – 4)

2.2 Environmentálně šetrný provoz - tzv. zelené úřadování

Pod pojmem zelené úřadování se skrývá environmentálně příznivé chování institucí, které jsou financovány z veřejných prostředků. Může se jednat nejen o obecní, městské či krajské

úřady, ale patří sem i školy, školky, knihovny, kulturní zařízení, domy s pečovatelskou službou apod.

Principy zeleného úřadování mohou také využívat i neziskové organizace či soukromé společnosti. Zahrnuje veškerou každodenní činnost institucí, při kterých se bere v potaz zájem o životní prostředí. Konkrétně se jedná o systémová opatření týkající se provozu a chování společnosti a nakupování. (ZO ČSOP Veronica)

Ekologický provoz organizací se začal prosazovat od poloviny 90. let minulého století. V roce 2002 OECD formulovala doporučení pro zlepšování environmentálního profilu nakupování ve veřejné správě. (STEP, ©2007-2015a)

Environmentálně orientované nakupování ve veřejném sektoru podporuje také Sedmý akční program pro životní prostředí Evropské unie. Cílem je, aby 50 % veřejných zakázek bylo realizováno na základě ekologických požadavků. (STEP, ©2007-2015)

Myšlenky ekologicky šetrného provozu se v České republice začaly více prosazovat v novém miléniu, ale už v roce 1997 byla založena Síť ekologických poraden České republiky (STEP), jejichž hlavní činností je preventivní péče o životní prostředí. Také podporuje spolupráci a komunikaci mezi samosprávou, státní správou, vědeckým výzkumem, veřejností a podnikatelskou sférou. Síť je členem Evropské asociace ekologických poradců – EcoCounseling Europe. (Síť ekologických poraden STEP)

V České republice je šetrné úřadování obsaženo v těchto dokumentech:

- usnesení vlády č. 720/2000, o používání ekologicky šetrných výrobků orgány státní správy
- usnesení vlády č. 1155/2006 – jeho přílohou je Akční plán Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR
- zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (ZO ČSOP Veronica)

Ekologický institut Veronica specifikuje, kterých oblastí se ekologický provoz dotýká:

- kancelářské potřeby a papír
- nakládání s odpady
- spotřeba energie:
 - vytápění budov
 - úsporně energetická opatření (izolace budov, kvalitní okna)
 - používání elektrických přístrojů

- osvětlení
- čištění a úklid
- zařízení interiéru, podlahové krytiny a nátěrové hmoty
- hospodaření s vodou
- jídlo - občerstvení na poradách, kantýna, jídelna
- doprava
- ochrana biodiverzity (ZO ČSOP Veronica)

Díky zavedením principů ekologicky šetrného provozu do praxe dochází obecně k omezení zátěže na životní prostředí, podporuje dostupnost ekologicky příznivého zboží a služeb, je příkladem pro jiné fyzické i právnické osoby a v neposlední řadě může také znamenat finanční úspory. (ZO ČSOP Veronica)

2.3 Nakládání s odpady

Odpadové hospodářství v České republice spadá pod Ministerstvo životního prostředí (dále jen MŽP). První zákon týkající se odpadů vznikl až v roce 1991. (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014b)

Základní platnou normou je zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, který upravuje pravidla pro předcházení vzniku odpadů, jejich nakládání v souladu s ochranou životního prostředí, ochrany lidského zdraví a trvale udržitelného rozvoje.

Pojem odpad je v tomto zákoně definován jako každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit. Odpady jsou nežádoucí vedlejší produkty lidské činnosti a vytvářejí potenciál pro negativní ovlivňování složek životního prostředí. (Říha a Chaloupka, 2010, s. 36)

Cíle a opatření pro jejich dosažení v oblasti odpadového hospodářství jsou stanoveny v dlouhodobé strategii, kterou vláda ČR schválila formou nařízení v prosinci 2014 a jedná se o Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015-2024. Jeho součástí jsou hodnotící zprávy, které jsou zveřejňovány na internetových stránkách MŽP. (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014d)

Na téma odpadů je zaměřena i Státní politika ŽP 2012-2020. Jejím cílem je ochrana a udržitelné využívání zdrojů, prevence a omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životní prostředí, podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin. (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014e)

Významnou úlohu hrají i poradní orgány ministra životního prostředí, kterými jsou např. Rada pro odpadové hospodářství ČR. Tato rada je složena z odborníků ze státní i soukromé sféry. (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014c)

2.4 Energetika a ochrana klimatu

Ochrana klimatu je poměrně mladé odvětví, protože poprvé na změnu klimatu bylo upozorněno v 60. letech 20. století. Významnou roli v negativním pojetí jistě hraje rozvoj průmyslu, který způsobil nárůst skleníkových plynů v atmosféře. (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014f)

Na mezinárodní úrovni vnikl Mezivládní panel pro změnu klimatu, jehož působení tkví v získávání vědeckých podkladů a účastní se ho vědci a instituce z celého světa. Dalším významným krokem bylo přijetí Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu na konferenci v Rio de Janeiru v roce 1992. O pět let později byl přijat tzv. Kjótský protokol, jehož základním cílem bylo snížení emise skleníkových plynů. ČR tento protokol ratifikovala až v roce 2001 a zavázala se, že sníží emise o 8 %. (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014f)

EU se vydala cestou obchodování s emisními povolenkami, což je nástroj motivující ke snižování emisí skleníkových plynů. (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014f)

„Prioritním cílem politiky Evropské unie v oblasti energetiky je zabezpečení dodávek energií pro všechny spotřebitele za dostupné ceny při respektování životního prostředí“ (EU a energetika). Mezi strategické dokumenty Evropské unie (EU) patří Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, kterou zveřejnila Evropská komise v roce 2013. (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014a)

Česká republika má v oblasti energetiky vypracováno několik strategických dokumentů. Tím nejvýznamnějším je Národní program na zmírnění dopadu změny klimatu z roku 2004. V současné době se připravuje jeho aktualizace. Dalším je např. Státní energetické koncepce, která konkretizuje státní priority a stanovuje cíle ve vývoji energetického hospodářství na dalších 30 let. Naplňování cílů a priorit bude vyhodnocovat Ministerstvo průmyslu a obchodu. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, ©2005)

V oblasti energetiky je vypracována Státní energetická koncepce, která předpokládá, že bezpečné dodávky energie za přijatelnou cenu budou garantovány přednostním využitím všech dostupných tuzemských energetických zdrojů při využití nejlepších dostupných technologií

a způsobem maximálně šetrným k životnímu prostředí. (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014f)

Předpisy EU zpracovává zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, a dále upravuje např.:

- podporu elektřiny, tepla a biometanu z obnovitelných zdrojů energie
- obsah a tvorbu Národního akčního plánu ČR
- podmínky pro vydávání, evidenci a uznávání záruk původu energie z obnovitelných zdrojů
- financování podpory na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny z podporovaných zdrojů, tepla z obnovitelných zdrojů atd.

Účelem tohoto zákona je ochrana klimatu a životního prostředí tím, že se budou podporovat obnovitelné zdroje. Dále chce přispět k šetrnému využívání přírodních zdrojů a k trvale udržitelnému rozvoji společnosti.

2.5 Ochrana přírody a krajiny

Ochrana přírody a krajiny je v České republice zakotvena v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Tato právní úprava je podle Říhy a Chaloupky (2010, s. 69) velmi komplexní normou.

V zákoně je vymezena obecná a zvláštní ochrana přírody a krajiny. Obecná představuje ochranu krajiny, rozmanitosti druhů, přírodních a estetických kvalit přírody a šetrné využívání přírodních zdrojů. Zákon dále rozlišuje obecnou ochranu krajiny, kam např. patří nástroj územní systém ekologické stability, obecnou ochranu druhů a neživé části přírody a krajiny (např. jeskyně).

Zákon kategorizuje zvláště chráněná území, kterými jsou národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky.

Když Česká republika vstoupila v květnu 2004 do Evropské unie, upravila zákon o ochraně přírody a krajiny podle předpisů EU. ČR tímto převzala závazky v oblasti územní ochrany přírody spočívající ve vytvoření odpovídající části soustavy chráněných území evropského významu EU – Natura 2000. (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014g)

Na mezinárodní úrovni MŽP zabezpečuje plnění závazků, které vyplývají z mezinárodních úmluv, např. Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy – CITES. Česká republika je také členem Světového svazu ochrany přírody (IUCN). (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014g)

Územní systém ekologické stability krajiny (ÚSES)

Je podle zákona o ochraně přírody a krajiny vzájemně propojený soubor přirozených i pozmeněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability.

Na vytváření ÚSES se podílejí vlastníci pozemků, obce a stát. Jeho tvorba je dlouhodobým procesem, který vyžaduje zpracování celé řady dokumentace, zakládání jednotlivých skla-debných částí ÚSES a péči o ně. (Portál ÚSES)

„Cílem ÚSES je zejména vytvoření sítě relativně ekologicky stabilních území ovlivňujících příznivě okolní, ekologicky méně stabilní krajinu, zachování či znovuoobnovení přirozeného genofondu krajiny, zachování či podpoření rozmanitosti původních biologických druhů a jejich společenstev“(Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014h).

Natura 2000

Natura 2000 je soustava chráněných území, které vytvářejí všechny státy EU podle jednotné legislativy. Právní základ této soustavy je založen na dvou předpisech unie:

- směrnice Rady 2009/147/EC, o ochraně volně žijících ptáků
- směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014i)

Na síti Natura 2000 začala unie pracovat v roce 1979 a nyní je téměř dokončena. Je v ní zahrnuto přes 26 000 lokalit a pokrývá 18 % území EU. (European Commission, 2015a)

Hlavní cíle v rámci sítě Natura 2000 jsou:

- Zamezit činnostem, jež by mohly vážně poškodit nebo narušit přírodní stanoviště, jímž je lokalita vymezena,
- podniknout pozitivní kroky v zájmu zachování a obnovy těchto stanovišť a druhů a zajistit tak jejich ochranu. (European Commission, 2015b)

V zákoně o ochraně přírody a krajiny se síti Natura věnuje čtvrtá část, kde je definován postup při jejím vytváření a ochraně.

Natura 2000 je podle tohoto právního předpisu celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit.

3 ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKA NA ÚROVNI EVROPSKÉ UNIE

3.1 Legislativa

Když bylo Evropské společenství v 60. letech zakládáno, nemělo vytvořenou žádnou environmentální politiku ani normy v této oblasti. V současné době však EU má jednu z nejvíce progresivních politik životního prostředí na světě, ačkoliv náleží k jejím nejmladším aktivitám. (Jordan a Adelle, 2013, s. 1)

EU se o problematiku ekologie začala zajímat až v 70. letech minulého století, protože v této době se začaly projevovat negativní dopady rychlého průmyslového rozvoje. (Šrein, 1999, s. 189)

První zmínky se v právu unie začaly objevovat až od poloviny 80. let 20. století, a to v rámci Jednotného evropského aktu (JEA), i přestože Evropská rada vyzvala Komisi k přípravě konkrétních opatření řešících otázky životního prostředí již na summitu v Paříži, který se konal v říjnu 1972. (Euroscop.cz, ©2005-2015b; Jordan a Adelle, 2013, s. 15)

Od té doby nastala i spousta formálních změn. Problematika ochrany životního prostředí byla v roce 1987 začleněna do Smlouvy o Evropském hospodářském společenství jako samostatná kapitola a ochrana životního prostředí se tak stala součástí primárního práva („*tj. nejvyšší zdroj práva v Evropské unii, který má přednost před všemi ostatními prameny práva*“). (Šrein, 1999, s. 189; Záhumenská et al., 2014, s. 17)

Maastrichtská smlouva z roku 1992 pokračovala ve vymezení některých principů ochrany životního prostředí. Amsterdamská smlouva (1992) pak posílila právní základnu větší ochrany životního prostředí a podpořila trvale udržitelný rozvoj v celé EU. (EU4Journalists, ©2003-2011; Záhumenská et al., 2014, s. 17)

Amsterdamská smlouva definuje čtyři základní cíle politiky životního prostředí: udržování, ochrana a zlepšování kvality, ochrana lidského zdraví, obezřetné a racionální využívání přírodních zdrojů, podpora opatření, která čelí regionálním a celosvětovým problémům životního prostředí na mezinárodní úrovni. (Tomšík, 2014, s. 115)

Na summitu Evropské rady, která se konala v březnu roku 2000 v Lisabonu, si EU dala za cíl, že by se měla stát nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější ekonomikou na světě,

kteřá čerpá ze znalostí a dovedností a je schopna nepřetržitého hospodářského růstu při současném dosažení většího množství lepších pracovních příležitostí a větší sociální soudržnosti. K dosažení tohoto cíle byla vypracována tzv. Lisabonská strategie, která se skládá ze tří oblastí označovaných jako pilíře: Jde o ekonomický, sociální a ekologický pilíř. (Tomšík, 2014, s. 118 - 119)

Evropská rada v červnu 2010 přijala novou strategii Inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění „Evropa 2020“, která navázala na končící Lisabonskou. Zde si EU stanovila 5 hlavních cílů, třetí z nich se týká environmentální politiky unie: snížit emise skleníkových plynů, zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie v naší konečné spotřebě energie na 20 % a zvýšit energetickou účinnost o 20 %. (Evropská komise, 2010, s. 11)

Název Evropská unie za Evropské společenství nahradila Smlouva o Evropské unii, známá spíše jako Lisabonská smlouva z roku 2009. Tato smlouva přidělila orgánům unie více pravomocí v ochraně životního prostředí včetně otázek klimatických změn. Ochrana životního prostředí se samostatně věnuje článek 37. (Záhumenská et al., 2014, s. 17)

Tomšík (2014, s. 115 - 116) uvádí základní principy současné ekologické politiky Evropské unie. Tou hlavní je zásada vysoké úrovně ochrany životního prostředí. Mezi další principy patří: princip předběžné opatrnosti, prevence, znečišťovatel platí, princip subsidiarity, integrace a trvale udržitelného rozvoje.

3.2 Koncepční dokumenty

EU v oblasti politiky životního prostředí využívá standardních legislativních nástrojů, a to nařízení, směrnic, rozhodnutí, případně doporučení a stanovisek. Kromě toho také využívá strategické dokumenty, např. tzv. akční programy, ve kterých stanovuje prioritní cíle, bílé a zelené knihy. (Kliková et al., 2012, s. 252)

„Nařízení jsou legislativní akty, které jsou závazné ve všech svých ustanoveních a jsou přímo aplikovatelné ve všech členských státech od stanoveného termínu“ (Říha a Chaloupka, 2010, s. 79).

Jako příklad nařízení v oblasti ekologie je možné uvést: Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 ze dne 25. listopadu 2009 o ekoznačce EU.

Směrnice jsou závazné pro členské státy, kterým jsou určeny. Závazné jsou cíle a časové období stanovené k realizaci těchto cílů. Způsob provedení je pak ponechán na příslušném

státu. Směrnice obecně patří k nejvýznamnějším legislativním opatřením v oblasti životního prostředí. (Říha a Chaloupka, 2010, s. 79)

Příkladem může být např. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES.

Akční programy jsou střednědobé strategické dokumenty, které jsou od poloviny 70. let vodítkem k rozvoji politiky životního prostředí EU.

První akční program pro ochranu životního prostředí byl schválen zástupci vlád členských zemí v červnu 1973 na prvním zasedání Rady ministrů pro životní prostředí a formálně přijat o několik měsíců později. (Jordan a Adelle, 2013, s. 13-14)

V listopadu 2013 byl přijat již sedmý akční program EU pro životní prostředí, který zahrnuje období od 2014-2020. (European Commission, 2015b)

Program stanovuje devět prioritních cílů EU:

1. chránit, zachovávat a rozvíjet přírodní bohatství
2. přeměnit EU v zelené a konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství účinně využívající zdroje
3. chránit občany před environmentálními tlaky a riziky ovlivňujícími jejich zdraví a dobré životní podmínky
4. maximalizovat přínos právních předpisů v oblasti životního prostředí zlepšením jejich provádění
5. prohloubit znalosti o životním prostředí a zlepšit faktickou základnu pro politiku v oblasti životního prostředí
6. zajistit investice pro politiku v oblasti životního prostředí a klimatu a zohlednit náklady činností společnosti na ochranu životního prostředí
7. zlepšit začlenění problematiky životního prostředí do ostatních oblastí politiky a zajistit soudržnost při vytváření nových politik
8. posílit udržitelnost měst EU
9. zvýšit efektivnost při řešení mezinárodních problémů v oblasti životního prostředí a klimatu (European Commission, 2015b)

Bílá kniha je dokument, ve kterém je formulováno stanovisko Evropské komise k určitým závažným problémům a často předchází vydání zákonných norem. Pro členské státy je to nezávazný dokument. (Tomšík, 2014, s. 34)

Příklad: Příspěvek se změně klimatu: směřování k evropskému akčnímu rámci z roku 2009.

Zelená kniha je dokument, jehož cílem je iniciovat k zahájení diskuzí, konzultací na evropské úrovni k určitému tématu či záměru ještě před tím, než Evropská komise přistoupí k jejich zpracování do podoby zákona. (Tomšík, 2014, s. 34)

Příklad: Ochrana lesů a související informace v EU - příprava lesů na změnu klimatu (2010)

3.3 Instituce EU působící v oblasti životního prostředí

Evropský parlament – Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost

Všichni poslanci jsou rozděleni do 20 stálých výborů. Každý výbor, který má 25 – 71 členů, si z nich volí předsedu a čtyři místopředsedy a jejich mandát trvá dva a půl roku. V rámci jejich činnosti přijímají zprávy, kterými přispívají k obsahu legislativních návrhů, navrhuji pozměňovací návrhy pro plenární zasedání a jmenují vyjednávací tým pro vedení jednání s Radou o právních předpisech EU. (Evropský parlament)

Rada EU - Rada pro životní prostředí

V závislosti na projednávaném tématu zasedá v deseti různých záležitostech. Jedním z nich je i oblast životního prostředí, včetně jeho ochrany, obezřetné využívání zdrojů a ochrana lidského zdraví. (Rada EU a Evropská rada, ©2015)

Skládá se z ministrů životního prostředí, kteří se setkávají přibližně čtyřikrát ročně. Rozhoduje kvalifikovanou většinou spolu s Evropským parlamentem. (Euroscop.cz, ©2005-2015b)

Evropská komise – životní prostředí, oblast klimatu

Problematika životního prostředí spadá do portfolia dvou generálních ředitelství: pro životní prostředí, které funguje již od roku 1973 a pro boj s klimatickými změnami, založené v roce 2010. Komise navrhuje politiky a právní předpisy. (Euroscop.cz, ©2005-2015b)

Evropský hospodářský a sociální výbor – sekce Zemědělství, rozvoj venkova a životní prostředí

Tato sekce je zodpovědná za oblasti, jako je udržitelné využívání přírodních zdrojů, společná zemědělská politiku, strategie udržitelného rozvoje a politika boje proti změně klimatu. Sekce má 91 členů. (European Economic and Social Committee)

Výbor regionů – Komise pro životní prostředí, změny klimatu a energetiku

Výbor regionů má šest samostatných komisí, které připravují stanoviska k navrhovaným právním předpisům Evropské komise. (European Union)

Evropská investiční banka – Evropská investiční banka a životní prostředí

Banka byla založena Římskými smlouvami v roce 1958, aby spolufinancovala kapitálové investice a napomáhala tak k vyváženému rozvoji společenství. Mezi její základní úkoly patří i ochrana životního prostředí a kvality života, podpora městského rozvoje a ochrana architektonického dědictví unie. (Euroscop.cz, ©2005-2015a)

Agentury EU - Evropská agentura pro životní prostředí (EEA)

Agentura se sídlem v Kodani zahájila svou činnost v roce 1994. Shromažďuje údaje od členských států a z nich vytváří ucelené datové soubory. Připravuje také zprávy, indikátory, pomáhá členským zemím v otázkách ochrany životního prostředí. Agentura také koordinuje Evropskou informační a pozorovací síť pro životní prostředí (síť Eionet). (Životní prostředí: kvalitní životní prostředí pro budoucí generace, 2013, s. 5; Euroscop.cz, ©2005-2015b)

4 ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKA NA NÁRODNÍ ÚROVNI

V době před rokem 1989 se environmentální politice v České republice nevěnovala zvláštní pozornost, avšak kvalita životního prostředí se velice zhoršila. Mezi hlavní příčiny bezesporu patří extenzivní hospodářský vývoj, nadměrná spotřeba surovin, energie, velkoplošné hospodaření v zemědělství, bezohledná těžba nerostných surovin atp. (Soukopová, 2011, s. 136)

Soukopová (2011, s. 136 - 137) však také uvádí, že i před rokem 1989 je možné zaznamenat snahy o ochranu ŽP v tehdejší centrálně plánované ekonomice. V 60. letech byl například přijat zákon na ochranu ovzduší a v 70. letech pak vodní zákon, který byl v platnosti až do roku 2001.

Období velkých změn pak nastalo po sametové revoluci. Bylo zřízeno Ministerstvo životního prostředí a postupně se přijímaly zákony týkající se této oblasti. Změny v environmentální politice České republiky významně ovlivnil i její vstup do Evropské unie.

4.1 Legislativa

Ochranu životního prostředí velmi krátce popisuje i Ústava České republiky v čl. 7, kde je uvedeno, že stát má za úkol dbát o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu národního bohatství. Podrobněji je právo na příznivé životní prostředí definováno v Základní listině práv a svobod v čl. 35, kde stojí, že každý má právo nejen na příznivé životní podmínky, ale také na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojích. (Záhůmská, 2014, s. 12)

Ochrana životního prostředí zahrnuje celou řadu složek, proto legislativa související s touto tematikou je velmi rozsáhlá.

Základní normou v oblasti životního prostředí je však zákon č. **17/2002, o životním prostředí**, který definuje základní pojmy, stanoví zásady ochrany ŽP a povinnosti právnických osob při ochraně a zlepšování ŽP. Mezi základní pojmy, které jsou v zákoně vymezeny, patří životní prostředí, ekosystém, ekologická stabilita, trvale udržitelný rozvoj, přírodní zdroje, znečišťování a poškozování a ochrana ŽP a pojem ekologická újma.

Zákon také definuje zásady ochrany životního prostředí, mezi které patří např. i to, že území nesmí být nad míru zatěžováno lidskou činností. Paragraf 17 a 18 stanovuje povinnosti při

ochraně ŽP. Další části se zabývají odpovědností za porušení povinností při ochraně ŽP a ekonomickými nástroji.

V platnosti jsou další právní normy, které upravují ochranu jednotlivých složek nebo částí životního prostředí:

- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách
- zákon č. 342/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu
- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích
- zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění a o integrovaném registru znečišťování
- zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí
- zákon č. 123/1998 Sb. o právu na informace o životním prostředí

4.2 Koncepční dokumenty

Oblast ochrany životního prostředí na státní úrovni spadá pod resort Ministerstva životního prostředí. Jelikož je tato oblast velmi rozsáhlá, dotýká se činnosti i jiných ministerstev, např. Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva zemědělství, Ministerstva pro místní rozvoj atp.

Na vládní úrovni je vypracovávána celá řada koncepčních dokumentů, ve kterých oblast ochrany životního prostředí tvoří jen určitou část nebo je jeden z cílů. Jde například o **Strategický rámec udržitelného rozvoje**, protože, jak již bylo v úvodu práce vysvětleno, životní prostředí je jednou z jeho částí. Tento strategický dokument byl schválen vládou ČR v roce 2010 a tvoří dlouhodobý rámec pro politická rozhodování. Slouží také jako podklad pro zpracovávání jiných koncepčních dokumentů v rámci státní správy a územní veřejné správy. (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014k).

Stanovené cíle jsou pak zařazeny do pěti prioritních os:

- prioritní osa 1: Společnost, člověk a zdraví
- prioritní osa 2: Ekonomika a inovace
- prioritní osa 3: Rozvoj území

- prioritní osa 4: Krajina, ekosystémy a biodiverzita
- prioritní osa 5: Stabilní a bezpečná společnost

(Strategický rámec udržitelného rozvoje, 2010)

Ministerstvo ŽP pak zpracovává strategie, koncepce a programy, které se týkají jednotlivých témat z oblasti životního prostředí.

Strategie:

- Státní politika životního prostředí 2012-2020
- Politika ochrany klimatu ČR 2009-2020
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020
- Plán odpadového hospodářství ČR 2003-2012
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR (2005)

Koncepce:

- Koncepce podpory místní Agendy 21 v ČR do roku 2020

Program:

- Národní program snižování emisí (2003)
- Program podpory environmentálních technologií v ČR (2005/2009)

(Národní síť zdravých měst, ©2015)

Státní politika životního prostředí 2012-2020

Tento vládní dokument stanovuje plán na realizaci efektivní ochrany životního prostředí v ČR na období 2012-2020. *„Hlavním cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v České republice, výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově“.*

Mezi čtyři tematické oblasti této politiky patří: ochrana a udržitelné využívání zdrojů, ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší, ochrana přírody a krajiny a poslední oblastí je bezpečné prostředí.

Principy integrace politik, prevence, předběžné opatrnosti, „znečišťovatel platí“, nákladové efektivnosti, zvyšování povědomí veřejnosti o otázkách životního prostředí a princip mezinárodní spolupráce jsou základní principy politiky ŽP do roku 2020.

Tématická oblast	Priorita
1) Ochrana a udržitelné využívání zdrojů	1.1 Zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu
	1.2 Prevence a omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životní prostředí, podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin
	1.3 Ochrana a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí
2) Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší	2.1 Snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatické změny
	2.2 Snížení úrovně znečištění ovzduší
	2.3 Efektivní a přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie
3) Ochrana přírody a krajiny	3.1 Ochrana a posílení ekologických funkcí krajiny
	3.2 Zachování přírodních a krajinných hodnot
	3.3 Zlepšení kvality prostředí v sídlech
4) Bezpečné prostředí	4.1 Předcházení rizik
	4.2 Ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobenými antropogenními nebo přírodními hrozbami

Obr. 2. Státní politika životního prostředí 2012-2020

4.3 Zvláštní orgány v oblasti životního prostředí

Česká inspekce životního prostředí

Byla zřízena v roce 1991 zákonem. č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa a spadá pod Ministerstvo životního prostředí. Je to odborný orgán, který je pověřen dozorem nad dodržováním právních norem v oblasti životního prostředí. (Říha a Chaloupka, 2010, s. 65; Česká inspekce životního prostředí, ©2004-2015)

Správy národních parků a chráněných krajinných oblastí

Jejich kompetence stanovuje zákon o ochraně přírody a krajiny a zákon o ochraně zemědělského půdního fondu. V ČR existují tyto národní parky: Krkonošský NP, NP Šumava, NP Podyjí a NP České Švýcarsko. (Říha a Chaloupka, 2010, s. 65)

Agentura ochrany přírody a krajiny

Agentura vykonává výkon státní správy na území chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, pozemků určených k obraně státu a vojenských újezdů. Zabývá se také odbornou podporou na úseku ochrany přírody a krajiny, např. vytváří, získává, zpracovává, poskytuje data a dokumentace na úseku ochrany přírody a krajiny, vede Ústřední seznam ochrany přírody a Jednotnou evidenci speleologických objektů, spolupracuje při koordinaci a zajišťování výzkumu, zpracovává návrhy záchranných programů pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, zpracovává návrhy na vymezení a dokumentace územního systému ekologické stability, koordinuje tvorbu soustavy Natura 2000 atp. (Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, ©2015)

Státní fond životního prostředí

Jeho úkolem je hospodaření s finančními prostředky na ochranu ŽP, o kterých rozhoduje ministr na základě doporučení poradního orgánu Rady fondu. Fond podporuje výzkumné, vývojové a investiční akce, které se týkají ochrany životního prostředí. (Říha a Chaloupka, 2010, s. 65)

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

CENIA je příspěvkovou organizací Ministerstva životního prostředí. Jejím úkolem je shromažďování, hodnocení, interpretace a distribuce informací týkajících se životního prostředí. Agentura spravuje Integrovaný systém ohlašovacích povinností ISPOP, který zajišťuje plnění povinných hlášení. Datovým výstupem agentury je Informační systém statistiky a reportingu životního prostředí ISSaR <http://issar.cenia.cz>. Agentura je správcem mapové služby Portálu veřejné správy <http://geoportal.gov.cz>. (CENIA, ©2012d)

Český hydrometeorologický ústav

Dnešní ústav vznikl spojením původního meteorologického ústavu s hydrologií v roce 1954. Od roku 1967 byl do ústavu začleněn třetí obor, a to ochrana čistoty ovzduší. V současné době se jedná o příspěvkovou organizaci, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo životního prostředí. Vykonává funkci ústředního státního ústavu ČR pro obory čistota ovzduší, hydrologie, jakost vody, klimatologie a meteorologie, jako objektivní odborné služby poskytované přednostně pro státní správu. (Český hydrometeorologický ústav)

5 ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKA NA REGIONÁLNÍ A MÍSTNÍ ÚROVNI

Politika ochrany životního prostředí je zabezpečována nejen na státní úrovni, ale i na úrovních nižších. V podmínkách ČR jde o úroveň krajskou a obecní. Tyto územně samostatné celky díky smíšenému modelu výkonu veřejné správy vykonávají jak státní správu, tak samosprávu.

Kraje ve spolupráci s MŽP vytvářejí prognózy, koncepce a strategie týkající se ochrany přírody ve své územní působnosti. Mimo jiné v oblasti ochrany životního prostředí podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny mají např. tyto pravomoci:

- vymezují a hodnotí regionální systém ekologické stability
- vydávají závazné stanovisko ke schválení lesních hospodářských plánů a hospodářských osnov
- rozhodují o omezení výkonu práva myslivosti a rybářství v přírodních rezervacích
- zajišťují záchranné programy ohrožených zvláště chráněných rostlin a živočichů
- vykonávají státní dozor v ochraně přírody a krajiny
- spolupracují s ostatními úřady a orgány na zajišťování ekologické výchovy a vzdělání
- uplatňují stanovisko k zásadám územního rozvoje z hlediska zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny

Obce mají významný vliv při ochraně životního prostředí, protože na této úrovni dochází ke konkrétní aplikaci navržených opatření. Na místní úrovni jsou také realizovány koncepce, které byly přijaty na vyšších úrovních.

Obce s rozšířenou působností v oblasti ochrany ŽP vykonávají tyto pravomoci:

- vymezují a hodnotí místní systém ekologické stability
- vykonávají státní dozor v oblasti ochrany přírody a krajiny
- jsou zodpovědné za kvalitu vod a odpadové hospodářství v katastru obce
- mohou ukládat pokuty za protiprávní jednání
- uplatňují stanoviska k územním plánům, regulačním plánům

(Soukopová, 2011, s. 86)

Kraje a obce používají tyto nástroje ochrany ŽP a rozvoje:

- legislativní nástroje
- strategické a koncepční materiály ÚSC, územní plánování
- ostatní: hodnocení SEA, EIA, Místní agenda 21, systém environmentálního řízení EMS/EMAS

5.1 Legislativa

Do této oblasti nástrojů politiky ochrany ŽP patří především právní normy, které mají celostátní působnost. Patří sem především zákony, vyhlášky a nařízení. Kraje a obce pak mohou vydávat i své vlastní předpisy, které jsou platné jen v jejich územním obvodu. V samostatné působnosti jde o obecně závazné vyhlášky a v přenesené působnosti o nařízení.

5.2 Koncepční materiály

Kraje a obce ve své samostatné působnosti vytvářejí celou řadu koncepčních materiálů týkajících se rozvoje jejich území.

Představitelé ÚSC vytváří celou řadu strategických dokumentů:

- Program rozvoje kraje/obce
- územně plánovací dokumentace (územní plán a regulační plán)
- Strategie udržitelného rozvoje daného kraje
- Program ke zlepšení kvality ovzduší
- Koncepce rozvoje dopravní infrastruktury
- Koncepce odpadového hospodářství
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a řada dalších

(Soukopová, 2011, s. 166)

Program rozvoje kraje

Tento střednědobý dokument je na úrovni VÚSC zpracováván v samostatné působnosti podle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje a zákona o krajích č. 129/2000 Sb. (Jarkovský, Johanisová a Filipová, 2010, s. 81)

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, jim ukládá koordinovat rozvoj územního obvodu, schvalovat programy rozvoje územního obvodu kraje podle zvláštních zákonů, zajišťovat jejich realizaci a kontrolovat jejich plnění.

Program rozvoje územního obvodu kraje obsahuje dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje zejména:

- a) Analýzu hospodářského a sociálního rozvoje územního obvodu kraje, charakteristiku slabých a silných stránek jeho jednotlivých částí a hlavní směry rozvoje,
- b) vymezení regionů, jejichž rozvoj je třeba podporovat s ohledem na vyvážený rozvoj kraje, spolu s uvedením oblastí, na něž má být podpora zaměřena včetně navrhovaných opatření,
- c) úkoly a priority v rozmístění a rozvoji občanské vybavenosti, infrastruktury, životního prostředí, sociální politiky, vzdělávání a dalších odvětví v jeho samostatné působnosti.

Program rozvoje obce

Program rozvoje kraje je zmíněn v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, kde uvedeno, že schvalovat program rozvoje obce je vyhrazeno zastupitelstvu obce. Žádná jiná legislativa tento dokument neupravuje, proto je program rozvoje obce na rozdíl od toho krajského dokument, který nemá charakter obecně závazného předpisu. (Grospič et al., 2008, s. 181)

Běžně se programy rozvoje obce vytvářejí na čtyřleté volební období, které je však pro realizaci rozsáhlejších a dlouhodobějších záměrů příliš krátké.

Územně plánovací dokumentace

Mezi územně plánovací dokumentací patří územní plán a regulační plán. Plánování využití území v ČR je v kompetenci Ministerstva pro místní rozvoj a je zakotveno v zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. (Soukopová, 2011, s. 168)

Územní a regulační plány dle zákona o územním plánování a stavebním řádu č. 182/2000 Sb. se pořizují pro celé území obce, hlavního města Prahy a popřípadě pro vojenské újezdy. Jsou schvalovány zastupitelstvem.

Tyto plány jsou vydávány formou opatření obecné povahy a "*mají normativní charakter, tzn., že vytvářejí závazná pravidla pro změny ve využívání území a pro umístování a povolování staveb*" (Mayer, 2012, s. 54).

Územní plánování sleduje následující cíle:

- zlepšování životních podmínek
- zodpovědné zacházení s přírodními zdroji a ochranu ŽP
- racionální využívání území (Soukopová, 2011, s. 168)

5.3 Jiné nástroje politiky životního prostředí

Posuzování vlivu na životní prostředí

Posuzování vlivu na životní prostředí v České republice upravuje zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, který je v souladu s právem Evropské unie.

„Smyslem je zjistit, popsat a komplexně vyhodnotit předpokládané vlivy připravovaných záměrů a koncepcí na životní prostředí a veřejné zdraví ve všech rozhodujících souvislostech. Cílem procesu je zmírnění nepříznivých vlivů realizace na životní prostředí“ (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014j).

Rozlišují se dva druhy hodnocení:

- posuzování koncepcí tzv. SEA (Strategic Environmental Assessment)
- posuzování záměrů tzv. EIA (Environment Impact Assessment)

V rámci procesu SEA jsou posuzovány koncepce, kterými se podle zákona č. 100/2001 Sb. rozumí: strategie, politiky, plány nebo programy zpracované nebo zadané orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy schvalované nebo ke schválení předkládané. Posuzování koncepcí dochází na úrovni celostátní (rozvojové koncepce a programy), regionální (územní plány velkých územních celků) a místní (územní plány obcí). (CENIA, ©2012b)

V rámci procesu EIA jsou pak posuzovány stavby, technologie a činnosti, které jsou uvedeny v příloze č. 1 zmíněného zákona. Jedná se např. o stavby, komunikace, výrobní haly atp. Posuzování EIA musí proběhnout před povolením záměrů, stavební úřad bez procesu EIA nesmí rozhodnout o povolení záměru. (Ministerstvo životního prostředí, ©2008-2014; CENIA, ©2012b)

Pro zveřejňování informací o posuzování koncepcí a záměrů byl zřízen online informační systém EIA a SEA, který spravuje státní agentura CENIA. (CENIA, ©2012b)

Místní Agenda 21

Místní agenda je strategický plán rozvoje obce či regionu odvozený z akčního plánu udržitelného rozvoje Agenda 21, který byl přijat v roce 1992 na konferenci OSN v Brazílii. (Tomšík, 2014, s. 111)

Místní Agenda 21 znamená:

- Místní - odkazuje na vlastní místo působení,

- Agenda - seznam věcí, které je nutné udělat k dosažení stanovených cílů,
- 21 - jedná se o to, co musíme udělat pro a v 21. století. (CENIA, ©2012a)

Místní Agenda 21 (MA21) je tedy programem konkrétních obcí, měst, regionů a zavádí principy trvale udržitelného rozvoje do praxe s ohledem na místní problémy. Vytváří se ve spolupráci s občany a organizacemi a jeho cílem je zajištění dlouhodobě vysoké kvality života a životního prostředí na daném místě. (CENIA, 2015b).

Do procesu MA 21 spadá celá řada aktivit: obnova památek, péče o krajinu, zachování tradic, územní plánování, výchovné a vzdělávací projekty, udržitelná turistika, kulturní a společenské akce, environmentální systémy řízení ve veřejném i soukromém sektoru atd. (Soukoppová, 2011, s. 170)

Koordinátorem pro oblast MA 21 v ČR je CENIA , Česká informační agentura ŽP, která provozuje databázi MA21, poskytuje informace o realizaci agendy, zajišťuje odbornou kontrolu informací, poskytuje municipalitám odbornou asistenční pomoc. (CENIA, ©2012b)

Systém environmentálního řízení EMS

Této oblasti bude věnována samostatná kapitola, protože tento druh norem mohou využívat nejen veřejné, ale i soukromé organizace.

6 SYSTÉMY ENVIRONMENTÁLNÍHO ŘÍZENÍ EMS - ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM

EMS představuje systematický přístup organizace k ochraně životního prostředí tím, že tento postoj začleňuje nejen do své podnikatelské strategie, ale i do každodenního běžného provozu. Cílem podniku je pak dosahovat trvalého ekonomického růstu s ohledem na životní prostředí, tzn., že dochází ke snižování spotřeby, ochraně přírodních zdrojů, snižování vypouštění znečišťujících látek do ovzduší. Podnik se ale také stará o ochranu zdraví pracovníků a obyvatel. (CENIA, ©2012c)

Existují dva způsoby, kterými může podnik přistoupit k environmentálnímu systému řízení, a to ISO 14001 a EMAS. Obě normy fungují na bázi dobrovolnosti.

ISO 14001

„Byla vydána v roce 1996 Mezinárodní organizací pro normalizaci (ISO – International Organization for Standardization) a slouží, stejně jako EMAS, pro certifikaci podniku nezávislou třetí stranou“ (CENIA, ©2012c).

Využívají ji soukromé i veřejné organizace. Cílem zavedení environmentálního managementu v podniku podle ISO 14001 je neustálé snižování negativních vlivů činnosti firmy na životní prostředí. (Soukopová, 2011, s. 219)

Zavedení EMS se zaměřuje na snižování nákladů, provádí se pravidelná školení zaměstnanců, podporuje se efektivní vnitřní komunikace, informovanost a zájem zaměstnanců v otázkách ochrany životního prostředí. (Soukopová, 2011, s. 220)

EMAS - Eco Management and Audit Scheme - Eko-management a audit z hlediska ochrany životního prostředí.

První verze EMAS byla zřízena Evropskou unií v roce 1995. *„Podobně jako u environmentálního systému dle ISO 14001 jde o vyhledávání, definování, měření a kontrolu opatření, která mohou snížit negativní vliv organizace na životní prostředí“* (Soukopová, 2011, s. 220).

Je opět určen pro soukromé i veřejné organizace. Zavedení systému ISO 14001 a EMAS jsou si v mnohém podobné, ale EMAS je jakousi nadstavbou systému ISO, a to z pohledu transparentnosti, protože organizace je povinna zveřejňovat environmentální prohlášení a otevřeně diskutovat s veřejností. (CENIA, ©2012c)

Obr. 3. EMAS - Eko-management a audit z hlediska ochrany životního prostředí (Zdroj: CENIA, ©2012c)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 CHARAKTERISTIKA MĚSTA SLAVKOV U BRNA

V úvodu praktické části je charakterizováno samotné město Slavkov u Brna. Představena je jeho historie, kulturní, přírodní památky, nejvýznamnější turistické cíle, přírodní předpoklady, technická a dopravní infrastruktura. Jelikož je Slavkov u Brna obcí s rozšířenou působností, je popsána funkce správního obvodu spolu s činnostmi Městskému úřadu Slavkov u Brna, a to hlavně ve vztahu k ochraně životního prostředí. V souvislosti s řešeným tématem této diplomové práce je nutné představit i příspěvkovou organizaci města Slavkova u Brna Technické služby (dále jen TSMS), která se významně podílí na podpoře ochrany životního prostředí v tomto městě.

7.1 Základní informace

*Tab. 1. Základní informace o městě Slavkov u Brna, vlastní zpracování
(Zdroj: Město Slavkov u Brna, 2015j)*

Status	Město
Obec s rozšířenou působností	Slavkov u Brna
Kraj (NUTS 3)	Jihomoravský (CZ064)
Okres (LAU 1)	Vyškov (CZ0646)
Obec (LAU 2)	CZ0646 593583
Katastrální území	Slavkov u Brna
Katastrální výměra	14,95 km ²
Počet obyvatel	6 251 (1.1.2014)
Zeměpisné souřadnice	49°9'23.966"N, 16°52'39.278"E
Nadmořská výška	211 m
PSC	684 01

Jihomoravské město Slavkov u Brna leží asi 20 km jihovýchodně od Brna mezi jižním okrajem Českého masivu Dražanské vrchoviny a Ždánickým lesem, výběžkem Moravských Karpat v chráněném úvalu říčky Litavy. (Pernes, Sáček a Kropáčková, 2007, s. 299)

Geografická mapa Jihomoravského kraje

Obr. 4. Geografická mapa Jihomoravského kraje (Zdroj: Český statistický úřad, 2015c)

7.2 Historie, kulturní a přírodní památky a turistické cíle

Nejstarší písemná zmínka se objevila v roce 1237 v listině krále Václava I. Dalším významným historickým mezníkem byl rok 1416, kdy král Václav IV. udělil městu pečeť a znak, jenž je nejstarším znakovým privilegiem v českých zemích. (Město Slavkov u Brna, 2015a)

Město ve světě známé jako Austerlitz proslulo díky bitvě tří císařů, která se zde odehrála 2. prosince 1805. Francouzská armáda pod Napoleonovým vedením v ní porazila spojenecká rusko-rakouská vojska. Toto vítězství je považováno za jeden z největších úspěchů francouzského císaře. K výročí bitvy se každoročně ve Slavkově u Brna a v obcích bojiště pořádají vzpomínkové a pietní akce.

Dominantou města je barokní zámek, který byl v roce 2008 vyhlášen národní kulturní památkou. Jeho stavbu navrhl na konci 17. století italský architekt Domenico Martinelli

z Luccy pro moravský rod Kouniců. Nejvýznamnějším představitelem rodu Václav Antonín Kounic (1711-1794) byl kancléřem císařovny Marie Terezie. (Zámek Slavkov-Austerlitz, ©2009a)

Součástí zámeckého areálu je i přilehlý park o rozloze 15,5 ha, který patří k nejvýznamnějším zámeckým zahradám na jižní Moravě. Dnešní podoba je realizací průběžných dobových proměn původně barokní kompozice. Park je zařazen do seznamu chráněných území Natura 2000. (Zámek Slavkov-Austerlitz, ©2009b)

V areálu zámku se v průběhu roku koná celá řada kulturních a společenských akcí. Zájemcům o aktivní odpočinek se nabízí možnost návštěvy golfového hřiště, které je součástí i zámeckého parku.

K dalším významným kulturním památkám se řadí renesanční radnice z konce 16. století, ve které dnes sídlí vedení města. Dále pak židovská synagoga a hřbitov.

Mezi významné slavkovské turistické cíle patří místní koupaliště, které bylo návštěvníkům zpřístupněno v roce 1985. (Technické služby města Slavkova u Brna, ©2010b)

Jak v rozhovoru uvedl ředitel TSMS pan Radoslav Lánský, *"koupaliště neodmyslitelně k městu patří. Co se týče aktuálního stavu, tak po technologické stránce je nadále funkční a vzorně udržované. Provoz je však ztrátový, i když je koupaliště vyhledávané širokým okolím, hlavně Brňany. Asi 50 % nákladů kryje město, ostatní platicí. Ztrátovost je však problém všech koupališť, nejen u nás. Studie na přebudování jsou, ale město zvolilo postupnou rekonstrukci, která je již z 80 % zrealizovaná. Ve studii je návrh na převedení do nerezů a celková změna technologie, ale město chtělo postupně zrekonstruovat".* (Celý rozhovor viz příloha č. 1)

7.3 Přírodní předpoklady

Krajina města Slavkov u Brna je součástí přírodního parku Politaví a navazuje na přírodní parky Ždánický les a Chřiby.

„Malý lesní komplex, patnáctihektarová Obora, zámecký park a jeho volné pokračování alejemi do okolí a přes severní část města do rozsáhlých sadů, přes Vinohrady a nevyšší bod v blízkém okolí Urban o nadmořské výšce 360 m tvoří biokoridor, tahovou cestu ptactva mezi oběma vrchovinami do teplé panonské oblasti“ (Pernes, Sáček a Kropáčková, 2007, s. 299).

Jak píše Ing. Klára Andrllová (MěÚ Slavkov u Brna, Odbor životního prostředí) ve svém e-mailu ze dne 2.3.2015: "*Ve Slavkově u Brna jsou většinou černozemě, na spraších, bez skeletu, středně těžké, velmi bohaté s dobrým vláhovým režimem*".

V zámeckém parku, alejích a Oboře se nachází velké množství starých stromů s dutinami, kde mimo jiných žije i ohrožený brouk páchník hnědý. Park a aleje byly navrženy jako chráněné stanoviště v rámci evropského programu NATURA 2000.

V zámeckém parku roste celá řada zajímavých stromů. Za nejcennější je považovaný exotický jinan dvojlaločný, který byl po objevení v čínských parcích pravděpodobně sázen jako jeden z prvních na Moravě. (Zámek Slavkov-Austerlitz, ©2009b)

Jižní částí města protéká říčka Litava, která je levostranným přítokem řeky Svatky.

V jižní části území města se nachází Velký rybník o rozloze 5 ha, který vznikl po druhé světové válce u železniční tratě. V 50. letech sloužil k rekreačním účelům. V 70. letech byla voda z rybníku zapojena do chemického procesu výroby cukru v místním cukrovaru. (BMTYPO, ©2008 – 2010a)

V 90. letech minulého století proběhla jeho rekonstrukce. 80 % nákladů hradil stát, zbytek město samotné. Obnovený rybník byl uveden do provozu v roce 1997 a má charakter ekologické stavby. (Pernes, Sáček a Kropáčková, 2007, s. 240)

Z druhé strany železniční tratě leží rybník zvaný Kačeňák. Ten vznikl na nízkovickém potoce v roce 1911. Za první republiky byl v jeho těsné blízkosti vybudován betonový bazén a místo dostalo název „Lázně“. (BMTYPO, ©2008 – 2010a)

Následující tabulka obsahuje seznam pozemků v katastru města a jejich výměru v ha. Tyto údaje o každé obci zveřejňuje Český statistický úřad.

Tab. 2. Druhy pozemků v katastru města Slavkov u Brna, vlastní zpracování
(Zdroj: Český statistický úřad, 2015b)

Druhy pozemků	Výměra v ha
Orná půda	929,8
Chmelnice	-
Vinice	2,3
Zahrady	102,1
Ovocné sady	15,8
Trvalé travní porosty	24,0
Zemědělská půda	1074,1
Lesní půda	19,9
Vodní plochy	29,2
Zastavěné plochy	77,0
Ostatní plochy	294,4
Celková výměra	1494, 6

7.4 Technická a dopravní infrastruktura a služby

Slavkov u Brna má díky dálnici D1/E462, která je vzdálená 6 km, a železnici velmi dobrou polohu v dopravní síti. Velký význam má i poloha letiště v Brně Tuřanech.

Významnou silnicí je I/50 (E50) ve směru na Uherské Hradiště a dále na Slovensko. Kvůli vysoké frekvenci silniční dopravy byl na tomto úseku vystavěn v okolí města Slavkova u Brna obchvat, který odklonil silný automobilový provoz z centra a značně zrychlil tranzitní dopravu. Byl otevřen v červnu 1995, ale tehdy chybělo dostavět cca 30 km k propojení na komunikaci do Zlína. Úplné dílo bylo uvedeno do provozu v roce následujícím. (Pernes, Sáček a Kropáčková, 2007, s. 240)

Dle pana Radoslava Lánského má "*stavba nedocentelný význam pro město, Slavkov by nebyl tím, čím je dnes. Podívejme se třeba na město Bučovice, které obchvat města řeší dlouhé*

roky a veškerá doprava vede městem a je to obrovský problém. Obchvat města financovalo Ředitelství silnic a dálnic a měl vést podstatně blíže u obydlí – 36 m od domů na Polní – a díky velké iniciativě občanů byl vybudován v jiné variantě – tedy posunutý dál a křížení je mimoúrovňové. Denně tu projede 25 tisíc aut, takže obyvatelé města jsou ušetřeni velkého hluku a také znečištění ovzduší." (Celý rozhovor viz příloha č. 1)

Slavkov je výhodně obsluhován i železniční dopravou, katastrem města prochází železniční trať 340 Veselí nad Moravou – Brno. V blízkosti centra města se nachází autobusové nádraží. Hromadná doprava osob (železniční a autobusová) je zajišťována dopravci koordinovanými společnostmi KORDIS, spol. s r.o., která zajišťuje správu a koordinaci celého integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje (IDS JmK). (Město Slavkov u Brna, 2015i)

Město je zásobováno pitnou vodou ze skupinového vodovodu Vyškov – větev slavkovská. Město disponuje třemi vodojemy. (Město Slavkov u Brna, 2015i)

Kanalizační síť ve městě je rozdělena řekou Litavou na dvě části. Část na levém břehu je převážně průmyslového charakteru, na pravém břehu se pak nachází čistírna odpadních vod. (Město Slavkov u Brna, 2015i)

7.5 Správní obvod obce s rozšířenou působností

V rámci reformy veřejné správy v listopadu roku 2001 vláda schválila vznik tzv. pověřených úřadů III. stupně, aby výkon státní správy byl co nejlíže občanům. V Jihomoravském kraji bylo výkonem státní správy pověřeno 20 obcí, na něž přešly kompetence z okresů. Jedním z nich se k 1.1.2003 stalo i město Slavkov u Brna. (Pernes, Sáček a Kropáčková, 2007, s. 236)

Před touto změnou museli občané jezdit vyřizovat veškeré záležitosti do tehdejšího okresního města Vyškov.

V správním obvodu Slavkov u Brna se nachází 18 obcí (Bošovice, Heršpice, Hodějice, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Hrušky, Kobeřice u Brna Křenovice, Lovčičky, Milešovice, Němčany, Nížkovice, Otnice, Šaratice, Slavkov u Brna, Vážany nad Litavou, Velešovice a Zbýšov.

Na rozloze 158 km² žilo k 31.12.2013 22 267 obyvatel. (Český statistický úřad, 2015c)

Správní obvod Slavkov u Brna

obecně-geografická mapa

Obr. 5. Mapa správního obvodu Slavkov u Brna (Zdroj: Český statistický úřad, 2015c)

7.6 Charakteristika Městského úřadu Slavkov u Brna

V rámci reformy veřejné správy se od 1.1.2003 Městský úřad Slavkov u Brna (dále jen MěÚ) stal úřadem obce s rozšířenou působností (tzv. úřadem III. typu). MěÚ je orgánem Města Slavkova u Brna.

Je územním orgánem veřejné správy, jako pověřený orgán státu vykonává veřejnou správu v samostatné a přenesené působnosti.

Působnost úřadu je vymezena v čl. 2 Organizačního řádu Městského úřadu Slavkov u Brna.

V oblasti samostatné působnosti obce úřad:

- plní úkoly, které mu uložilo Zastupitelstvo města Slavkova u Brna (dále jen „zastupitelstvo“) nebo Rada města Slavkova u Brna (dále jen „rada“),
- pomáhá výborům zastupitelstva a komisím rady v jejich činnosti, a to v souladu s jednacími řády těchto orgánů.

2. V oblasti přenesené působnosti obce vykonává úřad státní správu

- a) v základním rozsahu s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu města,
- b) v rozsahu pověřeného obecního úřadu,
- c) v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností. (Město Slavkov u Brna, 2015d)

Úřad tvoří starosta, dva místostarostové, tajemník s 61 zaměstnanci úřadu (údaj k 1.2.2015) (Město Slavkov u Brna, 2015c)

Městský úřad zajišťuje služby státní správy a samosprávy v rámci deseti odborů:

- *Odbor kancelář tajemníka* (právník, mzdy zaměstnanců, civilní obrana, správci sítě, rozvoj regionu a kultury)
- *Odbor vnitřních věcí* (matrika, podatelna, evidence obyvatel, občanské průkazy, cestovní doklady)
- *Odbor životního prostředí* (odpady, ovzduší, ochrana přírody a krajiny, vodoprávo, myslivost a rybářství)
- *Finanční odbor* (účetní, pokladní)
- *Odbor živnostenský úřad* (registr živností, kontrola)
- *Odbor stavebního a územně plánovacího úřadu* (technici SÚ, územní plánování)
- *Odbor dopravy a silničního hospodářství* (evidence řidičů a vozidel, dopravní značení)
- *Odbor investic a rozvoje* (správa majetku, investiční technik)
- *Odbor bytového a tepelného hospodářství* (správa bytů a tepelného hospodářství)
- *Odbor sociálních věcí* (péče o děti, sociální dávky, ZTP) (Město Slavkov u Brna, 2015b)

Odbor životního prostředí

Odbor životního prostředí vykonává činnost v samostatné i přenesené působnosti.

Samostatná působnost představuje činnosti:

- spolupráce s komisemi (komise pro životní prostředí, pro regeneraci MPZ a povodňová komise města a regionu)
- příprava projektů v oblasti péče o životní prostředí
- spolupráce v oblasti ochrany ovzduší a nakládání s odpady

- zastupování města v řízení dle zákona o ochraně přírody a krajiny ve stavebním řízení (Město Slavkov u Brna, 2015e)

Přenesená státní správa je vykonávána na pěti úsecích:

- Úsek státní památkové péče
- Úsek vodoprávního úřadu
- Úsek odpadového hospodářství a ochrany ovzduší
- Úsek ochrany zemědělského půdního fondu, přírody a krajiny
- Úsek lesního hospodářství a myslivosti (Město Slavkov u Brna, 2015e)

Odbor investic a rozvoje

Mezi hlavní činnosti odboru investic a rozvoje patří příprava a realizace investičních záměrů města dle schváleného rozpočtu. Odbor zpracovává plán rozvoje města a zajišťuje jeho realizaci, eviduje a spravuje nemovitý majetek, hospodaří s pozemkovým fondem, zastupuje město při územních a stavebních řízeních, zajišťuje dozor při investičních i neinvestičních akcích. Pracovníci odboru také zpracovávají veškerou agendu týkající se dotací. Od přípravy podkladů k žádostem o poskytnutí dotací až po jejich vyúčtování. (Město Slavkov u Brna, 2015f)

7.7 Technické služby města Slavkova u Brna

Technické služby města Slavkova u Brna je příspěvkovou organizací města.

Mezi hlavní činnosti této organizace patří:

- čištění města
- kompletní péče o veřejnou zeleň
- nakládání s odpady
- rekultivace bývalé skládky
- provoz systému nakládání s odpady
- správa a provoz kompostárny včetně strojního vybavení
- správa a údržba zámeckého parku
- správa, údržba a oprava veřejného osvětlení (Technické služby města Slavkova u Brna, ©2010e)

7.8 Komise rady města Slavkova u Brna

Rada města Slavkova u Brna zřídila 9 komisí jako své poradní a iniciativní orgány. Rozvojem města v oblasti ekologie se svou činností dotýkají tyto komise:

- Komise pro životní prostředí
- Komise pro rozvoj města a dopravu
- Povodňová komise
- Komise pro regeneraci městské památkové zóny

Práva, povinnosti a vztahy upravuje jednací řád komisí Rady města. Tajemníkem komise je vždy stanoven zaměstnanec úřadu.

8 ENVIRONMENTÁLNÍ ANALÝZA MĚSTA SLAVKOV U BRNA

Při svém každodenním rozhodování by představitelé obcí měly brát v potaz i dopad na životní prostředí, a to i nad rámec povinností, které jim stanovuje příslušná legislativa. Výhodou obcí je, že dobře znají místní problémy, mohou je operativně řešit a snadněji hledají vhodná řešení.

V této části práce je zhodnocen přístup Městského úřadu Slavkov u Brna k environmentálně šetrnému fungování. Jsou popsány ocenění v oblasti ekologie, strategické dokumenty města, představen systém nakládání s odpady, pohled na energie a ochranu životního prostředí v tomto městě.

Oblast ochrany životního prostředí se přímo či nepřímo dotýká i soukromého sektoru. Proto, aby byla environmentální analýza kompletní, je zhodnocen i přístup několika významných slavkovských obchodních společností k otázkám ekologie.

Nebude opomenuta ani úloha neziskového sektoru.

8.1 Šetrné chování Městského úřadu Slavkov u Brna

8.1.1 Interní opatření týkající se úsporných opatření

V roce 2011 tajemník Městského úřadu Slavkov u Brna vydal dvě interní opatření, která se zabývají úspornějším chováním úředníků a snižováním nákladů.

Interní opatření č. 5/2011 – Úsporná opatření pro hospodárnější využívání materiálu a snižování nákladů.

Mezi pravidla určená tímto opatřením patří například:

- telefonování:
 - využívání služby smsconnector
 - služební hovory zestručnit
- kopírování a tisk:
 - provádět oboustranný tisk a kopie
 - přizpůsobovat kvalitu tisku významu tištěného dokumentu
 - přizpůsobovat rozložení textu na stránku, aby se minimalizoval počet tištěných stran
 - preferovat elektronickou formu dokumentů (např. konvertované či elektronicky podepsané dokumenty)

- poznámky:
 - pro koncepty, zápisky, poznámky používat použitý kancelářský papír
- služební cesty
 - maximálně využívat kapacitu služebních vozidel
 - využívat služebních cest k doručování písemností např. na soudy, obce
- poštovné
 - upřednostnit elektronickou poštu, využívat možností správního řádu (společné podání – společný zmocněnec pro doručování atp.)
 - využívat datové schránky
 - co nejvíce využít služeb doručovatelky úřadu

Interní opatření č. 6/2011 - Stanovení pravidel pro doručování a odesílání písemností

V roce 2011 tajemník úřadu v rámci pokračujícího snižování nákladů na služby vydal druhé interní opatření, nyní zaměřené na odesílání písemností.

Mezi nově zavedená pravidla patří například:

- z komplexního informačního systému Vera se nebudou tisknout seznamy pošty a předávací protokoly
- měsíčník Slavkovský zpravodaj se nebude zasílat poštou na obce správního obvodu, ale starostové si jej budou vyzvedávat
- při doručování písemností právnickým osobám, se bude využívat datové schránky
- v případě, že není možné využít datovou schránku, lze dokument konvertovat z listinné do elektronické podoby a zaslat elektronicky s elektronickým podpisem, atp.

8.1.2 Kancelářské potřeby

Nákup kancelářského materiálu se realizuje na základě požadavků a potřeb zaměstnanců MěÚ. Při nákupu většího, popř. neobvyklého sortimentu se tento požadavek předkládá tajemníkovi k odsouhlasení.

Od roku 2008 je hlavním kritériem pro nákup kancelářského a hygienického materiálu cena. Využívají se zejména cenové akce dodavatelů. Ceník materiálu se aktualizuje formou pravidelného poptávání, kdy se na webové stránky města vyvěsí výzva dodavatelům s žádostí o zaslání nových cenových nabídek.

Důraz je zejména kladen na komodity, které jsou nákladově nejvýraznější, tj. na papír a tonery, u kterých se monitoruje spotřeba. Čtvrtletně se v rámci pravidelného reportu srovnávají ceny s předchozím obdobím.

Kancelářský papír A4 80g

Kancelářský papír se odebírá ve standardní kvalitě tzv. „C“. Jedná se o ekonomickou variantu standardního papíru, multifunkční papír vhodný pro použití v tiskárnách, kopírkách i faxech. Papír se vyznačuje velkou prašností, výhodou je však jeho cena, která ne vždy kompenzuje častější servis a kratší životnost tiskárny nebo kopírky. (DR Design)

Dříve úřad využíval recyklovaný papír, ale v roce 2007 se od toho opustilo. Velký důraz je kladen na hospodárnější využívání materiálu (u papíru např. apel na oboustranný tisk). Další pravidla jsou vyjmenována a upravena v interním opatření tajemníka č. 05/2011.

Za rok 2014 činila spotřeba kancelářského papíru jednotlivými odbory úřadu celkem 698 balíků. Ve srovnání s rokem 2013 to bylo jen o 35 balíků více.

Obálky

Většina korespondence z úřadu, pokud se neposílá datovou schránkou, je odesílána v obálkách, které musí splňovat náležitosti správního řádu (obsahují poučení). Podle druhu písemnosti se používají obálky bílé bez pruhu, s modrým a červeným pruhem.

U písemností, jejichž povaha toto nutně nevyžaduje, je od roku 2011 dle interního opatření tajemníka č. 6/2011 povinnost využívat „čisté“ standardní obálky. Obálky ve formátu C5 jsou během roku vydávány ze zásob, které MěÚ má z důvodu jejich přebytku z voleb.

Tonery

MěÚ využívá pouze renovované nebo tzv. kompatibilní tonery. Po jejich spotřebě nevyžadují dodavatelé vrácení zpět (výměnu kus za kus) a proto jsou tříděny v rámci separovaného odpadu. Speciální koš je umístěn v budově úřadu Palackého nám. 260. Úředníci spotřebovali v roce 2014 140 kusů tonerů. V roce 2013 byla spotřeba o 16 kusů nižší.

Drobný materiál

Při stěhování kanceláří a odchodů pracovníků se na sklad kancelářských potřeb dostává zpátky materiál, který se dále ještě využívá. Zejména jsou to v poslední době pákové po-

řadače (šanoný), kdy se hřbet přelepí a je v případě dalšího zájmu vydáván ostatním pracovníkům. Dlouhodobě se např. odebírají lepidla značky KORES s označením „ekologicky šetrný výrobek“ nebo korekční strojky Pritt s možností doobjednávání náplní.

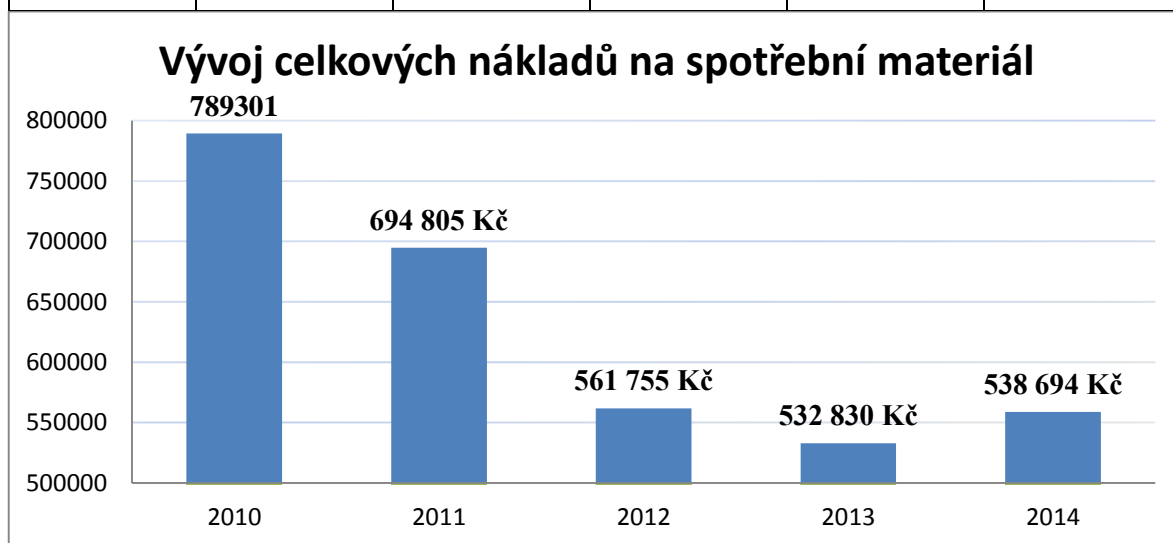
Hygienický materiál

Z hygienického materiálu jsou z recyklovaného papíru odebírány jednorázové skládané ručníky. V následující tabulce a grafu je uveden vývoj nákladů Městského úřadu Slavkov u Brna na hygienický, kancelářský materiál a poštovné od roku 2010 do roku 2014. Mezi roky 2010-2012 se podařilo náklady výrazně snížit nejen díky konkurenčnímu snižování cen a tlaku na dodavatele, ale i díky tomu, že zaměstnanci úřadu přijali úsporná opatření ze strany vedení úřadu za své. Od roku 2012 je vidět trend MěÚ o zachování přiměřených nákladů.

Tab. 3. Vývoj spotřebních nákladů Městského úřadu Slavkov u Brna, vlastní zpracování

(Zdroj: Město Slavkov u Brna)

Materiál	2010	2011	2012	2013	2014
Hygienický	22 458 Kč	25 483 Kč	36 533 Kč	42 150 Kč	22 257 Kč
Kancelářský	276 015 Kč	242 902 Kč	179 722 Kč	173 004 Kč	195 700 Kč
Poštovné	490 829 Kč	426 421 Kč	345 500 Kč	317 676 Kč	340 737 Kč
Celkem	789 301 Kč	694 805 Kč	561 755 Kč	532 830 Kč	558 694 Kč

Obr. 6. Graf vývoje celkových nákladů Městského úřadu Slavkov u Brna na spotřební materiál v Kč, vlastní zpracování (Zdroj: Město Slavkov u Brna)

8.1.3 Nakládání s odpady

Úředníci jsou podporováni v třídění odpadu. Do speciálních nádob separují papír a plast.

Ve dvorech obou budov úřadu jsou umístěny kontejnery v barevném rozlišení podle druhu tříděného odpadu. Vývoz tříděného odpadu jako v celém městě zajišťuje společnost RESPONO, a.s.

Navíc v budově úřadu Palackého náměstí 260 je umístěna sběrná nádoba od společnosti EKOLAMP, s.r.o. nejen pro pracovníky úřadu, ale i pro veřejnost, kam je možné odevzdávat úsporné žárovky, které již dosloužily.

Dále jsou na úřadu umístěny nádoby na cartridge, tonery a baterie, které také slouží pro veřejnost. Recyklaci zajišťuje společnost EKO-KOM.

8.1.4 Spotřeba energie

Městský úřad má pro výkon své činnosti k dispozici dvě budovy, a to historickou budovu radnice z 15. století (Palackého náměstí 65) a budovu úřadu (Palackého náměstí 256).

Rekonstrukce úřadu (č. p. 265)

Budova úřadu (č. p. 265) byla zrekonstruována v roce 2002, protože od 1.1.2003 se Slavkov u Brna stal obcí s rozšířenou působností a potřeboval rozšířit kapacitu pro nové úředníky, kteří přišli z okresních úřadů. Na základě rozhodnutí zastupitelstva odkoupilo město část budovy od České pošty. Při rekonstrukci se postupovalo dle platných zákonů, speciální ekologické požadavky nebyly požadovány.

Vytápění budov

V roce 2013 byl z rozpočtu města zakoupen nový tzv. kondenzační kotel, který slouží k vytápění prostor historické radnice. Kondenzační kotle ve srovnání s klasickými kotli spotřebují méně energie a obsah škodlivin je snížen na minimum. (Thermona)

Úsporně energetická opatření

V roce 2011 v rámci zateplení střechy, které bylo hrazeno z rozpočtu města, se uskutečnilo i zateplení stropu v kanceláři starosty. V budově staré radnice byla v roce 2014 vyměněna část oken za účelem snížení tepelných ztrát. Investice byla hrazena z rozpočtu města.

Osvětlení

Ve všech kancelářích jsou k dlouhodobému svícení využívány zářivky. Jen v zasedací místnosti na radnici se stále používají obyčejné žárovky. Jejich výměna by se však finančně nevyplatila, protože je místnost využívána nepravidelně.

8.1.5 Doprava

Zaměstnanci MěÚ využívají ke služebním cestám pět osobních vozidel.

Čtyři z nich jsou auta na benzín o obsahu motoru 1,2 a jedno na naftu o obsahu motoru 1,9. Ekologičtější varianta pohonu (např. plyn) se nevyužívá.

V interním opatření tajemníka č. 5/2011 je doporučeno zaměstnancům úřadu maximálně využívat kapacitu služebních vozidel. Tomu napomáhá i elektronický rezervační systém vozidel.

Výhradně pracovníkům Odboru bytového a tepelného hospodářství slouží užitkové vozidlo s prostorem pro transport nákladů, tzv. pick-up. Služební auto má k dispozici také městská policie.

8.1.6 Čištění, úklid a hospodaření s vodou

Úklid obou budov úřadu zajišťuje soukromá firma, která je vybrána v rámci výběrového řízení, jehož hlavním kritériem je cena. Úřad nepožaduje, aby vybraná firma využívala ekologicky šetrné přípravky pro čištění a úklid prostor úřadu.

Hospodaření s vodou je v kompetenci Odboru bytového a tepelného hospodářství. Speciální opatření týkající se šetření vody nejsou využívány.

Ke splachování toalet se bohužel, jak je v ČR praxí, splachuje pitnou vodou. Některé toalety mají dvojitý systém splachování o objemu 3 a 6 litrů vody.

8.2 Spolupráce se společnostmi EKOLAMP, s.r.o. a EKO-KOM, a.s.

Nezisková společnost EKOLAMP, s.r.o. byla založena v roce 2005 jako kolektivní systém, který „na spravedlivé, otevřené a nediskriminační bázi zajišťuje všem účastníkům kolektivního systému, tedy výrobcům a dovozcům elektrozařízení, možnost společného plnění zákonných povinností v oblasti sběru a recyklace použitých osvětlovacích zařízení tak, jak to vyplývá z legislativy Evropské unie a České republiky“ (EKOLAMP, s.r.o., ©2015).

Ve Slavkově u Brna jsou občanům k dispozici dvě sběrná místa. Nefunkční zářivky je možné odevzdávat ve sběrném dvoře na sídlišti Zlatá Hora nebo do sběrné nádoby, která je umístěna v budově Městského úřadu, Palackého nám. 260.

V roce 1997 byla založena průmyslovými podniky, které vyrábějí balené zboží, autorizovaná obalová společnost EKO-KOM, a.s. Tato společnost, fungující na neziskovém principu, provozuje systém třídění, recyklace a využití obalového odpadu. (EKO-KOM, a.s., ©2011)

Odbor životního prostředí velmi aktivně informuje občany o aktivitách obou společností. Pravidelně připravuje informativní články, které jsou zveřejňovány na internetových portálech www.slavkov.cz a www.veslavkove.cz a dále v měsíčníku Slavkovský zpravodaj.

V roce 2014 například úřad v rámci spolupráce se společností EKO-KOM, a.s., občanům města rozdál 1000 sad tašek na ukládání tříděného odpadu v domácnosti, které od ní zdarma získal.

8.3 Ocenění v oblasti ekologie

8.3.1 Biokoridor v Kozích horách

V září roku 2013 byla v rámci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ředitelkou Jihomoravského kraje JUDr. Věrou Vojáčkovou vyhlášena soutěž ekologických projektů obecních a městských úřadů s názvem „Environmentální chloubu našeho regionu aneb čím jsme jedineční?“ Do soutěže se zapojilo 26 úřadů. Vyhodnocení soutěže bylo zajištěno Ekologickým institutem Veronica. (Jihomoravský kraj, ©2011)

Městský úřad Slavkov u Brna získal zvláštní ocenění za úspěšnou realizaci protierozních opatření s aktivním zapojením veřejnosti v rámci projektu „Biokoridor v Kozích horách“. Tento projekt byl realizován ve spolupráci s místním mysliveckým sdružením, skauty a Technickými službami města. (BMTYPO, ©2008 – 2010d)

8.3.2 Odpady a obce – Hospodaření s komunálními odpady

V rámci konference s názvem ODPADY A OBCE – Hospodaření s komunálními odpady se v červnu roku 2014 konalo slavnostní vyhlášení devátého ročníku soutěže „O křišťálovou popelnici“ za rok 2013. Této soutěže se účastní všechny obce České republiky, které jsou aktivně zapojeny do systému EKO-KOM. Hodnotí se jejich míra aktivity v oblasti nakládání s komunálním odpadem, zejména ve sběru využitelných tříděných komoditách odpadů. (Město Slavkov u Brna, 2015g)

Do finále se probojovalo celkem 14 obcí a měst z celkového počtu 650, mezi nimiž bylo i město Slavkov u Brna. Hlavní ocenění získalo město Jeseník. (Město Slavkov u Brna, 2015g)

Akce se konala pod záštitou Ministerstva životního prostředí, Ministerstva průmyslu a obchodu, Svazu měst a obcí ČR, Asociace krajů ČR, Hospodářské komory ČR a města Hradec Králové. (AGRIS, ©2000-2015)

8.3.3 Ocenění za sběr vysloužilých spotřebičů

Společnost EKO-KOM, a.s. ve spolupráci s Jihomoravským krajem každoročně uděluje ocenění městům a obcím za třídění odpadu. V rámci této soutěže společnosti Asekol a Elektrowin v listopadu roku 2014 ocenily město Slavkov u Brna za sběr vysloužilých spotřebičů. Město získalo v kategorii Obce nad 1 500 obyvatel Certifikát za nejvyšší výtěžnost elektrospotřebičů na jednoho obyvatele a finanční prémii ve výši 20 000 Kč za období září 2013 - říjen 2014. (Město Slavkov u Brna, 2015h)

8.4 Strategické dokumenty města

8.4.1 Program rozvoje města

Tento strategický dokument města je rozdělen do šesti oddílů. Z každé části byly vybrány ty projekty, které se dotýkají rozvoje města v environmentální oblasti. Ekologii jako takové je v dokumentu věnována jedna samostatná část.

1. Sociální oblast a bydlení

Město pokračuje v přípravě lokality Zelnice pro bytovou výstavbu. Byly zde dokončeny práce na II. etapě protipovodňového opatření a tím došlo k odstranění aktivní záplavové zóny.

2. Obchod a služby

Budova polikliniky se skládá ze tří čísel popisných. Energetické úspory dvou ze tří budov polikliniky byly dokončeny v předchozích letech. Revitalizace č.p. 324 byla hrazena z fondů Evropské unie a č.p. 551 z rozpočtu města.

Na zateplení poslední budovy je již zpracována projektová dokumentace s rozpočtem 1.400.000 Kč. Cílem aktualizovaného programu je zajistit financování.

3. Školství, kultura, památky, sport a cestovní ruch

Město si dává za cíl pokračovat v údržbě zámeckého parku. V roce 2014 se podařilo zajistit dvě dotace z fondů Evropské unie na obnovu parku a městských alejí. Podrobněji jsou tyto akce popsány v samostatné kapitole.

S ekologií také souvisí provoz městského koupaliště. V roce 2015 bude tento areál zahajovat již svou třicátou sezónu. Tomu odpovídá i technický stav bazénu. Konstrukce prosakuje a průběžné opravy nejsou příliš efektivní. Na kompletnější rekonstrukci se však nedaří najít vhodný dotační titul.

4. Infrastruktura města

V roce 2014 se pokračovalo v rekonstrukci veřejného osvětlení a městského rozhlasu, došlo k přeložení vzdušného vedení do země na ulici Bezručova. V rozpočtu města jsou v roce 2015 na obnovu veřejného osvětlení a městského rozhlasu vyčleněny prostředky ve výši 600 000 Kč.

Vedení města připravuje regeneraci venkovních ploch na sídlišti Zlatá Hora a Nádražní. V roce 2015 by chtělo požádat o dotaci Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci podprogramu Podpora regenerace panelových sídlišť. Je připravena studie a projekt pro stavební povolení. Není však ještě zajištěno vlastnické právo k několika menším pozemkům, což velmi zpomaluje realizaci akce.

Nadále se pokračuje v ochraně města před povodněmi. Město má zpracovanou dokumentaci pro územní řízení na realizaci záchytného poldru v lokalitě Za Parkem. Opět se akce komplikuje kvůli vlastnickým právům k pozemkům. Dva spoluvlastníci dotčených pozemků trvají na jejich prodeji za cenu, kterou město nemůže akceptovat.

Město Slavkov u Brna si nechalo vypracovat generel odvodnění katastru města. Tento dokument se zabývá systémem poldrů, které mají zachycovat srážkové vody z lokalit Pod Urbanem a Vinohrad. Cílem je vytvořit systém vzájemně propojených záchytných poldrů, které odvádějí dešťovou vodu do vodních toků Prostředníček nebo Litava tak, aby voda netekla kanalizací města.

5. Ekologie

Pokračovat v údržbě a výsadbě zeleně ve městě.

V roce 2014 byla městu přidělena dotace na obnovu historických alejí a zámeckého parku. Podrobný popis akce je uveden v samostatné kapitole týkající se projektů města.

Pokračování rekultivace skládky v Pískách.

Na místo bývalé skládky se průběžně naváží ornice, zatravnjuje a sází zeleň. Po do končení se místo stane lesoparkem.

Sledovat a podporovat práce na komplexních pozemkových úpravách na katastru města, pokračovat v jejich projektování a schvalování.

V roce 2014 se zrealizovaly tři akce, jejich cílem bylo zabránit průtoku dešťové vody do města. Jednalo se o poldr pod Urbanem, biokoridor podél Frédské cesty a polní cesta včetně odvodňovacího příkopu v lokalitě Pod Vážanskou.

Dalším úkolem je podporovat výsadbu stromů v biocentru B14 a v dalších lokalitách města.

Sledovat a podporovat obnovu obory.

Tento úkol je dlouhodobý a průběžně se kontroluje soulad s desetiletým lesním hospodářským plánem

Zkvalitňovat systém sběru odpadů z veřejné zeleně a zahrad.

Plánem je nadále rozšiřovat počet kontejnerů na bioodpad.

Rozšíření a zkvalitnění systému třídění odpadů ve městě.

Každoročně se rozšiřuje počet sběrových míst na tříděný odpad. V roce 2014 bylo naplánováno vytvořit sběrové místo na ulici Tyršova a Příční. Náklady jsou hrazeny z rozpočtu města.

6. Ekonomický rozvoj města

Město podporuje rozvoj malých, středních i velkých firem, které podnikají ve zpracovatelském průmyslu, stavebnictví, v oblasti služeb a cestovního ruchu. Hlavním cílem je rozšiřování počtu kvalifikovaných pracovníků.

Doplňující informace k investicím města

Při osobním jednání vedoucí Odboru investic a rozvoje Ing. Petr Lokaj uvedl informace o dalších investičních akcích města.

V roce 2013 byla z fondů Evropské unie zateplena tělocvična ZŠ Tyršova, která je příspěvkovou organizací města.

Město Slavkov u Brna vlastní bytové domy na sídlišti Zlatá Hora a Nádražní, jejichž revitalizace byla v minulých letech také dokončena. Majetkem města je i Dům s pečovatelskou

službou na ulici Polní. Zde byla vyměněna okna a opravena střecha. Chybí jen dokončit obnovu fasády domu.

8.4.2 Územní plán

Územní plán byl vypracován v listopadu roku 2013 za finanční účasti Evropského fondu pro regionální rozvoj s názvem projektu „Územní plán Slavkov u Brna“. Územní plán je složen z textové a grafické části. (Město Slavkov u Brna, 2015j)

V textové části se životního prostředí týká problematika, která je vymezená v kapitole pod bodem E a obsahuje následující:

Koncepce uspořádání krajiny

Z hlediska koncepce uspořádání krajiny je stanoveno:

- zachovat specifický a nejcennější fenomén v území (mozaika maloplošných vinic, zahrad, sadů, lesíků na svazích pod kaplí Sv. Urbana)
- respektovat a obnovovat všechny historické aleje, které navazují na zámecký park a oboru
- podél polních cest a silnic vysazovat aleje
- realizovat chybějící části ÚSES (především biocentra a biokoridory)
- respektovat chráněnou památkovou zónu Slavkovské bojiště

Protierozní opatření a povrchový odtok

V rámci ochrany města před přívalovými vodami jsou územním plánem navržena vodohospodářská opatření spočívající v systému záchytných příkopů a suchých poldrů.

Ochrana před povodněmi

Územní plán v rámci II. etapy protipovodňových opatření navrhuje např. zvýšení kapacity toku Prostředniček pro odvedení velkých vod, zřízení hrazení proti průniku velkých vod v Litavě, zřízení nového retenčního prostoru v povodí Prostředníčka. V tomto retenčním prostoru je navržen mokřadní prostor.

Rekreace

Nejvýznamnějším rekreačním areálem města bude i nadále golfové hřiště, které je vybudované v návaznosti na zámecký park. V územním plánu jsou navrženy cyklostezky směr okolní obce Vážany nad Litavou, Hodějice, Křenovice a Velešovice. Rekreační objekty ve volné krajině nejsou přípustné.

Zemědělská prvovýroba

Nové plochy pro zemědělské využití nejsou navrhovány.

Vymezení a stanovení podmínek pro změnu ve využití ploch

V krajině jsou vymezeny plochy s rozdílným způsobem využití. Jde např. o plochy zemědělské, lesní, vodní a vodohospodářské.

Územní systém ekologické stability

V této části územního plánu je sestaven přehled biocenter a biokoridorů. Součástí přehledu biocenter je jejich aktuální rozloha v hektarech a navrhované rozšíření rozlohy. Totéž platí u přehledu biokoridorů s tím, že měrnou jednotkou je metr.

Lokalita soustavy Natura 2000

Evropsky významnou lokalitou soustavy Natura 2000 byl vyhlášen slavkovský zámecký park a aleje (CZ0623025).

Součástí textové části územního plánu je i seznam monitorovacích ukazatelů pro sledování vlivů územně plánovací dokumentace na životní prostředí. Ukazateli jsou: krajina – využití ploch, krajina – veřejná zeleň, biodiverzita, půda a horninové prostředí, požadavky na úseku dopravy na pozemních komunikacích, požadavky na úseku obrany státu, ochrana zdraví a hygienické požadavky.

K územnímu plánu patří i odůvodnění textové části.

V kapitole I.C jsou vymezeny záležitosti nadmístního významu. Jednou z nich je i regionální územní systém ekologické stability. Jedná se o regionální biokoridor a biocentrum na severním okraji katastrálního území.

Pod bodem II.B je sepsána zpráva o vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj území obsahující základní informace o výsledcích tohoto vyhodnocení včetně výsledků hodnocení vlivu na životní prostředí. Posouzení vlivu územního plánu Slavkov u Brna na životní prostředí bylo pořízeno na základě požadavku Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

8.5 Nakládání s odpady

8.5.1 RESPONO, a.s.

Svoz odpadu ve Slavkově u Brna zajišťuje společnost RESPONO, a.s. Byla založena v roce 1993. Zajišťuje svoz pro 96 obcí a 102 tisíc obyvatel v okrese Vyškov, Prostějov, Brno-

venkov a Blansko. Provozuje také skládku směsného komunálního odpadu, dotřídňovací linku na plasty a papír, demontážní dílnu pro nakládání s elektroodpadem a 8 sběrných dvorů. (RESPONO, a.s., 2015a)

Firma je zařazena do systému zpětného odběru a využití odpadu společnosti EKO-KOM, a.s. Občané mohou separovat papír, plast, sklo bílé i barevné, nápojové kartony do určených kontejnerů příslušné barvy nebo využívat služeb sběrných dvorů. Ve sběrných dvorech mohou lidé odevzdávat i elektrozařízení a baterie. (RESPONO, a.s., 2015a)

Tato společnost ve spolupráci s 69 obcemi získala dotaci na svoz bioodpadu v rámci Operačního programu Životní prostředí ve výši 16,5 mil. Kč. Díky této dotaci mohly být pořízeny sběrné nádoby a dvě svozová vozidla s mycím zařízením. (RESPONO, a.s., 2015a)

8.5.2 Sběrný dvůr

Provoz sběrného dvoru ve Slavkově u Brna (Zlatá Hora 1469) je opět zabezpečován společností RESPONO, a.s.

Po předložení občanského průkazu je možné zdarma odevzdat:

- biologicky rozložitelný odpad (odpady ze zahrad, odpady ze zeleně atd.)
- elektrozařízení (televize, rádia, DVD přehrávače, počítače, tiskárny, pračky, ledničky, mrazničky, mikrovlnné trouby, fritézy, zářivky, výbojky, monočlánky atd.)
- nebezpečné odpady (plechovky od barev, barvy, lepidla, rozpouštědla, motorové a fritovací oleje, olejové filtry, mastné hadry, pesticidy, léky, fotochemikálie)
- ostatní odpady (koberce, matrace, nábytek, železo, sběrový papír, hliníkové plechovky, PET láhve, polystyren, folie, sklo, textil, apod.) (RESPONO, a.s., 2015d)

Za úplatu je zde možné odevzdat: pneumatiky, stavební a demoliční odpady (keramika, cihly, izolační a stavební materiály s obsahem azbestu, sanitární zařízení, dveře, zárubně, okna, bytová jádra apod.) Sběrný dvůr slouží i podnikatelům, kteří zde mohou zdarma odevzdat elektrozařízení, ostatní odpad je pro ně za úplatu. (RESPONO, a.s., 2015d)

Provozní doba je velmi dobře přizpůsobena potřebám občanů i firmám. Pondělí a středa je odpad možné odevzdat v době od 13 do 18 hodin. V sobotu od 8 do 12 hodin. (RESPONO, a.s., 2015d)

Následující tabulka uvádí přehled přijatého odpadu společností RESPONO, a.s. ve Slavkově u Brna do sběrných nádob a v místním sběrném dvoře za roky 2012-2014. Bohužel je vidět

zvyšující se trend odevzdaného komunálního odpadu a snižování objemu tříděného odpadu. Největší pokles je zaznamenán u plastových obalů.

Tab. 4. Přehled odevzdaných odpadů ve Slavkově u Brna 2012-2014, vlastní zpracování (Zdroj: RESPONO, a.s.)

Druh odpadu	2012	2013	2014
Plastové obaly	76,29 t	71,26 t	53,38 t
Skleněné obaly	73,63 t	75,92 t	73,92 t
Papír a lepenka	165,27 t	159,13 t	157,92 t
Směsný komunální odpad	385,55 t	465,91 t	478,25 t

8.5.3 Systém nakládání s bioodpady a kompostárna pro město Slavkov u Brna

Vybudování kompostárny ve Slavkově u Brna bylo zrealizováno v rámci projektu „Systém nakládání s bioodpady a kompostárna pro město Slavkov u Brna“. Stavba byla vybudována na místě původní skládky komunálního odpadu. Slavnostní otevření proběhlo 30. dubna 2009. Provoz kompostárny zajišťují Technické služby města Slavkova u Brna. (Technické služby města Slavkova u Brna, ©2010d)

Celkové finanční náklady na vybudování kompostárny činily 9,3 milionu Kč, z toho za 5,4 milionu Kč bylo pořízeno strojní vybavení. Přibližně 90 % nákladů bylo uhrazeno Státním fondem životního prostředí České republiky z prostředků Evropské unie, z Operačního programu Životní prostředí. 5 % z celkové částky bylo uhrazeno z fondu Jihomoravského kraje a 8 % zaplatilo město Slavkov u Brna. (BMTYPO, ©2008 – 2010c; Operační program Životní prostředí, 2015a)

Na provoz kompostárny je vypracován Systém svozu odpadů pro kompostárnu, kde jsou vypsány základní technické informace týkající se provozu zařízení, povinnosti TSMS, povinnosti občanů města, plán svozu odpadu, upřesnění, co patří a nepatří do kompostu.

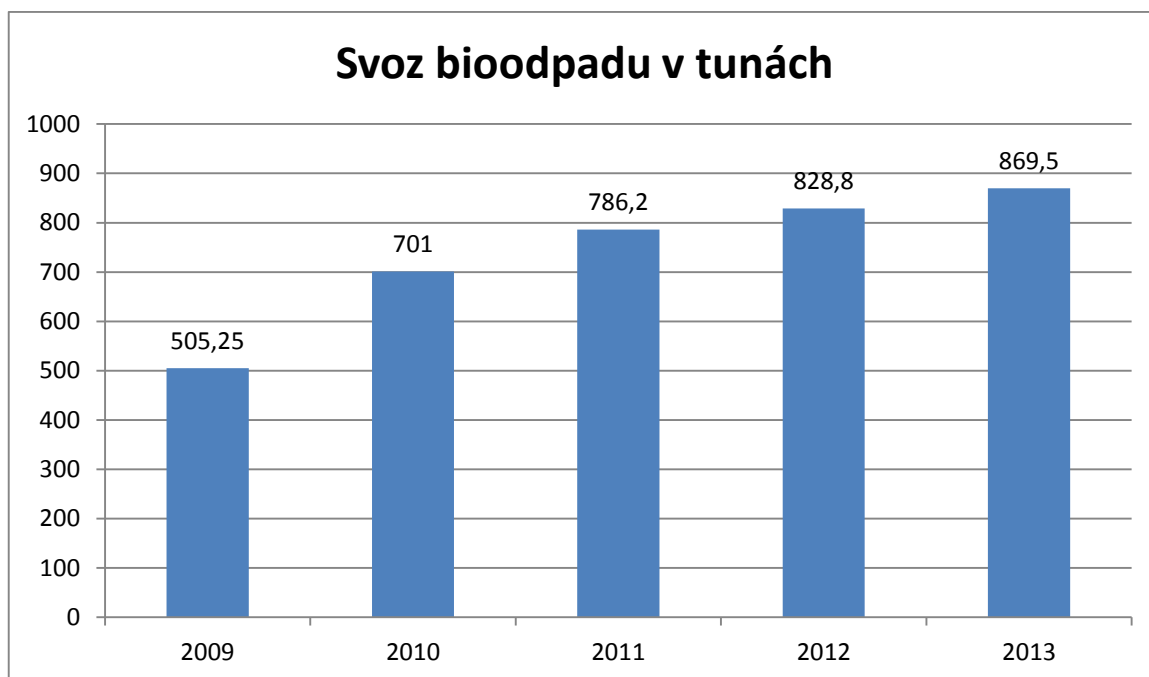
Kapacita kompostárny je 950 tun za kalendářní rok a je možné zpracovávat pouze biologický rozložitelný odpad a odpad z tržišť. Ke kompostování se využívá veřejná zeleň a biologický rozložitelný odpad od občanů. Mezi nevhodné odpady pak patří nebezpečné odpady, biologické odpady živočišného původu a odpady z podnikatelské činnosti. (Technické služby Města Slavkova u Brna, ©2010d,g,h)

Svoz odpadu probíhá v pondělí a úterý jednou za 14 dní, vždy v sudé týdny od dubna do listopadu. Pracovníci TSMS začínají vždy od severních ulic do jižních (přesný popis v Systému svozu odpadů pro kompostárnu, který je veřejně dostupný na internetových stránkách TSMS. (Technické služby Města Slavkova u Brna, ©2010a,h)

Možnosti odevzdání biologického odpadu:

- kontejnery: v ulicích města je k dispozici 40 ks zelených kontejnerů o objemu 2,5 m³, kam mohou občané ukládat odpad
- pytle: občané mohou použít vlastní, které jim pracovníci TSMS po vyprázdnění vrátí, pytle je možné zakoupit v kanceláři TSMS za manipulační poplatek ve výši 10 Kč
- na zpevněné plochy před vlastní domy mimo dešťové výpusti a za podmínky, že sběrné místo nesmí ohrozit dopravu na komunikaci
- popelnice na bioodpad, které byly v roce 2012 pořízeny v rámci dotace „Rozšíření separace biologicky rozložitelných odpadů ve městě Slavkov u Brna“ (Technické služby města Slavkova u Brna, ©2010h)

Následující graf ukazuje vývoj svozu bioodpadu od roku 2009, kdy byla kompostárna uvedena do provozu. Do hodnot za každý rok je započítán odpad svezení TSMS z veřejných prostranství města včetně odpadu od občanů z jejich soukromých pozemků.

Obr. 7. Svoz bioodpadu ve Slavkově u Brna 2009-2013, vlastní zpracování (Zdroj: Technické služby města Slavkova u Brna, ©2010i)

Ředitel TSMS pan Radoslav Lánský v rozhovoru pro noviny Agrární dozor popsal proces kompostování následovně: „Do kompostárny se přiváží již kvalitně podrcený a promíchaný odpad, který se vysype na vodohospodářsky zabezpečenou asfaltovou plochu. Utvoří se z něj dlouhé záhony vysoké zhruba 150 cm, které se pravidelně překopávají a zvlhčují, aby se v nich udržela požadovaná teplota. „Podle provozního řádu kompostárny musí být teplota substrátu během prvních deseti dní nad 40 °C. Tato teplota se koriguje jednak překopáváním a rovněž zvlhčováním prostřednictvím zachycené vody, která je zachytávána v podzemní nádrži.“ (Technické služby města Slavkova u Brna, ©2010c)

Proces kompostování trvá 70 dní a není doprovázen zápachem. Hotový kompost, který slouží jako přírodní hnojivo, je občanům k dispozici zdarma.

8.5.4 Rozšíření separace biologicky rozložitelných odpadů ve městě Slavkov u Brna

V roce 2011 TSMS získaly dotaci ve výši 4,33 mil. Kč na projekt s názvem „Rozšíření separace biologicky rozložitelných odpadů ve městě Slavkov u Brna“. (Technické služby města Slavkova u Brna, ©2010i)

Projekt byl spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí. Celkové uznatelné náklady na akci činily 4,8 mil. Kč, z toho je příspěvek z fondu Evropské unie 85 %, příspěvek SFŽP ČR 5 % a Technické služby města Slavkova u Brna se podílely částkou ve výši 481 122,15 Kč (10 %). (Technické služby města Slavkova u Brna, ©2010f)

„Cílem projektu je pořízení svozových vozidel s kontejnery a nádobami na biologický odpad, které budou sloužit občanům města Slavkova u Brna ke sběru biologických odpadů“ (Technické služby města Slavkova u Brna, ©2010f).

V rámci tohoto projektu byla pořízena dvě nová svozová vozidla, 300 ks 240 litrových kontejnerových nádob na biologický odpad a 10 ks kontejnerů o kapacitě 2,5 m³. (Technické služby Města Slavkova u Brna, ©2010i)

Domácnostem ve Slavkově u Brna byl zaslán propagační materiál, který informoval o možnosti zapojení obyvatel do dalšího třídění bioodpadu ze zeleně. Hnědé kontejnerové nádoby na kolečkách byly zdarma předány vytipovaným domácnostem, které žijí v rodinné zástavbě města, a dalším zájemcům.

Dříve se sběr bioodpadu ze zeleně od domácností uskutečňoval v igelitových pytlech, které obyvatelé umísťovali na zpevněné plochy před vlastní domy nebo odpad umísťovali na zpevněné plochy před vlastními domy. Díky nové technice došlo ke snížení pracnosti a zvýšení efektivnosti sběru a svozu biologicky rozložitelných odpadů.

Kompostování biologicky rozložitelného odpadu je významný krok města k šetrnému ekologickému chování. Městu i občanům také přináší finanční úsporu, protože se nemusí využívat placených služeb společnosti RESPONO, a.s., která vyváží odpad na skládku do Kozlan, která je od Slavkova vzdálená 19 km.

K oblasti nakládání s odpady se pan Radoslav Lánský vyjádřil následovně:

"Systém svozu bioodpadu ve Slavkově funguje již sedmým rokem. Musím však zdůraznit, že bez nadšení a spolupráce občanů města by tento systém nemohl fungovat. Projekt hodnotím jako velmi úspěšný. Dokladem toho je i to, že jsme uváděni jako vzor např. na mezinárodní konferenci s názvem Biologicky rozložitelné opady, které se pravidelně v Náměšti nad Oslavou účastníme. Systém svozu bioodpadu, jeho kompostování a opětovné využití občany je v České republice, trůfám si říct, ukázkový pro celou naši zem.

Společnost RESPONO, a.s., také nabízí svoz biologického odpadu v obcích Vyškovska, ale ne v takovém rozsahu jako my. My děláme kompletně odpad ze zeleně z celého města – tzn. z veřejné zeleně a odpad od občanů. Kromě pravidelných svozů na žádost občana mu přistavíme a také odvezeme zdarma kontejner na jeho bioodpad např. ze zahrady.

Ve Slavkově RESPONO, a.s., díky kompostárně svoz bioodpadu neřeší, občané za to nemusí tedy platit. Ale ostatní odpad tato společnost již řeší.

Tento systém svozu odpadu je unikátní v tom, že je přátelský vůči jeho obyvatelům a je důležitá jejich aktivní účast a zapojení. Hodně jsme se inspirovali v Německu, konkrétně v Bavorsku. Občané Slavkova si kompostování vzali za své a zkompostovaný odpad si pak odeberají zpět, odeberou prakticky celou produkci kompostárny, což považují za úžasnou zpětnou vazbu.

Společnost RESPONO, a.s., také původně chtěla ve svých střediskových obcích (Slavkov u Brna, Bučovice, Ivanovice, Rousínov a Vyškov) vybudovat kompostárny, ale jen Slavkov sám o sobě to dotáhl do konce. RESPONO, a.s. dalo přednost vybudování bioplynové stanice, kam se tedy bioodpad nevozí, vozí se tam hlavně gastro odpad. Bioodpad pak vozí na cizí nasmlouvané kompostárny. " (Celý rozhovor viz příloha č. 1)

8.6 Energie

8.6.1 Veřejné osvětlení

Správa, údržba a financování veřejného osvětlení patří do kompetence Technických služeb města Slavkova u Brna.

Ulice města jsou osvětleny výbojkovými světly. Postupně se instaluje zařízení na snížení napětí v síti veřejného osvětlení, díky kterému se v noci sníží napětí na 50 %. Světla svítí tlumeněji v době od půlnoci do čtyř hodin ráno. Tím dochází ke snižování spotřeby elektrické energie v průměru na jeden světelný bod, viz tabulka číslo 5. V ní je také uveden přehled vývoje počtu světelných bodů a spotřeby elektrické energie v kWh a v Kč.

Tab. 5. Vývoj spotřeby elektrické energie ve Slavkově u Brna 2009-2014, vlastní zpracování, (Zdroj: Technické služby města Slavkova u Brna, ©2010i)

	Počet světelných bodů	Spotřeba v Kč	Spotřeba v kWh	Spotřeba kw/1 světelný bod
2008	897	637 720	292 680	326,29
2009	908	750 947	291 680	321,23
2010	934	716 399	288 260	308,63
2011	936	738 445	285 782	305,32
2012	971	760 170	280 393	288,77
2013	1024	797 397	278 518	271,99
2014	1043	735 176	284 054	272,34

Dle ředitele TSMS údržba veřejného osvětlení za rok 2014 stála 648 760 Kč a spotřeba elektrické energie ve financích činila 744 861 Kč.

Ing. Petr Lokaj, vedoucí Odboru investic a rozvoje, sdělil, že městu přichází nabídky od soukromých firem nabízející výměnu stávajících svítidel za tzv. led svítidla. Město samotné nemá na tak velkou investici dostatek volných finančních prostředků. V případě dotací spatřuje problém v tom, že tento druh finanční podpory hradí jen výměnu druhu svítidla, nikoliv však stožáru a dalšího potřebného, což by město stálo nemalé finanční prostředky.

Vyjádření pana Radoslava Lánského k dané problematice:

"Ke snižování spotřeby energie ve Slavkově používáme rozvaděče, které v noci regulují napětí, v noci ho snižují. Zatím jich máme k dispozici pět.

Led diody jsou problémová záležitost, je to málo prozkoumaná oblast a hlavně komerční marketingová záležitost. Pokud bychom na to ve Slavkově přistoupili, tak by šlo veškeré úsilí za poslední roky v úsporách vniveč. Výsledky máme tedy i díky úsporným rozvaděčům. Při rekonstrukci si volí systém světel město, ale snažíme se, aby světelný tok byl směřován tam, kam má být. Také se již tři roky účastníme elektronické aukce, cena je vždy vázána na jeden rok – i to je pro nás úspora financí. Město to nabízí i občanům, někteří to využívají." (Celý rozhovor viz příloha č. 1)

8.6.2 Kogenerační jednotka

V roce 2015 město chystá výměnu kotle, který zajišťuje vytápění panelových domů na sídlišti Zlatá Hora. V plánu je zakoupit tzv. kogenerační jednotku, která bude vyrábět jak teplo, tak i elektřinu. Elektřina bude dodávána do veřejné sítě a město za ni bude získávat do rozpočtu tzv. zelené bonusy. (Zastupitelstvo města Slavkov u Brna, 2014)

V průběhu roku 2013-2014 byly provedeny veškeré potřebné administrativní kroky týkající se záměru realizace „kogenerační jednotky na sídlišti Zlatá Hora. Tzn., že byl zpracován průzkum trhu, nabídky firem, kalkulační výpočty. Byly provedeny potřebné kroky k zajištění povolení a smluv. (Zastupitelstvo města Slavkov u Brna, 2014)

Podářilo se také zajistit připojení kogenerační jednotky do sítě a odbyt na vyrobenou přebytečnou elektřinu. Město Slavkov u Brna získalo státní autorizaci na výrobu elektřiny. (Zastupitelstvo města Slavkov u Brna, 2014)

V roce 2015 je již úkolem zastupitelstva města záměr realizace akce odsouhlasit včetně jejího financování. Celkové náklady na realizaci se mohou vyšplhat až do výše 8 milionu Kč. Odbor bytového a tepelného hospodářství zastupitelstvu také předložil kalkulaci nákladů na prvních 15 let, ve které jsou zahrnuty náklady na zdroj energie (plyn), výnosy za prodej elektrické energie do veřejné sítě a za prodané teplo. Součástí kalkulace jsou i zelené bonusy. Rozdíl mezi náklady a výnosy činí cca 14 mil. Kč. (Zastupitelstvo města Slavkov u Brna, 2014)

Podle pana Radoslava Lánského *"je kogenerační jednotka sama o sobě dobrá záležitost. V případě investice města na Zlaté Hoře je nutné zvážit všechny aspekty, vyhodnotit vstup a výstup, propočítat návratnost atp. Problém však spatřuji v tom, že na Zlaté Hoře dochází k privatizaci bytů a smysl této jednotky může být ohrožen, protože soukromí vlastníci pak mohou hledat jiné varianty vytápění a do projektu nemusí vůbec vstoupit nebo kdykoliv vystoupit. Bude se totiž počítat s návratností x let a tou privatizací se to může zkomplikovat. Mohou se odpojit po určité době, počítá se s návratností, ale je otázka, kolik se připojí uživatelů."* (Celý rozhovor viz příloha č. 1)

8.7 Ochrana přírody a krajiny

8.7.1 Protipovodňová opatření města

Podle historických pramenů probíhala úprava toku Litavy v roce 1933. Od této doby byla řeka průběžně zanášena v důsledku intenzivního splachu ornice z okolí. Poslední vyčištění koryta bylo realizováno v letech 1984-1985.

V roce 2003 došlo k odbornému posouzení povodňových průtoků stávajícím korytem. Bylo zjištěno, že povodňovými průtoky je ohrožena významná část zástavby města a že pro průchod velkých vod je nezbytná celková rekonstrukce koryta Litavy. V letech 2006 a 2007 tedy došlo ke zkapacitnění koryta řeky pro průchod stoleté vody, zvýšení stávajících hrází a vybudován přeliv do Velkého rybníka, který má za úkol odlehčit kulminujícím průtokům Litavy. Rozšíření koryta s sebou přineslo i přeložku Prostředníčka v dotčených úsecích.

V rámci I. fáze protipovodňových opatření města došlo k obnově zeleně kolem řeky Litavy a rybníku. Toto území se také stalo klidovou odpočinkovou zónou.

Investorem celé stavby bylo Povodí Moravy, s.p. s celkovými náklady 49,5 mil. Kč. (Povodí Moravy, s.p., ©2010-2015a)

Druhá etapa protipovodňového opatření města Slavkova u Brna probíhala od května 2011 do května 2012. Investorem, stejně jako v první etapě, bylo Povodí Moravy, s.p. Akce byla financována z Programu Ministerstva zemědělství – Podpora prevence před povodněmi, II. etapa (č. 129 120). Náklady činili 81,5 milionu Kč bez DPH. (Povodí Moravy, s.p., ©2010-2015b)

„Stavba je souborem několika opatření, od mobilního hrazení, přes obtokové kanály až po unikátní mokřad, který bude v případě zvýšených stavů zadržovat vodu z Prostředníčka“ (Povodí Moravy, s.p., ©2010-2015b).

Druhá etapa je propojena s první etapou protipovodňových opatření na říčce Litavě. Stavba je dimenzována na zachycení stoleté vody z Prostředníčku. Součástí akce bylo i vybudování mokřadu s náhradní výsadbou porostů, kde na ploše asi 35 000 m² vznikl přirozený biokoridor. Díky realizaci II. fáze protipovodňových opatření bylo možné začít bytovou a rodinnou výstavbu v oblasti Zelnice, která byla v aktivní zóně zátopového území. (BMTYPO, ©2008–2010b)

Vyjádření pana Radoslava Lánského k dané problematice:

"Troufám si říct, že Slavkov předběhl před své okolí. Protipovodňovou ochranu hodnotím velmi kladně. Slavkov je velmi dobře ochráněn. Dalším a složitějším problémem jsou přívalové deště, které se aktuálně řeší. Výhodou protipovodňové investice pro obyvatele je otázka pojištění jejich domů a domácností. Díky II. etapě se např. sídliště Polní dostalo mimo záplavové území, a tím se zlevnilo pojištění. TSMS také odpovídají za provoz území, kde se protipovodňová ochrana vybuďovala, tzn., že se staráme např. o hráze, mosty."

K výstavbě v bývalém záplavovém území v lokalitě Zelnice se pak vyjádřil následovně:

"Obecně bojuji proti rozšiřování Slavkova. Město má svůj charakter daný historickým urbanismem, jakákoliv satelitní výstavba tomu bohužel negativně uškodí. V tomto počtu obyvatel je město příjemné pro jejich život. Neustálé navyšování počtu osob může zhoršit kvalitu zajištění služeb, nemusí stačit infrastruktura atp. Přinese to další problematiku, kterou si nedokážeme představit. Nepřinese to ani daňové příjmy. Vedení města by se mělo spíše zaměřovat se na zlepšování komfortu pro stávající místní občany." (Celý rozhovor viz příloha č. 1)

8.7.2 Zámecký park, obora, aleje a biokoridory

Přírodní komplex zámeckého parku, alejí a Obory byl vyhlášen jako Evropsky významná lokalita soustavy Natura 2000.

Z hlediska ochrany přírody je kontroverzní golfové hřiště, jehož část zasahuje i do zámeckém parku. Ten také neslouží jen k procházkám návštěvníků, ale pravidelně se zde konají kulturní akce – koncerty, divadelní představení, napoleonské dny.

V řízeném rozhovoru byla panu Radoslavu Lánskému položena otázka týkající se jeho názoru na pořádání kulturních akcí v zámeckém parku.

"Je to otázka vyváženosti komerčních zájmů a ochrany tamní přírody. Jsem pro pořádání kulturních akcí, každá památka má žít, ale musí se vyvážit požadavky komerční a technické možnosti parku. Určitě není vhodné pořádat např. akce pro 20 tisíc lidí – zde se hledí jen na komerční zájmy." (Celý rozhovor viz příloha č. 1)

Obnova komplexu zámeckého parku a historických alejí, Obnova historických alejí

Na konci ledna roku 2014 započaly dva projekty, které po více jak 200 letech pomohou obnovit pět historických alejí a zámecký park ve Slavkově u Brna. Oba projekty Obnova komplexu zámeckého parku a historických alejí (U Golfu a k Oboře) a Obnova historických alejí (Holubická, Křenovická a ČsČK) jsou financovány z Operačního programu Životní prostředí. Finanční náklady na obě akce činí 11,5 milionů Kč (bez DPH). První projekt bude

dotací pokryt ze 75 % a druhý z 90 %. (BMTYPO, ©2008–2010g; Město Slavkov u Brna, 2015i)

Výsadba biokoridoru RBK 223a, 223b, 223c, 223d v k. ú. Slavkov u Brna

V okolí Slavkova u Brna vznikl nový biokoridor osazením a zatravněním přes 5,5 hektarů půdy. Svoji funkci však začne plnit až za několik let. Podél polních cest bylo vysazeno téměř 12,5 tisíce keřů a stromů. Tento zelený pás bude sloužit k zadržení vody z přívalových dešťů, pomůže zamezit erozi půdy. Projekt ve výši 3,3 milionu Kč je plně financován z fondů EU, z OP Životní prostředí. (BMTYPO, ©2008–2010e; Operační program Životní prostředí, 2015b)

8.8 Soukromý sektor

K 31.12.2013 bylo v katastru města Slavkova u Brna evidováno 176 obchodních společností. (Český statistický úřad)

Cílem této kapitoly je zjistit přístup významných podnikatelských subjektů působících na území Slavkova u Brna k ochraně životního prostředí. Mezi významné zaměstnavatele patří mezinárodní společnosti Devro s.r.o., Framoz a.s., LIKO-S, a.s. a Saab Czech s.r.o.

8.8.1 Devro s.r.o.

Devro s.r.o., je nadnárodní společnost vyrábějící široký sortiment obalů na masné výrobky, která má další provozy ve Skotsku, Austrálii a Spojených státech amerických. Historie firmy sahá až do roku 1033, kdy v Kořenově byla zahájena výroba salámových kolagenních střev. (Devro s.r.o., ©2015b)

Nyní má firma v České republice dva závody ve Slavkově u Brna a v Jilemnici s téměř 1000 zaměstnanců. Firma je držitelem certifikátů pro Kvalitu ISO 9001:2008, Potravinářskou bezpečnost FSSC, Bezpečnost a ochranu zdraví při práci OHSAS 18000:2007. Společnost má zavedeny Plány kontinuity podnikání a krizového řízení a Etický audit. (Devro s.r.o., ©2015a)

Podnik také uvádí, že jeho nejvyšší prioritou je bezpečnost práce, a proto si stanovil cíl s názvem "nula úrazů". (Devro s.r.o., ©2015b)

Společnost disponuje také certifikátem Životní prostředí ISO 14001:2004. Na základě této normy si firma stanoví své cíle a plány v oblasti emisí ze své produkce a ty jsou pak realizovány pomocí nastavených procesů. Vše je pečlivě monitorováno a hodnoceno pro zpětné hodnocení a nastolení účinných opatření ke změně. (Devro s.r.o., ©2015b; ISO.CZ)

8.8.2 FRAMOZ a.s.

Společnost FRAMOZ a.s., funguje od roku 1991 a vznikla z původního výrobního družstva Dřevodílo Rousínov, které více než 40 let vyrábělo atypický nábytek. V současné době ve Slavkově působí výrobní závod této společnosti, vedení společnosti a ekonomický úsek sídlí stále v nedalekém Rousínově. (FRAMOZ a.s., ©2014a)

Společnost se specializuje na výrobu atypického luxusního nábytku pro zákazníky nejen v České republice, ale i v zahraničí. (FRAMOZ a.s., ©2014a)

Od roku 2005 je společnost držitelem certifikátu ISO 14001 a 9001. FRAMOZ a.s., má zavedenou strategii řízení kvality a environmentálního systému řízení, jehož cílem je zvýšení důvěryhodnosti a prestiže společnosti. (FRAMOZ a.s., ©2014a)

Strategie se zabývá vztahy k hodnotám a rozvoji společnosti, k zákazníkům, zaměstnancům a dodavatelům. Ve vztahu k hodnotám a rozvoji společnosti dokument uvádí i závazky společnosti vůči životnímu prostředí. Společnost se zavazuje dosahovat stability a zlepšování kvality jejich služeb a výrobků a snižování významnosti environmentálních aspektů, dodržovat platné právní předpisy týkající se oblasti životního prostředí, neustále snižovat materiálovou a energetickou náročnost provozovaných technologií a tím šetřit primární surovinné zdroje. (FRAMOZ a.s., ©2014b)

8.8.3 LIKO-S, a.s.

Společnost působí na českém i evropském trhu od roku 1994. V současné době zaměstnává kolem 150 osob a v rámci svých zakázek spolupracuje s celou řadou malých firem, kde je zaměstnáno dalších 200 lidí. Slavkov u Brna je hlavním sídlem firmy. Pobočky má firma v Praze, Polsku, Slovensku, Maďarsku a v Indii. (LIKO-S, a.s., 2015d)

LIKO-S, a.s., staví montované haly pro podnikání, vyrábí a montuje interiérové příčky, mobilní stěny, akustické podhledy do hal, svařuje, obrábí a montuje kovové konstrukce a technologické systémy. (LIKO-S, a.s., 2015a)

Firma je rozdělena do tří divizí. Divize Interiors dodává montované systémy pro tvorbu vnitřního prostoru staveb, Divize Energy dodává administrativní, logistické a výrobní objekty pro podnikání a Divize Production vyrábí a dodává technologické linky a jejich části z uhlíkových a nerezových ocelí a hliníku. (LIKO-S, a.s., 2015d)

Společnost disponuje mimo jiné také certifikátem Životní prostředí ISO 14001:2005. Navíc si společnost vypracovala vlastní politiku kvality a environmentu, ve kterém si stanovila cíle a zásady pro jejich dosažení. Cíli jsou nejen poskytovat zákazníkovi kvalitní výrobky a služby, vytváření podmínek pro kvalitní angažovanou práci, která zaměstnancům poskytne i osobní uspokojení a sociální jistoty, ale také *„při výrobě zvážit veškeré environmentální aspekty a snažit se být co nejšetrnější k životnímu prostředí“*. (LIKO-S, a.s., 2015e)

Společnost je známá tím, že si velmi zakládá na své vlastní firemní filosofii. Usiluje o to, aby zaměstnanec práce bavila, zakládá si na mezilidských, pracovních a obchodních vztazích.

Firma již 18 let vydává svůj firemní časopis LIKOSÁČEK, který je online dostupný také na internetových stránkách společnosti. (LIKO-S, a.s., 2015b)

LIKO-S, a.s., získala ocenění Rodinná firma roku 2014. Firma vyhrála i v druhé kategorii cena veřejnosti. Tuto soutěž od roku 2012 pořádá Asociace malých a středních podnikatelů a živnostníků ČR se svým generálním partnerem Equa bank. (Equa bank – Rodinná firma roku, ©2014)

Do soutěže se mohou zapojit rodinné firmy, které splňují 5 kritérií: obrat do 500 mil. Kč, doba podnikání alespoň 10 let, rodinná firma z pohledu vlastnické struktury, zapojení dvou a více rodinných příslušníků do podnikání, firma bez delikventní úvěrové historie. (Equa bank – Rodinná firma roku, ©2014)

Firma připravuje výstavbu nové budovy vývojového centra, kde bude zajištěna tepelná stabilizace objektu, kořenová čistírna, zelené fasády, retenční biotop a zemní kolektory, které budou přivádět do objektu v zimě teplý a v létě chladný vzduch. (LIKO-S, a.s., 2015c)

8.8.4 Lohman & Rauscher, s.r.o.

Společnost Lohman & Rauscher, s.r.o., (dále jen L&R) je světový dodavatel zdravotnických a hygienických výrobků. Vznikla v roce 1996 spojením dvou společností Lohmann (založen

v roce 1851) a Rauscher (založen v roce 1899). V současné době má 39 koncernových podniků, 9 výrobních závodů a zastoupení ve 21 zemích. Dvě centrály podniku jsou v Rengsdorfu v Německu a v rakouské Vídni. (Lohman & Rauscher, s.r.o., 2015a)

L&R má vypracovanou koncepci sociální a ekologické udržitelnosti.

Prohlášení ekologické udržitelnosti je složeno ze čtyř bodů. V prvním bodě se firma hlásí k odpovědnosti za ochranu životního prostředí a považuje to za důležitou vůdčí myšlenku jejího podnikání. V následující části uvádí: "*Ekologicky odpovědné jednání začíná již při vývoji výrobku a pokračuje přes výrobu a expedici až po likvidaci našich výrobků.*" V předposledním bodě prohlašuje, že dbá na procesy a výrobní postupy, které jsou šetrné vůči zdrojům, na ekologické materiály a na energeticky šetrnou a ekologickou logistiku. Závěrem je uvedeno, že firma pro dosahování svých stanovených cílů v koncepci ekologické udržitelnosti přistupuje aktivně spolu se zaměstnanci a v součinnosti se zákazníky a dodavateli služeb. (Lohman & Rauscher, s.r.o., 2015c)

V otázce sociální udržitelnosti firma pocítuje sociální odpovědnost nejen vůči zaměstnancům, ale i k zákazníkům a dodavatelům. Vychází z mezinárodně uznávaných společenských, etických hodnot, platných právních norem a interních pravidel firmy. Rozhodujícím faktorem pro L&R je rozvoj a kvalifikace pracovníků, jejich péče o zdraví a bezpečnost na pracovišti. (Lohman & Rauscher, s.r.o., 2015c)

L&R pracuje na základě mezinárodně uznávaného a certifikovaného systému managementu kvality. (Lohman & Rauscher, s.r.o., 2015b)

8.8.5 Saab Czech s.r.o.

Společnost Saab AB se zaměřuje na produkty v oblasti od obranných technologií až po civilní bezpečnost. Sídlo má společnost ve švédském Stockholmu. Firma je rozdělena do pěti hlavních obchodních segmentů: řešení pro bezpečnost a obranu, elektronické obranné systémy, letectví, obranné prostředky a systémy, podpora a servis. (Saab Czech s.r.o., 2015a)

V České republice působí pod názvem Saab Czech s.r.o., se sídlem v Praze a v květnu 2001 byla ukončena akvizice aktiv slavkovské společnosti E-COM. Díky tomu společnost ve Slavkově disponuje významným vývojovým a výzkumným centrem se zaměřením na virtuální simulátory. (Saab Czech s.r.o., 2015b)

V souvislosti s představováním této společnosti je nutné podotknout, že značka Saab je v současné době využívána dvěma subjekty: Saab AB a Saab Automobile AB. Obě společnosti mají od roku 1937 společnou historii v rámci výroby automobilů. V současné době se však jedná o dvě odlišné společnosti, kdy Saab Automobile AB je vlastněna firmou General Motors. (Saab Czech s.r.o., 2015c)

Tato mezinárodní společnost si uvědomuje i svou společenskou odpovědnost, kterou tvoří tři základní pilíře - společenství kolem firmy Saab AB, zaměstnanci a životní prostředí. Firma respektuje a chrání lidská práva, aktivně se zabývá bezpečností, zdravím a environmentálními otázkami. Velmi jí záleží na dobrých vztazích se zákazníky a orientuje se na kvalitu, bezpečnost a ochranu životního prostředí. Respektuje práva zaměstnanců, zabezpečuje jim bezpečné pracovní podmínky, netoleruje diskriminaci a podporuje jejich rozvoj. (Saab Czech s.r.o., 2015d)

Základní vize a hodnoty firma definovala v kodexu jednání. Základní vizí společnosti je být lídrem v globálním rozvoji a mezi hodnoty patří odborná znalost, důvěra a ctížádost. (Saab Czech s.r.o., 2015e)

8.8.6 Informační systém EIA

V informačním systému EIA se nachází celkem šest záznamů týkajících se oznámení o posouzení záměru v katastru města Slavkova u Brna podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Všechny záměry byly připravovány soukromými organizacemi. (CENIA, 2015a)

Novostavba Dinerva, Lohman & Rauscher s.r.o. (2005) – jednalo se o záměr rozšíření stávajícího závodu. Společnost si dala za cíl vytvořit více než 200 nových pracovních míst.

Zemědělský lihovar (2006) – záměr byl situován v průmyslové zóně v jihozápadní části města. Mělo se jednat o stavbu na „zelené louce“. Záměr nebyl uskutečněn.

Čerpací stanice PHM (2008) – výstavba nové čerpací stanice, záměr uskutečněn.

Bioplynová stanice (2010) – předmětem záměru byla výstavba bioplynové stanice zemědělského typu. Záměr nebyl doposud zrealizován.

Projekt EOS – Slavkov u Brna EZO sterilizace, I. a II. etapa (2012) – předmětem tohoto záměru bylo vybudovat nové výrobní kapacity pro sterilizaci výrobků společnosti Lohman & Rauscher, s.r.o.

Bytový komplex Kaunicův dvůr, k ú. (2014) – jedná se o novostavbu bytového komplexu s parkovacími místy. Právě umístění více než 100 parkovacích stání je důvodem posuzování vlivu stavby na životní prostředí.

8.8.7 Zdroje znečištění podnikatelských subjektů

Tab. 6. Informace o zdroji znečišťování firem ve Slavkově u Brna, vlastní zpracování

(Zdroj: Český hydrometeorologický ústav, ©2015)

Název společnosti		Devro, s.r.o.	FRAMAZ a.s.	Saab Czech s.r.o.
Emise (v tunách)	Tuhé emise	0,034	0,015	0,001
	Oxid siřičitý	0,000	0,000	0,001
	Oxidy dusíku	0,050	0,032	0,068
	Oxid uhelnatý	0,004	0,003	0,017
	Organické látky	0,004	0,002	0,003
	Těkavé organické látky	3,007	0,548	-
Paliva ze spalovacích procesů		Zemní plyn	Zemní plyn	Zemní plyn
Druhy výrob		POLYGRAFIE – Jiné tiskařské postupy	Nátěry dřevěných povrchů, průmyslové zpracování dřeva	

Český hydrometeorologický ústav na svých internetových stránkách uveřejňuje zdroje znečištění v jednotlivých okresech České republiky, které jsou pravidelně aktualizovány.

Údaje o znečišťování jsou však k dispozici jen u tří společností z pěti charakterizovaných v předcházejících kapitolách. Patří mezi ně společnost Devro s.r.o, FRAMAZ a.s., a Saab Czech s.r.o. Údaje chybí u společností LIKO-S, a.s., a Lohman & Rauscher, s.r.o.

8.9 Neziskový sektor - Slavkovský ochránářský spolek

V roce 2014 zahájila svou činnost nová nezisková organizace Slavkovský ochránářský spolek (dále jen SOS). Podle stanov spolku je předmětem činnosti ochrana přírody a krajiny dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Náplní činnosti spolku je pořádání besed, přednášek, výstav a dalších různých akcí pro širokou veřejnost. SOS plánuje také průběžně publikovat informace o své činnosti v médiích a vydávat publikace. (Ministerstvo spravedlnosti, ©2012-2014)

Členové do spolku vstupují dobrovolně a rozlišuje se na individuální (fyzické osoby) a kolektivní (právní osoby), přičemž jsou ve stanovách stanoveny jejich práva a povinnosti. Člen spolku má např. právo účastnit se všech akcí organizace, podílet se na realizaci projektů, účastnit se valné hromady, volit a být volen do orgánů spolku. Všichni členové pak musí dodržovat stanovy SOS, vyvíjet činnost k naplnění cílů a platit členskou příspěvky. (Ministerstvo spravedlnosti, ©2012-2014)

V průběhu roku 2014 spolek zorganizoval několik akcí, které byly určeny nejen pro dospělé, ale i pro děti.

V dubnu 2014 se členové SOS zapojili do každoročně pořádané akce Vítání ptačího zpěvu, kterou v České republice pořádá Česká společnost ornitologická. (BMTYPO, ©2008-2010f)

SOS ve spolupráci s Českou společností ornitologickou a Základní organizací Českého svazu ochránců přírody Rousínov v září 2014 se připojily k Mezinárodnímu festivalu ptactva, který se každoročně koná po celé Evropě. Na programu byla ukázka odchyty a kroužkování ptáků, opékání špekáčků a další aktivity pro děti.

SOS se také snaží o vrácení silně ohroženého druhu sovy pálené do Slavkova u Brna, kde v minulosti hnízdily v komínech zámku a ve věži kostela. Tento druh sovy je velmi užitečný, protože přirozeně reguluje stav přemnožených holubů, což je problém nejednoho města.

Počátkem roku 2015 započala iniciativa k využití mokřadní lokality 13 jezer jako biocentra. Toto území vzniklo v rámci protipovodňových opatření v jižní části města. Návrh k tomuto využití zaslal spolek Radě města Slavkov u Brna.

Z řízeného rozhovoru s panem Radoslavem Lánským vyplynulo, že je jeho členem a dokonce inicioval jeho založení. Podle něj *"zde tento spolek chyběl a má určité perspektivu.*

Např. při své práci sleduji plochu tzv. Třinácti jezer, která vznikla po vybudování protipovodňových opatření a je to ukázka, jak spojit protipovodňovou ochranu města s ekologií, kam se postupně navrácí příroda a život. (Celý rozhovor viz příloha č. 1)

8.10 SWOT analýza

Silné stránky

- péče o ochranu přírody a krajiny
- činnost TSMS v oblasti péče o prostředí ve městě
- kvalitní systém nakládání s odpady
- vybudování kompostárny na bioodpad
- dořešená ochrana před povodněmi
- propojení ochrany přírody se společenským kulturním životem města
- schválený územní plán a program rozvoje města
- silniční obchvat kolem města

Slabé stránky

- nedostatečné ekologicky šetrné fungování MěÚ Slavkov u Brna
- nedostatek aktivit neziskového sektoru v environmentální oblasti
- nevyužití obnovitelných a alternativních zdrojů energie

Příležitosti

- Natura 2000 - Evropsky významná lokalita Slavkovský zámecký park a aleje
- činnost Slavkovského ochránářského spolku
- zvyšující se zájem obyvatel o ochranu životní prostředí a krajiny
- ekologicky vnímající podnikatelské subjekty
- ekologická osvěta obyvatel
- nové programovací období 2014-2020

Hrozby

- nedostatek finančních zdrojů na realizaci projektů a špatný systém dotací
- zvyšování počtu nových obyvatel výstavbou nových domů a bytů
- růst cen energií
- ohrožení města přívalovými dešti

8.11 Shrnutí a vyhodnocení analýz

V praktické části byla provedena analýza aktuálního stavu rozvoje města v environmentální oblasti.

Mezi první analyzovanou oblast patří přístup Městského úřadu Slavkov u Brna k šetrnému úřadování. Konkrétně se jednalo o oblast interních předpisů, kancelářských potřeb, nakládání s odpady, spotřebu energie, dopravu, čištění a úklid a hospodaření s vodou. Ze zjištění vyplynulo, že úřad se snaží o úsporná opatření formou interních směrnic, ale hlavním cílem je snížení finančních nákladů, ne ochrana životního prostředí.

Velmi kladně lze ohodnotit spolupráci města se společnostmi, které se zabývají recyklací různých druhů odpadů. Město Slavkov také za svou činnost v ochraně životního prostředí získalo zpětnou vazbu prostřednictvím několika ocenění za jeho přístup k řešení ochrany životního prostředí a ekologie.

Podstatné pro další rozvoj města v řešené problematice lze spatřit také ve schválení strategických dokumentů, kterými jsou územní plán a program rozvoje města.

Nakládání s odpady ve Slavkově u Brna řeší soukromá společnost RESPONO, a.s., která poskytuje své služby ve čtyřech okresech. Silnou stránkou města je bezpochyby vytvořený systém nakládání s bioodpady a vybudovaná kompostárna, která je spravována TSMS.

V kompetenci TSMS je i veřejné osvětlení. Díky optimalizačním řešením se daří snižovat spotřebu energie. Zastupitelstvo města v současné době řeší pořízení tzv. kogenerační jednotky na sídliště Zlatá Hora. Tento návrh lze vyhodnotit jako příležitost ve využití alternativního zdroje energie, které ve městě chybí.

V oblasti ochrany přírody a krajiny se ve městě realizovala celá řada projektů. Velmi významné je dokončení dvou fází protipovodňových opatření. V současné době pak probíhají dva významné projekty na obnovu stromů v zámeckém parku a alejích, které jsou zařazeny do systému Natura 2000.

Ve Slavkově u Brna sídlí celá řada soukromých společností. Přístup pěti nejvýznamnějších zaměstnavatelů k otázkám ochrany životního prostředí byl představen v samostatné kapitole. Všechny firmy zaujímají aktivní postoj k danému tématu. Nejvýznamnější pak společnost LIKO-s, a.s., která připravuje postavit novou halu tzv. živou stavbu.

Mezi další příležitost pro město Slavkov u Brna patří činnost Slavkovského ochránářského spolku, který vznikl teprve v roce 2014 a chystá se realizovat celou řadu aktivit v oblasti ochrany přírody, vzdělávání a osvěty.

Z analýzy vyplynulo, že město Slavkov u Brna je velice aktivní v řešení otázek ochrany přírody a krajiny na jeho území.

Zajisté se musí ocenit i přístup vedení MěÚ, které se již několik let snaží o úsporná opatření a chce zamezit zbytečnému plýtvání. Oblast šetrného úřadování je však velice široká a ve Slavkově pokryta jen z malé části. Příležitostí k dalšímu jeho rozvoji v environmentální oblasti je zavedení principů tzv. zeleného úřadování do běžné praxe, které by bylo příkladem i pro místní občany.

Do roku 2014 zde chyběla zájmová organizace, která by se o problematiku životního prostředí zajímala. Jelikož se aktivity Slavkovského ochránářského spolku teprve rozbíhají, bylo by užitečné pro ně nalézt vhodnou podporu. Proto v projektové části bude pro SOS připraven vzdělávací projekt.

9 PROJEKTOVÁ ČÁST

Rada Jihomoravského kraje ze svého rozpočtu v roce 2015 schválila poskytnout finanční podporu z Dotačního programu pro poskytování dotací v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, který vychází z Programu rozvoje Jihomoravského kraje na období 2014-2017.

Příjemci podpory mohou být nevládní neziskové organizace a obce. Objem finančních prostředků byl stanoven na 800 tisíc Kč. Minimální výše podpory na jeden projekt je ve výši 20 tisíc Kč, maximální ve výši 80 tisíc Kč. Minimální podíl spoluúčasti žadatele byl určen ve výši 20 %.

Projekty musí být zrealizovány v roce 2015 a termín pro podání žádosti byl 28.2.2015. Lze však předpokládat, že v následujícím roce bude možné o podporu za podobných podmínek opět žádat. Z tohoto důvodu byly vytvořeny dva projekty, které by se mohly v roce 2016 z tohoto dotačního titulu zrealizovat.

V prvním projektu „Zelený úřad Slavkov u Brna“ jsou navržena opatření pro zavedení principů environmentálně šetrného provozu Městského úřadu Slavkov u Brna.

O obsahu druhého projektu vypovídá jeho název „Náhrada za vykácené doupné stromy při revitalizaci slavkovského zámeckého parku a přilehlých alejí“. Součástí projektu je i osvěta mezi žáky základních škol.

9.1 Projekt Zelený úřad Slavkov u Brna

Cílem této části diplomové práce je zpracovat projekt, které by vedl ke zvýšení povědomí mezi zaměstnanci o možnostech environmentálně šetrného provozu na Městském úřadu Slavkov u Brna při plnění jejich každodenních pracovních úkolů.

V analytické části práce bylo zjištěno, že vedení úřadu se snaží o zavedení úsporných zařízení a tím dosahovat snižování nákladů na provoz úřadu. Ve většině případů však není dostatečně brán ohled na životní prostředí.

Projekt zelené úřadování jsem si zvolila také z toho důvodu, že chování veřejné organizace by mělo být příkladem pro celou společnost.

9.1.1 Žádost o finanční podporu z dotačního programu

Žádost o finanční podporu z dotačního programu
pro poskytování dotací v oblasti
**Environmentálního vzdělávání, výchovy
a osvěty pro rok 2015**

Evidenční číslo:

Kontrolní součet:

Datum doručení:

Dotčený odbor:

Odbor životního prostředí

Žadatel					
Název	Město Slavkov u Brna				
Právní forma	obec	IČ	00292311		
Plátce ☐ /neplátce ☐ DPH		DIČ			
Email	mesto@meuslavkov.cz				
Mobil		Telefon/FAX	544 121 111/544 212 171		
Bankovní spojení žadatele - majitele účtu					
94	- 1414731	/	0710		
<i>předčíslovce účtu</i>		<i>číslo účtu</i>		<i>kód banky</i>	

Sídlo					
ulice	Palackého náměstí	č. popisné	65	č. orientační	

následující položky vyplňte postupně, jak jdou za sebou

okres	Vyškov				
ORP ¹⁾	Slavkov u Brna				

^{1)ORP = obec s rozšířenou působností}

obec	Slavkov u Brna	kód ORP	1635		
pošta	Slavkov u Brna	PSČ	684 01		

Osoba oprávněná jednat za nebo jménem žadatele (statutární zástupce)					
Titul	Jméno	Michal	Příjmení	Boudný	Titul za
Email	starosta@meuslavkov.cz				
Mobil/telefon	544 121 100	Funkce	starosta		

☐

Přidat další oprávněnou osobu

Kontaktní osoba (nevypíňujte, je-li shodné s osobou oprávněnou jednat za nebo jménem žadatele)			
Titul	Jméno	Příjmení	Titul za
Email			
Mobil/telefon/FAX			
Projekt			
Název projektu	Zelený úřad Slavkov u Brna		
Stručný popis projektu/akce/činnosti (max. 10 řádků)			
Cílem projektu je zavést implementovat navržená opatření týkající se environmentálně šetrného provozu Městského úřadu Slavkov u Brna tak, aby se zavedení pravidel stalo rutinní záležitostí a přirozenou součástí každodenní práce úředníků. Projekt bude zrealizován prostřednictvím tří základních aktivit, kterými jsou zavedení principů zeleného úřadování, motivační soutěž pro zaměstnance a vzdělávací semináře.			
Předpoklad financování projektu			
Celkové předpokládané výdaje projektu (v Kč)	100 000		
Požadovaná výše podpory (v Kč)	80 000		
	tj.	80 %	
PROHLÁŠENÍ ŽADATELE			
Prohlašuji, že nemám závazky po lhůtě splatnosti vůči Jihomoravskému kraji ani jiným územním samosprávným celkům, v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, nedoplatky na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, nebo na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a není v prodlení se splácením splátek.			
Souhlasím se zveřejněním názvu, sídla, IČ, výše poskytnuté podpory a účelu, na nějž je podpora poskytována včetně názvu projektu.			
Prohlašuji, že uvedené údaje jsou úplné a pravdivé a že nezatajuji žádné okolnosti důležité pro posouzení žádosti.			
K žádosti připojuji tyto povinné přílohy:			
☐ kopie dokladu o právní subjektivitě žadatele (platné stanovy, statut společnosti) spolu s dokladem o oprávněnosti osoby jednat za právnickou osobu - jen pro NNO, ☐ kopie smlouvy o zřízení účtu, ☐ osvědčení o registraci k DPH (doloží pouze plátcí daně z přidané hodnoty), ☐ podrobný popis projektu, ☐ rozpočet projektu na celou dobu jeho realizace, vyčíslení jednotlivých aktivit (viz příloha dotačního programu), ☐ finanční zdroje projektu (např. výčet subjektů podílejících se na financování projektu včetně jejich předpokládaného podílu v procentech), ☐ časový harmonogram projektu.			
Žadatel je povinen písemně (nejpozději do 15-ti dnů) oznámit poskytovateli veškeré změny údajů uvedených v žádosti, které u žadatele nastanou po podání žádosti.			
Datum:			
..... Podpis žadatele/osoby oprávněné jednat za nebo jménem žadatele (příp. též otisk razítka)			

9.1.2 Popis projektu

Projekt je zaměřen na zavedení principů environmentálně šetrného chování tzv. zeleného úřadování do praxe na Městském úřadu Slavkov u Brna.

Cílem projektu je implementovat navržená opatření týkající se environmentálně šetrného provozu úřadu tak, aby se zavedení pravidel stalo rutinní záležitostí a přirozenou součástí každodenní práce úředníků.

Dílčím cílem je být vzorem široké veřejnosti a podporovat soukromý sektor v nabídce ekologicky šetrných produktů.

S ekologickými principy by se měli ztotožnit všichni zaměstnanci organizace, protože hlavně na nich záleží, do jaké míry budou cíle splněny. Důležitá je proto i jejich motivace a také informovanost.

Zavedením principů zeleného úřadování úřad může ovlivnit činnosti a chování svého okolí. Jedná se např. o chování nejen místních firem, které se díky poptávce přeorientují na ekologické produkty a tím dojde ke zvýšení jejich dostupnosti. V konečné fázi implementace opatření může také znamenat finanční úspory pro organizaci.

Období zavádění opatření projektu je stanoveno od dubna 2016.

Pro publicitu projektu budou využívány především webové stránky města Slavkov u Brna, měsíčník Slavkovský zpravodaj, který je zdarma doručován do všech domácností ve městě a v neposlední řadě také webové stránky www.veslavkove.cz. Kromě elektronické propagace budou vytištěny plakáty a letáky.

Přehled opatření

Projekt bude zrealizován prostřednictvím tří základních aktivit.

1) Zavedení principů zeleného úřadování

V rámci projektu bude navržena série konkrétních opatření pro zavedení principů zeleného úřadování tak, aby je bylo možné snadno začlenit do běžné činnosti pracovníků. Navržená opatření jsou rozdělena do několika základních kategorií, která jsou pak podrobně rozepsána v návrhu interní směrnice pro MěÚ Slavkov u Brna.

Kategorie principů zeleného úřadování:

- papírové výrobky (recyklovaný papír, výrobky označené ekoznačkou, odmítnutí reklamních letáků, šetrná likvidace tiskovin, šetřící opatření)

- kancelářské potřeby (vyhnout se výrobkům z plastu, preferovat zboží s dlouhým životním cyklem, ekologicky šetrné výrobky)
- odpady (třídění odpadu vč. bioodpadu – využít vermikompost)
- úklid (ekologicky šetrné výrobky, ocet, soda)
- potřeba energie (vytápění, elektrické přístroje a osvětlení)
- občerstvení (tuzemské, sezónní zboží, Fair Trade potraviny)

2) Motivační soutěž

Pro zaměstnance úřadu bude vyhlášena motivační soutěž v oblasti šetření kancelářským papírem. Zaměstnanci budou soutěžit v týmech rozdělených podle jednotlivých odborů úřadu. Monitorování spotřeby papíru bude probíhat 5 měsíců. Po ukončení soutěže budou odměněni všichni pracovníci odboru, který ušetřil nejvíce papíru.

3) Vzdělávací semináře

Pro ulehčení zavedení teoretických pravidel do praxe bude sloužit série seminářů. Ty povedou odborníci z ekologického institutu Veronika, který sídlí v Brně.

Témata seminářů:

- ekologická kancelář
- odpady
- ekologický úklid (tipy i pro domácnosti)
- vermikompostování

4) Exkurze po modelových ekologických projektech v obci Hostětín

Pro zaměstnance úřadu bude připraven jednodenní zájezd do obce Hostětín, kde sídlí vzdělávací a informační středisko Centrum Veronica. Obec je známá svými ekologickými projekty, na kterých spolupracovala s Centrem Veronica a Občanským sdružením Tradice Bílých Karpat.

Součástí programu bude exkurze po modelových ekologických projektech: šetrné veřejné osvětlení, fotovoltaická elektrárna, vytápění biomasou, pasivní penzion Centra Veronica.

Oběd bude připraven z produktů ekologického zemědělství a potravin Fair Trade.

Návrh konkrétních aktivit dle rozpočtu

Učební a studijní pomůcky

Z financí budou nakoupeny učební a studijní pomůcky týkající se řešených témat v oblasti zeleného úřadování. Jednalo by se o odbornou literaturu českou i zahraniční zabývající se zeleným nakupováním, šetrným provozem kanceláře, energiemi, osvětlením, tříděním odpadů, šetření vodou atp.

Odměny a ceny v soutěžích

Pro pracovníky odboru, který vyhraje motivační soutěž v šetření papíru, budou zakoupeny drobné ceny.

Kancelářský materiál

Zakoupen bude recyklovaný papír k tisku dokumentů, výrobky z recyklovaného papíru např. obálky, tiskopisy, pořadače a jiné ekologicky šetrné kancelářské výrobky (lepidla, fixy, korekční lak na vodní bázi, doplňitelné výrobky – mikrotužky s náhradními náplněmi).

Drobný hmotný materiál

Provoz Městského úřadu Slavkov u Brna probíhá ve dvou budovách. Proto budou zakoupeny dva vermikompostéry, které budou umístěny v každé z nich. Zde mohou pak zaměstnanci odkládat bioodpad, např. zbytky ovoce, zeleniny, použité papírové kapesníky atp. Tento odpad pak kalifornské žížaly přemění ve hnojivo, které je možné na úřadě použít při péči pro rostliny. O zásadách vermikompostování budou zaměstnanci podrobně informováni v rámci jednoho ze vzdělávacích seminářů tak, aby se dozvěděli, co je možné kompostovat a čemu se naopak vyhnout.

Cestovné

Z této položky bude proplaceno cestovné zaměstnancům za exkurzi do obce Hostětín.

Tisk, grafické práce, kopírování

V rámci projektu budou vytvořeny letáky a plakáty, které budou využívány nejen v elektronické podobě k propagaci projektu na internetu, ale i v tištěné podobě. Všechny propagační materiály budou vytištěny na recyklovaném papíře s poznámkou, že se jedná o tento typ papíru.

Plakáty budou vyvěšeny u vstupů do budov úřadů. Letáčky budou volně k dispozici. Využijí se i během kulturních akcí, které pořádá město Slavkov u Brna, např. během Dnů Slavkova, které se pravidelně konají na přelomu května a června.

Vzdělávací semináře

Semináře pro zaměstnance úřadu budou smluvně zajištěny s Ekologickým institutem Veronica, který sídlí v Brně.

Konzultační a poradenské služby

V prvním roce, kdy bude projekt zeleného úřadování zaváděn do praxe, budou průběžně provádět konzultační služby odborníci z Ekologického institutu Veronica. Konzultace budou probíhat elektronicky i fyzicky na MěÚ Slavkov u Brna.

Doprava

Z této položky budou uhrazeny náklady na autobusovou dopravu do obce Hostětín.

9.1.3 Rozpočet projektu

Název projektu: Zelený úřad Slavkov u Brna

v Kč

Název položky	požadováno z rozpočtu JMK	ostatní zdroje	vlastní zdroje	CELKEM
Nákup materiálu celkem	39000	0	9000	48000
* učební a studijní pomůcky	3000		1500	4500
* potraviny (ty, které nejsou určeny pro pohoštění)				0
* odměny a ceny v soutěžích	2000		2500	4500
* kancelářský materiál	7000		2000	9000
* drobný hmotný materiál (do 40 000,- Kč)	27000		3000	30000
* ostatní materiál - <i>vypsát</i>				0
				0
Provoz kanceláře celkem	7000	0	1000	8000
* energie				0
* nájem				0
* cestovné (cestovní příkazy)	7000		1000	8000
* pohonné hmoty (nezapočítány do cestovného)				0
* služby pošt				0
* služby telekomunikací				0

				0
Služby celkem	34000	0	10000	44000
* tisk, grafické práce, kopírování				0
* distribuce, propagace				0
* služby školení a vzdělávání	12000		5000	17000
* konzultační a poradenské služby	5000		3000	8000
* doprava (autobusy na exkurze, semináře atd... NE CESTOVNÉ)	17000		2000	19000
* ostatní služby - <i>vypsát</i>				0
				0
Osobní náklady celkem	0	0	0	0
mzdy (zaměstnanci - hrubé mzdy)	X			0
pojistné (náklady zaměstnavatele)	X			0
ostatní osobní náklady (dohody)				0
				0
Investice celkem	0	0	0	0
<i>vypsát (nelze požadovat z dotace JMK)</i>				0
	X			0
				0
NÁKLADY CELKEM V Kč (součty oddílů)	80000	0	20000	100000
Náklady celkem v %	80		20	100%

Vyčíslení jednotlivých akcí/aktivit v rámci projektu (dle možností projektu)

aktivita	v Kč
Zavedení principů zeleného úřadování	51500
Motivační soutěž	4500
Vzdělávací semináře	17000
Exkurze po modelových ekologických projektech v obci Hostětín	27000
Celkem projekt (stejná částka jako náklady celkem)	100000

V

dne

Podpis:

Finanční zdroje projektu

Finanční spoluúčast v rámci projektu bude hrazena z rozpočtu města Slavkov u Brna, a to ve výši 20 %.

9.1.4 Časový harmonogram projektu

Popis aktivity	2016											
	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
Zahájení projektu												
Schválení interní směrnice zastupitelstvem												
Semináře pro zaměstnance												
Motivační soutěž pro úředníky												
Propagace projektu (web, letáčky na akcích)												
Konzultace a poradenské služby												
Exkurze v obci Hostětín												
Vyhodnocení projektu												

9.1.5 Návrh opatření pro vypracování interní směrnice „Ekologicky šetrný provoz Městského úřadu Slavkov u Brna“

Papírové výrobky

Nakupujte výrobky z recyklovaného papíru označeného důvěryhodnou ekoznačkou – nejen papír do tiskáren a kopírek, ale také sešity, bloky, obálky, desky, složky, pořadače, různé tiskopisy. Vyhněte se papíru, který je bělený chlórem.

K tisku propagačních materiálů také využívejte recyklovaný papír. Nezapomeňte na materiál uvést informaci „tištěno na recyklovaném papíře“.

Odmítněte reklamní letáky. Na schránku je vhodné umístit oznámení odmítající tento typ reklamy a distributor to musí podle zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, respektovat. Distributoři si vedou evidenci o množství takto odmítané reklamy a upravují tím svůj náklad na tisk.

Šetrně likvidujte úřední tiskoviny. Je možné si vybrat firmu, která nabízí garantovanou likvidaci. Podmínkou pro výběr takové firmy je, že nesmí dávat materiál do spalovny. Dále

je možné se dohodnout přímo se společnostmi, která vyrábí recyklovaný papír, že pověřený pracovník úřadu zde osobně dohlídne na skartaci.

Tipy pro interní šetření papírem:

- před tiskem dokumentu minimalizujte počet chyb pomocí nástroje softwaru kontrola pravopisu a překontrolujte rozsah dokumentu pomocí náhledu,
- v případě drobných chyb dokument netisknou znovu, ale opravít chybu ručně a případně potvrďte podpisem či razítkem,
- pro efektivní využití papíru tiskněte oboustranně, pokud je to možné, tiskněte více stránek na jeden list,
- obálky využívejte opakovaně, např. pro vnitřní poštu,
- preferujte elektronickou komunikaci (e-mail, datové schránky),
- flipchart nahradit za bílou tabuli za použití fixu na vodní bázi.

Kancelářské potřeby

Při nákupu kancelářských potřeb je vhodné dodržovat následující základní pravidla. Vybírat výrobky z takových materiálů, aby je bylo možné snadno zrecyklovat, případně zkompostovat, tzn., že by měly obsahovat co nejméně druhů materiálu a měly by být snadno rozložitelné.

Preferujte kovy, papír před plastem (např. ořezávátka). Pokud jen je nutné plastové potřeby zakoupit, je vhodné volit obal s označením PP (číslo 5 v trojúhelníku) nebo PE (číslo 2 v trojúhelníku). Obecně se vyhnout kancelářskému zboží vyrobenému z PVC.

Vhodné je také kupovat zboží s dlouhým životním cyklem, např. s větším objemem, s možností měnit náplně, lehce opravitelný. Pozornost by měla být věnována také toxickým látkám. Výrobky s označením "CE" potvrzují, že jsou zdravotně nezávadné. Kupujte zboží označené ekoznačkou podle směrnice 49-2012 Psací a kreslicí potřeby.

- Psací potřeby – preferovat suché varianty (silné pastelky pro psaní na flipchart), výměnné a doplňitelné (např. mikrotužky, inkoustová a kuličková pera), preferovat nelakované tužky a pastelky,
- lepidla, fixy, zvýrazňovače – na vodní bázi,
- pro korekci využíváme korekční lak na vodní bázi, případně roller s vyměnitelnou náplní,

- archivační systémy – v první řadě využívat staré vyřazené pořadače, nové vybírat nejlépe nebarevné, bez bělení a plastového laminování,
- kalkulačky – napájené solární energií,
- tonery, náplně do tiskáren – opětovně naplnitelné,
- CD nekupovat po jednom kuse v plastovém obalu, ale ve větších baleních, upřednostnit prepisovatelná CD pro opakované použití.

Odpady

Nejvhodnější odpad je ten, který vůbec nevznikl. Proto je nutné jejich vzniku předcházet. Pracovníci by se měli snažit "kancelářský odpad" znovu využít. Preferujte opravu dané věci před vyhozením do odpadu.

Zaveďte třídění odpadu v kancelářích. V každé kanceláři by měla být umístěna nádoba na papír, plast a smíšený odpad. Není nutné se však omezovat jen na toto základní třídění. Pro celý úřad je vhodné mít aspoň jednu nádobu na hliník a další kovy. Důležité je také nezapomínat na bioodpad. Velmi efektivní nejen pro domácnosti je využívat vermikompost. Produktem vermikompostování je pak velmi kvalitní substrát a tzv. žížalí čaj, které je možné využít v péči o rostliny a není nutné kupovat speciální hnojící přípravky.

Vhodné je také zakoupit znovu nabíjecí baterie, aby nevznikal odpad tohoto druhu.

Úklid a hygiena

V této oblasti nejde jen o ekologicky šetrné čisticí prostředky, které tolik nezatěžují životní prostředí, ale také o jejich obaly. Výhodou ekologicky šetrných prostředků je, že se zpravidla prodávají koncentrované a využívá se tedy pak jen malé množství anebo se ředí vodou). Při nákupu volte výrobky označené značkou „Ekologicky šetrný výrobek“.

Čisticí prostředky lze velmi lehce vyrobit za použití vody a sody, které mají při úklidu mnohostranné využití.

Ocet neutralizuje pachy, odstraňuje vodní kámen, odstraňuje vodní a močový kámen z WC, využívá se i na mytí a leštění nádobí. Soda efektivně čistí oleje a tuky ze všech povrchů, fasády od plísní a špíny a grafity.

Zvolte vhodné pomůcky při úklidu, kterými jsou utěrky z mikrovlákna. Používají se na čištění oken, zrcadel, sklenic, podlah atp. Nikdy se nepoužívají v kombinaci s čisticími prostředky! Stačí jen teplá voda. Tato utěrka se pak pere v mýdlové vodě.

Nahrad'te chemické vůně např. na toaletách přírodními esenciálními oleji. Používejte papírové ručníky z recyklovaného materiálu

Spotřeba energie

Vytápění

Sledujte stav teploty a vlhkosti v kancelářích, v zimě je optimální teplota v místnosti 20° C, vlhkost okolo 50 %. Teplota v prázdné kanceláři by se měla pohybovat okolo 15–17° C. Vhodné je, aby si zaměstnanci mohli sami teplotu v místnosti regulovat. Pro ohřev vody pro malou spotřebu teplé vody je vhodnější průtokový ohříváč.

Průběžně prověřovat stav oken a jejich těsnost.

Elektrické přístroje

Při nákupu nových přístrojů volit ty s nízkou spotřebou energie. Po ukončení používání počítačů, monitorů, reproduktorů, kopírek, tiskáren je vypínat, do kanceláří je vhodné pořídit zásuvkové lišty s vypínačem. Nenechávat přístroje v tzv. stand-by stavu. Snížit časovou prodlevu, po níž se počítač přepne do úsporného režimu.

Ledničky by měly být umístěny v chladnějších prostorách, zajistěte jejich pravidelné odmrazování.

Osvětlení

Při výměně osvětlení preferujte zářivky s tzv. elektronickým předřadníkem, který eliminuje jejich blikání. Maximálně využívejte denní světlo, přizpůsobte tomu postavení kancelářských stolů. Světelné zdroje vypínejte vždy, když světlo nepotřebujete.

Občerstvení

Při nákupu občerstvení volit lokální potraviny a výrobky od tuzemských výrobců. Dále preferovat značku bio a Fair Trade. Při nákupu a přípravě občerstvení se vyhnout nadměrnému vytváření odpadu, preferovat vratné obaly (sklo) nebo snadno recyklovatelné obaly (papír).

Kupujte tolik potravin, kolik skutečně potřebujete. Nezužitkované potraviny přeměňte na hnojivo ve vermikompostu.

9.2 Projekt "Náhrada za vykácené doupné stromy při revitalizaci slavkovského zámeckého parku a přilehlých alejí"

Po zpracování analýzy rozvoje města Slavkov u Brna v environmentální oblasti jasně vyplynulo, že v tomto městě doposud chybělo působení neziskového sektoru, který by se angažoval v oblasti životního prostředí.

V roce 2014 byl však ve Slavkově u Brna založen Slavkovský ochránářský spolek (dále jen SOS), jehož předmětem činnosti je pořádání přednášek, výstav a dalších vzdělávacích aktivit pro širokou veřejnost. Za rok svého působení zrealizovali jen několik akcí.

Jelikož se jedná o neziskovou organizaci, tak mezi důležité činnosti spolku patří obstarávání finančních prostředků na realizaci projektů. Proto se za velmi vhodné jeví vytvořit žádost o dotaci z rozpočtu Jihomoravského kraje v rámci Dotačního programu pro poskytování dotací v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

9.2.1 Žádost o finanční podporu z dotačního programu

Žádost o finanční podporu z dotačního programu
pro poskytování dotací v oblasti
**Environmentálního vzdělávání, výchovy
a osvěty pro rok 2015**

Evidenční číslo: Kontrolní součet:
Datum doručení:
Dotčený odbor: Odbor životního prostředí

Žadatel					
Název	Slavkovský ochrannářský spolek				
Právní forma	spolek	IČ	02657139		
Plátce ☐ / neplátce ☐ DPH		DIČ			
Email	navratil.geo@seznam.cz				
Mobil	739 510 628	Telefon/FAX			
Bankovní spojení žadatele - majitele účtu					
	-	265406364	/	0300	
<i>předčíslí účtu</i>		<i>číslo účtu</i>		<i>kód banky</i>	
Sídlo					
ulice	Československé armády	č. popisné	255	č. orientační	
<i>následující položky vyplňujte postupně, jak jdou za sebou</i>					
okres	Vyškov				
ORP ¹⁾	Slavkov u Brna				
¹⁾ ORP = obec s rozšířenou působností					
obec	Slavkov u Brna	kód ORP	1635		
pošta	Slavkov u Brna	PSČ	684 01		
Osoba oprávněná jednat za nebo jménem žadatele (statutární zástupce)					
Titul		Jméno	Petr	Příjmení	Navrátil
		Titul za			
Email	navratil.geo@seznam.cz				
Mobil/telefon	739 510 628	Funkce	předseda		

Přidat další oprávněnou osobu

Kontaktní osoba (nevyplňujte, je-li shodné s osobou oprávněnou jednat za nebo jménem žadatele)			
Titul	Jméno	Příjmení	Titul za
Email			
Mobil/telefon/FAX			
Projekt			
Název projektu	Náhrada za vykácené doupné stromy při revitalizaci slavkovského zámeckého parku a přilehlých alejí		
Stručný popis projektu/akce/činnosti (max. 10 řádků)			
V rámci projektu jsou stanoveny dva cíle. Prvním je vyvážení potřebného množství budek v lokalitě slavkovského zámeckého parku a přilehlých alejí. Druhým je vytvoření pozitivního citového vztahu žáků základních škol k přírodě. Projekt bude realizován prostřednictvím dvou aktivit. První je realizace zavěšení budek a druhým je vzdělávací část pro žáky včetně soutěže o ceny.			
Předpoklad financování projektu			
Celkové předpokládané výdaje projektu (v Kč)	100 000		
Požadovaná výše podpory (v Kč)	80 000		
	tj.	80 %	
PROHLÁŠENÍ ŽADATELE			
Prohlašuji, že nemám závazky po lhůtě splatnosti vůči Jihomoravskému kraji ani jiným územním samosprávným celkům, v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, nedoplatky na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, nebo na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a není v prodlení se splácením splátek.			
Souhlasím se zveřejněním názvu, sídla, IČ, výše poskytnuté podpory a účelu, na nějž je podpora poskytována včetně názvu projektu.			
Prohlašuji, že uvedené údaje jsou úplné a pravdivé a že nezatajuji žádné okolnosti důležité pro posouzení žádosti.			
K žádosti připojuji tyto povinné přílohy:			
☐ kopie dokladu o právní subjektivitě žadatele (platné stanovy, statut společnosti) spolu s dokladem o oprávněnosti osoby jednat za právnickou osobu - jen pro NNO, ☐ kopie smlouvy o zřízení účtu, ☐ osvědčení o registraci k DPH (doloží pouze pláči daně z přidané hodnoty), ☐ podrobný popis projektu, ☐ rozpočet projektu na celou dobu jeho realizace, vyčíslení jednotlivých aktivit (viz příloha dotačního programu), ☐ finanční zdroje projektu (např. výčet subjektů podílejících se na financování projektu včetně jejich předpokládaného podílu v procentech), ☐ časový harmonogram projektu.			
Žadatel je povinen písemně (nejpozději do 15-ti dnů) oznámit poskytovateli veškeré změny údajů uvedených v žádosti, které u žadatele nastanou po podání žádosti.			
Datum:			
..... Podpis žadatele/osoby oprávněné jednat za nebo jménem žadatele (příp. též otisk razítka)			

9.2.2 Popis projektu

V roce 2014 započala obnova dřevin v zámeckém parku a přilehlých alejích v rámci dvou projektů Obnova komplexu zámeckého parku a historických alejí a Obnova historických alejí, které jsou financovány z Operačního programu Životní prostředí.

Celá lokalita byla vyhlášena jako Evropsky významná lokalita soustavy Natura 2000.

Na tomto území žijí živočichové, které jako své přirozené hnízdiště využívají tzv. doupné stromy. Jelikož kvůli kácení dřevin ztratí mnoho živočichů své přirozené domovy, rozhodl se Slavkovský ochránářský spolek zrealizovat projekt, který si stanovil dva cíle.

Prvním cílem je vyvěsit v této lokalitě budky, které by zčásti nahradily přirozená hnízdiště.

Jelikož se ve Slavkově u Brna nachází dvě základní školy, které navštěvuje 856 žáků nejen ze Slavkova u Brna, ale i z okolních obcí, považuje spolek za užitečné také zrealizovat vzdělávací projekt pro žáky těchto škol. Cílem zapojení dětí je pak vytvoření jejich pozitivního citového vztahu k přírodě.

Zahájení projektu je stanoveno na květen 2016.

Pro publicitu projektu budou využívány webové stránky města Slavkov u Brna, měsíčník Slavkovský zpravodaj, který je zdarma doručován do všech domácností ve městě a v neposlední řadě také webové stránky www.veslavkove.cz. Kromě elektronické propagace budou vytištěny informační letáky.

Přehled opatření

Projekt bude zrealizován prostřednictvím dvou základních aktivit.

1) Zavěšení budek

Dříve, než dojde k samotnému vyvěšení potřebného množství budek, je nutné provést odbornou analýzu. Jejím cílem bude zjistit, kolik budek a jaký typ bude přesně potřeba vyrobit a připravit plán jejich rozmístění v prostorech parku a přilehlých alejí.

Při tomto projektu SOS dohodl spolupráci s Technickými službami města Slavkova u Brna, které budou technicky zajišťovat zavěšování budek, jejich průběžnou kontrolu a čištění.

Předběžný počet budek je odhadován na 180 ks.

2) Vzdělávací činnost a soutěž pro žáky základních škol

Ve Slavkově u Brna se nachází dvě základní školy, kde se vzdělává 856 dětí. Pro ně budou připraveny přednášky a soutěž.

Pro žáky obou základních škol budou připraveny zajímavé přednášky týkající se fauny a flóry ve slavkovské lokalitě Natura 2000. Přednášky budou zajištěny členy spolku.

Celkem je naplánováno 6 přednášek:

- ZŠ Tyršova – 2 přednášky, pro 1. stupeň (171 dětí) a 2. stupeň (157 dětí)
- ZŠ Komenského – 4 přednášky, 2 pro 1. stupeň (253 dětí) a 2 pro 2. stupeň (275 dětí)

Pro žáky bude připravena literární a malířská soutěž. O možnosti zapojení do soutěže bude žáky informovat vedení škol. Vyhlášení a ocenění soutěže se uskuteční během vzdělávací přednášky.

V rámci soutěže budou vytvořeny tři kategorie podle věku dětí: 1.–3. ročník, 4.–6. ročník, 7.–9. ročník. V jednotlivých kategoriích budou vždy ohodnoceni tři žáci v obou oblastech soutěže, tzn. literární i malířská. Celkem bude ohodnoceno 18 dětí.

Návrh konkrétních aktivit dle rozpočtu

Učební a studijní pomůcky

Z této položky je naplánován nákup české i zahraniční odborné literatury k dané problematice, která by byla určena především k prohlubování znalostí členů spolku.

Odměny a ceny v soutěžích

Žákům, kteří získají ocenění v rámci literární a malířské soutěže, bude jako odměna zakoupena přírodovědecká encyklopedie odpovídající jejich věkové kategorii.

V průběhu přednášek se uskuteční série vědomostních soutěží a kvízů, které budou ohodnoceny drobnými odměnami (např. dětské společenské hry jako je pexeso apod.).

Drobný hmotný materiál

Předběžně je odhadováno, že bude vhodné vyvěsit budky v počtu 180 ks. Celková výše investice je stanovena na 40 tisíc Kč.

Služby celkem***Tisk, grafické práce, kopírování***

Připraven bude informační leták, který bude sloužit k propagaci v elektronické v tištěné podobě.

Z této položky bude uhrazena příprava podkladů pro přednášky a podklady pro soutěže pro děti během přednášky.

Služby školení a vzdělávání

Pro žáky obou slavkovských základních škol je naplánováno uskutečnit šest přednášek. Ty zajistí odborníci, kteří jsou členy SOS.

Konzultační a poradenská činnost

Konzultační a poradenská činnost bude využita při přípravě odborných článků do tisku a pro internet. Dále bude využito konzultačních služeb při přípravě a realizaci zavěšování budek.

9.2.3 Rozpočet projektu

Název projektu: Náhrada za vykáčené doupné stromy při revitalizaci slavkovského zámeckého parku a přilehlých alejí

v Kč

Název položky	požadováno z rozpočtu JMK	ostatní zdroje	vlastní zdroje	CELKEM
Nákup materiálu celkem	44000	0	5000	49000
* učební a studijní pomůcky	2000		1000	3000
* potraviny (ty, které nejsou určeny pro pohoštění)				0
* odměny a ceny v soutěžích	4000		2000	6000
* kancelářský materiál				0
* drobný hmotný materiál (do 40 000,- Kč)	38000		2000	40000
* ostatní materiál - <i>vypsát</i>				0
				0
Provoz kanceláře celkem	0	0	0	0
* energie				0
* nájem				0
* cestovné (cestovní příkazy)				0
* pohonné hmoty (nezapočítány do cestovného)				0
* služby pošt				0

* služby telekomunikací				0
				0
Služby celkem	36000	0	15000	51000
* tisk, grafické práce, kopírování	5000		5000	10000
* distribuce, propagace				0
* služby školení a vzdělávání	18000		3000	21000
* konzultační a poradenské služby	13000		7000	20000
* doprava (autobusy na exkurze, semináře atd... NE CESTOVNÉ)				0
* ostatní služby - <i>vypsát</i>				0
				0
Osobní náklady celkem	0	0	0	0
mzdy (zaměstnanci - hrubé mzdy)	X			0
pojistné (náklady zaměstnavatele)	X			0
ostatní osobní náklady (dohody)				0
				0
Investice celkem	0	0	0	0
<i>vypsát (nelze požadovat z dotace JMK)</i>				0
	X			0
				0
NÁKLADY CELKEM V KČ (součty oddílů)	80000	0	20000	100000
Náklady celkem v %	80		20	100%

Vyčíslení jednotlivých akcí/aktivit v rámci projektu (dle možností projektu)

aktivita	v Kč
Zavěšení budek	60000
Vzdělávací činnost a soutěž pro žáky základních škol	40000
Celkem projekt (stejná částka jako náklady celkem)	100000

V

dne

Podpis:

Finanční zdroje projektu

SOS již oslovil celou řadu možných potencionálních sponzorů, kteří by se podíleli na spolufinancování aktivit spolku. Rovněž probíhají jednání s vedením města Slavkov u Brna, které je příkloněno poskytnout spolku finanční podporu.

Finanční spoluúčast na projektu je stanovena na 20 %. 10 % částky bude uhrazeno z příspěvků sponzorů a zbývající část z příspěvku města Slavkov u Brna.

9.2.4 Časový harmonogram projektu

Popis aktivity	2016											
	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	prosinec
Zahájení projektu												
Propagace projektu (web, letáčky na akcích)												
Konzultace a poradenské služby												
Soutěž pro žáky základních škol												
Přednášky pro děti (vyhodnocení soutěže)												
Realizace umístění budek												
Vyhodnocení projektu												

ZÁVĚR

Péče o životní prostředí by měla být zajištěna na všech úrovních společnosti. Významnou úlohu v této oblasti však hrají veřejné organizace. Ochrana životního prostředí by měla být zájmem každého státu a veškerých jeho složek a měly by pozitivně využívat svého vlivu. Ale každý z nás si musí uvědomit, že naše chování a přístup k ekologii bude mít významný dopad na příští generace.

V teoretické části diplomové práce byly shrnuty teoretické poznatky pro zpracování praktické části. Byly představeny a specifikovány základní pojmy z environmentální oblasti.

Ochrana životního prostředí je zabezpečována na různých úrovních, proto byly nejprve popsány koncepční dokumenty a legislativa v dané sféře na úrovni Evropské unie, dále pak na úrovni české národní, která je reprezentována státem a jeho vládou, a místní, která představuje kraje a obce. Závěr teoretické části byl věnován systému environmentálního řízení, který se uplatňuje především v soukromých podnicích.

V rámci analýzy rozvoje města v environmentální oblasti, která byla provedena v praktické části, byl uskutečněn řízený rozhovor s ředitelem TSMS panem Radoslavem Lánským, který danou sféru ve Slavkově u Brna velmi dobře zná a dlouhodobě se v ní pohybuje. Informace a poznatky z rozhovoru práci velmi obohatily.

V oblasti veřejné správy je oblast životního prostředí zabezpečována zaměstnanci dvou odborů Městského úřadu Slavkov u Brna. Jedná se o odbor životního prostředí a odbor investic a rozvoje. Do péče o krajinu, přírodu a celé město se pak velmi aktivně zapojují zaměstnanci TSMS, kteří pečují o veřejnou zeleň, zajišťují sběr bioodpadu od občanů, zajišťují chod kompostárny atp.

Město Slavkov u Brna se do ochrany přírody a krajiny zapojuje velmi aktivně. Příkladem mohou být nedávno dokončená velmi finančně nákladná protipovodňová opatření, zavedení systému sběru biologicky rozložitelného odpadu a vybudování kompostárny, dále pak několik ocenění v oblasti ekologie. Aktuálně pak také probíhá velká obnova lokality zařazené v systému Natura 2000, do které patří zámecký park a přilehlé aleje.

V práci byl popsán přístup pěti nejvýznamnějších zaměstnavatelů ve Slavkově k ekologii. Všechny společnosti se o tuto oblast zajímají velmi aktivně.

Úloha neziskového sektoru v oblasti ochrany životního prostředí v tomto městě chyběla do roku 2014, kdy byl založen Slavkovský ochránářský spolek, který se aktivně zapojuje do péče o přírodu a krajinu.

Závěrečná návrhová část byla zaměřena na přípravu dvou projektů, které by podpořily rozvoj města v environmentální oblasti.

Prvním projektem bylo zvoleno zavedení principů tzv. zeleného úřadování na Městském úřadu Slavkov u Brna. Tento projekt má za cíl nejen změnit chování samotných úředníků, ale může mít také vliv na chování dodavatelů služeb a zboží pro úřad a také všech občanů.

Jelikož se aktivity Slavkovského ochránářského spolku teprve rozvíjí, byl připraven druhý projekt, který se skládá ze dvou částí. První se týká přípravy nových hnízdišť pro živočichy v lokalitě, která patří mezi významné lokality Natura 2000. Druhá část je pak zaměřena na pozitivní rozvoj vztahu dětí základních škol k přírodě.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, ©2015. O Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR [online]. [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/o-aopk-cr/>

AGRIS, ©2000-2015. 11.-12.6.2014 15. ročník konference ODPADY A OBCE - Hospodaření s komunálními odpady [online]. [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: <http://www.agris.cz/clanek/184127>

BMTYPO, ©2008-2010a. veslavkove.cz. Osudy rybníční soustavy na Slavkovsku [online]. [cit. 2015-01-15]. Dostupné z: (<http://www.veslavkove.cz/historie/osudy-rybnicni-soustavy-na-slavkovsku.aspx>

BMTYPO, ©2008-2010b. veslavkove.cz. [online]. Práce na II. etapě protipovodňových opatření jsou v plném proudu [cit. 2015-02-05]. Dostupné z: <http://vwww.veslavkove.cz/zpravy/prace-na-ii-etape-protipovodnovych-opatreni-jsou-v-plnem-proudu.aspx>

BMTYPO, ©2008-2010c. veslavkove.cz. Slavkov umí třídit odpad [online]. [cit. 2015-03-05]. Dostupné z: <http://www.veslavkove.cz/zpravy/slavkov-umi-tridit-odpad.aspx>

BMTYPO, ©2008-2010d. veslavkove.cz. Slavkov získal ocenění za výsadby [online]. [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: <http://www.veslavkove.cz/priroda/slavkov-u-brna-ziskal-oceneni-za-vysadby.aspx>

BMTYPO, ©2008-2010e. veslavkove.cz. Tisíc stromů a keřů nad serpentinami ochrání část města i před erozí půdy [online]. [cit. 2015-02-07]. Dostupné z: <http://www.slavkov.cz/index.php/aktuality/item/tisice-stromu-a-keru-ochrani-cast-mesta-i-pred-erozi-pudy>

BMTYPO, ©2008-2010f. veslavkove.cz. Vítání ptačího zpěvu ve Slavkově [online]. [cit. 2015-02-28]. Dostupné z: <http://www.veslavkove.cz/priroda/vitani-ptaciho-zpevu.aspx>

BMTYPO, ©2008-2010g. veslavkove.cz. Začala obnova historických alejí [online]. [cit. 2015-02-07]. Dostupné z: <http://www.veslavkove.cz/priroda/zacala-obnova-historickych-aleji.aspx>

CENIA, Česká informační agentura životního prostředí, 2015a. Informační systém EIA. Záměry na území ČR [online]. [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr

CENIA, Česká informační agentura životního prostředí, 2015b. O místní agendě 21 [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: [http://www.cenia.cz/__C12571B20041E945.nsf/\\$pid/MZPMSF GSI0KM](http://www.cenia.cz/__C12571B20041E945.nsf/$pid/MZPMSF GSI0KM)

CENIA, Česká informační agentura životního prostředí, ©2012a. Místní agenda 21 (MA21) [online]. [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www1.cenia.cz/www/ma21>

CENIA, Česká informační agentura životního prostředí, ©2012b. O posuzování vlivu na životní prostředí [online]. [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www1.cenia.cz/www/node/5>

CENIA, Česká informační agentura životního prostředí, ©2012c. O EMAS [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www1.cenia.cz/www/database-emas/database-emas>

CENIA, Česká informační agentura životního prostředí, ©2012d. O CENIA nás [online]. [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: <http://www1.cenia.cz/www/o-cenia/profil-organizace>

Česká inspekce životního prostředí, ©2004-2015. O nás [online]. [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: <http://www.cizp.cz/CIZP/O-nas>

ČESKO. Zákon č. 183 ze dne 14. března 2006 o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: Sbírka zákonů České republiky. 2006, částka 63, s. 2226 - 2290. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=183/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČESKO. Zákon č. 17 ze dne 5. prosince 1992 o životním prostředí. In: Sbírka zákonů České republiky. 1992, částka 4, s. 81 - 85. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=17/1992&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČESKO. Zákon č. 185 ze dne 15. května 2001 o odpadech a o změně některých dalších zákonů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2001, částka 71, s. 4074 - 4113. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=185/2001%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČESKO. Zákon č. 114 ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny. In: Sbírka zákonů České republiky. 1992, částka 28, s. 666 - 692. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=114/1992&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČESKO. Zákon č. 129 ze dne 12. dubna 2000 o krajích (krajské zřízení). In: Sběrka zákonů České republiky. 2000, částka 28, s. 1765 - 1782. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=129/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČESKO. Zákon č. 248 ze dne 29. června 2000 o podpoře regionálního rozvoje. In: Sběrka zákonů České republiky. 2000, částka 73, s. 3549 - 3554. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=248/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČESKO. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: Sběrka zákonů České republiky. 2000, částka 28, s. 1737 - 1764. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČESKO. Zákon č. 100 ze dne 20. února 2001 o posuzování vlivu na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivu na životní prostředí). In: Sběrka zákonů České republiky. 2001, částka 40, s. 2794 - 2822. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: [http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=100/2001 %20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=100/2001%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

ČESKO. Zákon č. 165 ze dne 31. ledna 2012 o podporovaných zdrojích energie a o změně některých dalších zákonů. In: Sběrka zákonů České republiky. 2012, částka 59, s. 2482 - 2513.

ČESKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV, ©2015. Zdroje znečištění za rok 2012 [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/web_generator/plants/vyskov_CZ.html

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2015a. Statistická ročenka Jihomoravského kaje. [online]. [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: <http://csugeo.i-server.cz/csu/2010edicniplan.nsf/krajkapitola/641011-10--30>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2015b. Vybrané statistické údaje za obec [online]. [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&potvrz=Dokon%C4%8Dit+%C3%BApravy&pro_1_154=593583&cislotab=MOS+ZV01&str=tabdetail.jsp

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2016c. SO ORP Slavkov u Brna [online]. [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/so_orp_slavkov_u_brna

ČESKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV. Historie ústavu[online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: http://portal.chmi.cz/portal/dt?portal_lang=cs&menu= JSPTabContainer/P5_0_O_nas/P5_2_Historie_ustavu&last=false

DEVRO, s.r.o., ©2015a Historie společnosti [online]. [cit. 2015-02-25]. Dostupné z: <http://cz.devro.com/o-spolecnosti/historie/>

DEVRO, s.r.o., ©2015b. Základní informace [online]. [cit. 2015-02-25]. Dostupné z: <http://cz.devro.com/o-spolecnosti/zakladni-informace/>

DR DESIGN. Kancelářský papír. [online]. [cit. 2015-01-19]. Dostupné z: <http://www.drdesign.cz/component/content/article/35-papir/70-kancelarsky-papir>

EKO-KOM, a.s., ©2011. O společnosti a systému EKO-KOM [online]. [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: <http://www.ekokom.cz/cz/ostatni/o-spolecnosti/system-eko-kom/o-systemu>

EKOLAMP, s.r.o., ©2015. O nás [online]. [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: <http://www.ekolamp.cz/cz/o-spolecnosti/o-nas>

ENWIWEB s.r.o., ©2003-2012. Výkladový slovník environmentálních výrazů [online]. [cit. 2015-03-04]. Dostupné z: <http://www.enwiweb.cz/eslovník/269>

EU A ENERGETIKA. Priority Evropské unie v energetice [online]. [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.energetika-eu.cz/>

EUROPEAN COMMISSION, 2015a. Environment. The EU' s protected areas – Natura 2000 [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/environment/basics/natural-capital/natura2000/index_en.htm

EUROPEAN COMMISSION, 2015b. Environment. Environment Action Programme to 2020 [online]. [cit. 2015-03-13]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/environment/newprg/index.htm>

European Economic and Social Committee. What we do [online]. [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.nat-section-what-we-do>

EUROPEAN UNION. Committee of the Region. Commissions [online]. [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://cor.europa.eu/cs/activities/commissions/Pages/commissions.aspx>

Euroscop. cz, ©2005-2015a. Evropská investiční banka, [online]. [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/83/sekce/evropska-investicni-banka/>

Euroscop. cz, ©2005-2015b. O životním prostředí[online]. [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8926/sekce/zivotni-prostredi/>

EU4Journalists, ©2003-2011. Životní prostředí [online]. [cit. 2015-03-12]. Dostupné z:<http://www.eu4journalists.eu/index.php/dossiers/czech/C40/#>

EQUA BANK – RODINNÁ FIRMA FOKU, ©2014. Equa bank Rodinná firma roku[online]. [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.rodinnafirmaroku.cz/>

EVROPSKÁ KOMISE, 2010. *EVROPA 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění* [online]. Brusel, [cit. 2015-03-13] Dostupné z: http://ec.europa.eu/europe2020/index_cs.htm

EVROPSKÝ PARLAMENT Výbory: O výborech[online]. [cit. 2015-03-13]. Dostupné z:<http://www.europarl.europa.eu/committees/cs/about-committees.html>

FOTR, Jiří a Jiří HNILICA, 2014. *Aplikovaná analýza rizika ve finančním managementu a investičním rozhodování: jak poskytovat zákaznický orientované veřejné služby*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5104-7.

FRAMOZ A.S., ©2014a. Historie společnosti Framoz a.s. [online]. [cit. 2015-02-26]. Dostupné z:<http://www.framoz.cz/cs10-Historie.html>

FRAMOZ A.S., ©2014b. Strategie kvality a EMS na období 2010 – 2015 [online]. [cit. 2015-02-26]. Dostupné z:<http://www.framoz.cz/cs10-Historie.html>

GUTH JARKOVSKÝ, Jiří, Nad'a JOHANISOVÁ a Martina FILIPOVÁ, 2010. *Ekonomické a správní nástroje ochrany krajinného rázu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, katedra environmentálních studií. ISBN 978-80-210-5245-1.

GROSPÍČ, Jiří et al., 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-807-3800-864.

ISO.CZ. ISO 14001:2004 [online]. [cit. 2015-02-25]. Dostupné z: http://www.iso.cz/?page_id=40ISSN1211-1244.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ, ©2011. Předány ceny za zelené úřadování. [online]. [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=213775&TypeID=2>

JORDAN, Andrew a Camilla ADELLE, 2013. *Environmental policy in the EU: actors, institutions and processes*. 3rded. New York: Routledge. ISBN 978-020-3109-823.

KLIKOVÁ, Christiana et al., 2012. *Hospodářská politika*. 3. vyd. Ostrava: Institut vzdělávání Sokrates. ISBN 978-80-86572-76-5.

KOZEL, Roman, Lenka MYNÁŘOVÁ a Hana SVOBODOVÁ, 2011. *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu: jak poskytovat zákaznický orientované veřejné služby*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3527-6.

LEUENBERGER, Deniz a John R BARTLE, 2009. *Sustainable development for public administration*. Armonk, N.Y.: M.E. Sharpe, 148 p. ISBN 07-656-2272-6.

LIKOS, A.S., 2015a. [online]. [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.liko-s.cz/>

LIKOS, A.S., 2015b. Časopis o životě firmy [online]. [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.liko-s.cz/page/cz/553/casopis-o-zivote-firmy/>

LIKOS, A.S., 2015c. Česko se mění v betonovou placku, ale my máme řešení LIKO-NOE [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.liko-s.cz/novinka/cz/1897/cesko-se-meni-v-betonovou-placku-ale-my-mame-reseni/>

LIKOS, A.S., 2015d. O nás [online]. [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.liko-s.cz/page/cz/544/o-nas/>

LIKOS, A.S., 2015e. Politika kvality a environmentu [online]. [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.liko-s.cz/upload/1370521748.pdf>

L&R Lohman & Rauscher, s.r.o., 2015a. Kdo jsme [online]. [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.lohmann-rauscher.cz/cz/podnik/kdo-jsme.html>

L&R Lohman & Rauscher, s.r.o., 2015b. Kvalita [online]. [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.lohmann-rauscher.cz/cz/podnik/kdo-jsme/kvalita.html>

L&R Lohman & Rauscher, s.r.o., 2015c. Prohlášení o sociální odpovědnosti [online]. [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.lohmann-rauscher.cz/cz/podnik/kdo-jsme/duslednost/prohlaseni-o-socialni-odpovednosti.html>

MAIER, Karel, 2012. *Udržitelný rozvoj území*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4198-

MĚSTO SLAVKOV U BRNA, 2015a. Historie města [online]. [cit. 2014-01-06]. Dostupné z: <http://www.slavkov.cz/index.php/mesto/o-meste/historie-mesta>

MĚSTO SLAVKOV U BRNA, 2015b. Kontakty úřadu [online]. [cit. 2015-01-18]. Dostupné z: <http://www.slavkov.cz/index.php/radnice/urad/kontakty-uradu>

MĚSTO SLAVKOV U BRNA, 2015c. Organizační struktura [online]. [cit. 2015-01-17]. Dostupné z: <http://www.slavkov.cz/index.php/radnice/urad/organizacni-struktura/1220-organiz-struktura>

MĚSTO SLAVKOV U BRNA, 2015d. Organizační řád [online]. [cit. 2015-01-17]. Dostupné z: <http://www.slavkov.cz/index.php/radnice/urad/organizacni-struktura/732-organizacni-rad>

MĚSTO SLAVKOV U BRNA, 2015e. Odbor životního prostředí - popis činnosti odboru [online]. [cit. 2015-01-19]. Dostupné z: <http://slavkov.cz/index.php/radnice/urad/odbory/odbor-zp/805-cinnost-zp>

MĚSTO SLAVKOV U BRNA, 2015f. Odbor investic a rozvoje - popis činnosti odboru [online]. [cit. 2015-01-19]. Dostupné z: <http://www.slavkov.cz/index.php/radnice/urad/odbory/odbor-ir/803-cinnost-ir>

MĚSTO SLAVKOV U BRNA, 2015g. Ocenění městu Slavkov u Brna [online]. [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: <http://www.slavkov.cz/index.php/aktuality/item/oceneni-mestu-slavkov-u-brna>

MĚSTO SLAVKOV U BRNA, 2015h. Ocenění za sběr vysloužilých spotřebičů [online]. [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: <http://www.slavkov.cz/index.php/item/oceneni-za-sber-vyslouzilych-elektrospotrebicu>

MĚSTO SLAVKOV U BRNA, 2015i. Práce na obnově historických alejí začaly. Zatím se "jen" značkuje [online]. [cit. 2015-02-07]. Dostupné z: <http://www.slavkov.cz/index.php/aktuality/item/obnova-aleji-drevorubci-zacnou-pracovat-nejdrive-v-zameckem-parku-a-okoli>

MĚSTO SLAVKOV U BRNA, 2015j. Územní plány a UAP, ÚP Slavkov u Brna [online]. [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.slavkov.cz/images/files/uap/slavkov/U%CC%81P%20-%20Textova%CC%81%20c%CC%8Ca%CC%81st.pdf>

MĚSTO SLAVKOV U BRNA, 2015k. Základní informace [online]. [cit. 2015-01-05]. Dostupné z: <http://www.slavkov.cz/index.php/mesto/o-meste/zakladni-informace>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, ©2005. Státní energetická koncepce ČR. [cit. 2015-03-09]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument5903.html>

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI, ©2012-2014. eJustice. Slavkovský ochránářský spolek [online]. [cit. 2015-02-27]. Dostupné z:<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=17511205&subjektId=861850&spis=766460>

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2008-2014a. Adaptační strategie EU [online]. [cit. 2015-03-09]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/adaptacni_strategie_eu

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2008-2014b. Odpadové hospodářství [online]. [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/odpadove_hospodarstvi

©2008-2014c http://www.mzp.cz/cz/odpady_podrubrika

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2008-2014d. Plán odpadové hospodářství ČR [online]. [cit. 2015-03-08]. Dostupné z:http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2008-2014e. Státní politika životního prostředí [online]. [cit. 2015-03-08]. Dostupné z:http://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2008-2014f. Ochrana klimatu a energetika [online]. [cit. 2015-03-08]. Dostupné z:http://www.mzp.cz/cz/ochrana_klimatu_energetika

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2008-2014g. Příroda a krajina [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/priroda_krajina

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2008-2014h. Územní systém ekologické stability [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/uzemni_system_ekologicke_stability

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2008-2014i. Natura 2000 [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/natura_2000

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2008-2014j. Posuzování vlivu na životní prostředí [online]. [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/posuzovani_vlivu_zivotni_prostredi

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2008-2014k. Udržitelný rozvoj [online]. [cit. 2015-03-21]. http://www.mzp.cz/cz/udrzitelny_rozvoj

NÁRODNÍ SÍŤ ZDRAVÝCH MĚST, ©2015. Databáze strategií. Portál pro strategické řízení. Ministerstvo životního prostředí - strategické dokumenty [online]. [cit. 2015-03-21].

Dostupné z: <http://databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie>

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, 2015a. Úplný přehled podpořených projektů. Systém nakládání s bioodpady a kompostárna pro Město Slavkov u Brna [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.opzp.cz/sekce/526/0/31919/nakladani-s-bioodpady-a-kompostarna---slavkov-u-brna/>

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, 2015b. Úplný přehled podpořených projektů. Výsadba biokoridoru RBK 223a, 223b, 223c, 223d v k.u. Slavkov u Brna [online]. [cit. 2015-02-07]. Dostupné z: <http://www.opzp.cz/sekce/526/0/20141427/vysadba-biokoridoru-rbk-223a-223b-223c-223d-v-k-u-slavkov-u-brna/>

PERNES, Jiří, Karel SÁČEK a Lubomíra KROPÁČKOVÁ. 2007. *Slavkov u Brna: Austerlitz: město nejen se slavnou historií*. Slavkov u Brna: BM Typo. ISBN 978-80-903707-2-2.

PORTÁL ÚSES. Územní systém ekologické stability: ÚSES - vymezení [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.uses.cz/1.29-uses-vymezovani>

POVODÍ MORAVY, s.p., ©2010-2015a. Výroční zpráva 2007 [online]. [cit. 2015-02-05]. Dostupné z: <http://www.pmo.cz/cz/o-podniku/vyrocnizpravy/vyrocnizprava-2007/>

POVODÍ MORAVY, s.p., ©2010-2015b. Slavkov má vybudovanou kompletní ochranu před vysokými průtoky v Litavě a Prostředníčku [online]. [cit. 2015-02-05]. Dostupné z: <http://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/mesto-slavkov-ma-vybudovanou-kompletni-ochranu-pred-vysokymi-prutoky-v-litave-a-prostrednicku/>

Rada EU a Evropská rada, ©2015: [online]. [cit. 2015-03-13]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/configurations/env/>

RESPONO, a.s., 2015a. O nás [online]. [cit. 2015-02-04]. Dostupné z: <http://www.respono.cz/o-nas/>

RESPONO, a.s., 2015b. Třídění odpadu [online]. [cit. 2015-02-04]. Dostupné z: <http://www.respono.cz/sluzby/trideni-odpadu/>

RESPONO, a.s., 2015c. Bioodpad [online]. [cit. 2015-02-04]. Dostupné z: <http://www.respono.cz/bioodpad/>

RESPONO, a.s., 2015d. Sběrné dvory [online]. [cit. 2015-02-04]. Dostupné z: <http://www.respono.cz/sluzby/sberne-dvory/>

ŘÍHA, Milan a Pavel CHALOUPKA, 2010. *Ochrana životního prostředí*. Vyd. 2. Praha: Námořní akademie České republiky. ISBN 978-80-87103-30-2.

Saab Czech s.r.o., 2015a. Divize Slavkov u Brna [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.saabczech.cz/o-spolecnosti/saab-v-ceske-republice/divize-slavkov-u-brna/>

Saab Czech s.r.o., 2015b. Organizace společnosti Saab [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.saabczech.cz/o-spolecnosti/organizace-spolecnosti-saab/>

Saab Czech s.r.o., 2015c. Saab jedno jméno dvě odlišné společnosti [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.saabczech.cz/o-spolecnosti/saab-jedno-jmeno-dve-odlisne-spolecnosti/>

Saab Czech s.r.o., 2015d. Společenská odpovědnost [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.saabczech.cz/o-spolecnosti/kodex-jednani/spolecenska-zodpovednost/>

Saab Czech s.r.o., 2015e. Vize a hodnoty [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.saabczech.cz/o-spolecnosti/kodex-jednani/vize-a-hodnoty/>

SLAVÍK, Jakub, 2014. *Marketing a strategické řízení ve veřejných službách: jak poskytovat zákaznický orientované veřejné služby*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4819-1.

SOUKOPOVÁ, Jana, 2011. *Ekonomika životního prostředí*. Masarykova univerzita.

STEP, ©2007-2015. Síť ekologických poraden: Zelené úřadování. Z historie [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.zeleneuradovani.cz/domains/zeleneuradovani.cz/o-nas/z-historie>

Síť ekologických poraden STEP. Úvodní informace o STEP [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: http://www.ekoporadna.cz/o_step/

Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky, 2010. Vyd. 1. Praha: Ministerstvo životního prostředí. ISBN 9788072125364. [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_udrzitelneho_rozvoje/\\$FILE/KM-SRUR_CZ-20100602.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_udrzitelneho_rozvoje/$FILE/KM-SRUR_CZ-20100602.pdf)

ŠREIN, Zdeněk, 1999. *Mechanismy hospodářské politiky Evropské unie*. 1. vyd. V Praze: Vysoká škola ekonomická v Praze. ISBN 8070799463.

TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA SLAVKOVA U BRNA, ©2010a. Informace ke svozu bi-
odpadu [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.tsslavkov.cz/Actuality.aspx?ActId=54>

TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA SLAVKOVA U BRNA, ©2010b. Koupaliště [online].
[cit. 2014-01-10]. Dostupné z: <http://www.tsslavkov.cz/KoupalisteHistorie.aspx>

TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA SLAVKOVA U BRNA, ©2010c. Kompostárna reference
[online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.tsslavkov.cz/KompostarnaReference.aspx>

TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA SLAVKOVA U BRNA, ©2010d. Kompostování a systém
svozu biologicky rozložitelných odpadů [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z:
<http://www.tsslavkov.cz/KompostarnaStavba.aspx>

TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA SLAVKOVA U BRNA, ©2010e. Naše činnost [online].
[cit. 2015-01-20]. Dostupné z: <http://www.tsslavkov.cz/Activity.aspx>

TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA SLAVKOVA U BRNA, ©2010f. Rozšíření separace bio-
logických odpadů ve městě Slavkov u Brna [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z:
http://www.tsslavkov.cz/documents/tabule_plast.pdf

TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA SLAVKOVA U BRNA, ©2010g. Reference [online]. [cit.
2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.tsslavkov.cz/KompostarnaReference.aspx>

TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA SLAVKOVA U BRNA, ©2010h. Systém svozu odpadů
pro kompostárnu [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: http://www.tsslavkov.cz/documents/system_svozu_odpadu_pro_kompostarnu.pdf

TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA SLAVKOVA U BRNA, ©2010i. Výroční zpráva za rok
2014 [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: http://www.tsslavkov.cz/documents/document.ashx?id=vyrocnizprava_2014.pdf

THERMONA. Kondenzační kotle. [online]. [cit. 2015-02-01]. Dostupné z: <http://www.thermona.cz/category/kotle/kondenzacni-kotle>

TOMŠÍK, Karel, 2014. *Evropská integrace a environmentální ekonomika*. Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta.

ZÁHUMENSKÁ, Vendula, et al. *Právo a environmentální problémy*. 2014.

ZÁMEK SLAVKOV-AUSTERLITZ, ©2009a. Stavební historie [online]. [cit. 2014-01-06]. Dostupné z: <http://www.zamek-slavkov.cz/cz/stavebni-historie/>

ZÁMEK SLAVKOV-AUSTERLITZ, ©2009b. Park [online]. [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://www.zamek-slavkov.cz/cz/park/>

ZASTUPITELSTVO MĚSTA SLAVKOVA U BRNA, 2014. Usnesení 2. zasedání zastupitelstva města konaného dne 16. 2. 2014. Slavkov u Brna: Zastupitelstvo města Slavkova u Brna.

ZO ČSOP VERONICA. Ekologický institut Veronica. Zelené úřadování [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.veronica.cz/?id=199>

Životní prostředí: kvalitní životní prostředí pro budoucí generace, 2013. Luxembourg: Publications Office. ISBN 9789279239441. Dostupné z: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/cs/environment_cs.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CENIA	Česká informační agentura ŽP.
ČR	Česká republika.
EIA	Environment Impact Assessment.
EMS	Environmental Management System.
EMAS	Eco Management and Audit Scheme.
EU	Evropská unie.
ISO	Mezinárodní organizací pro normalizaci.
JEA	Jednotný evropský pakt.
L&R	Lohman & Rauscher, s.r.o.
MA 21	Místní agenda 21.
MěÚ	Městský úřad.
MŽP	Ministerstvo životního prostředí.
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.
OP	Operační program.
OSN	Organizace spojených národů.
SEA	Stategic Environmental Assessment.
STEP	Síť ekologických poraden ČR.
SOS	Slavkovský ochránářský spolek.
TSMS	Technické služby města Slavkova u Brna.
ÚSC	Územně samosprávné celky.
ÚSES	Územní systém ekologické stability krajiny.
VÚSC	Vyšší územně samosprávné celky.
ŽP	Životní prostředí.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Vazby mezi aspekty udržitelného rozvoje (Zdroj: Tomšík, 2014, s. 98)</i>	<i>15</i>
<i>Obr. 2. Státní politika životního prostředí 2012-2020.....</i>	<i>31</i>
<i>Obr. 3. EMAS - Eko-management a audit z hlediska ochrany životního prostředí (Zdroj: CENIA, ©2012c).....</i>	<i>39</i>
<i>Obr. 4. Geografická mapa Jihomoravského kraje (Zdroj: Český statistický úřad, 2015c).....</i>	<i>42</i>
<i>Obr. 5. Mapa správního obvodu Slavkov u Brna (Zdroj: Český statistický úřad, 2015c)</i>	<i>47</i>
<i>Obr. 6. Graf vývoje celkových nákladů Městského úřadu Slavkov u Brna na spotřební materiál v Kč, vlastní zpracování (Zdroj: Město Slavkov u Brna).....</i>	<i>54</i>
<i>Obr. 7. Svoz bioodpadu ve Slavkově u Brna 2009-2013, vlastní zpracování (Zdroj: Technické služby města Slavkova u Brna, ©2010i).....</i>	<i>66</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Základní informace o městě Slavkov u Brna, vlastní zpracování (Zdroj: Město Slavkov u Brna, 2015j)</i>	<i>41</i>
<i>Tab. 2. Druhy pozemků v katastru města Slavkov u Brna, vlastní zpracování (Zdroj: Český statistický úřad, 2015b).....</i>	<i>45</i>
<i>Tab. 3. Vývoj spotřebních nákladů Městského úřadu Slavkov u Brna, vlastní zpracování (Zdroj: Město Slavkov u Brna)</i>	<i>54</i>
<i>Tab. 4. Přehled odevzdaných odpadů ve Slavkově u Brna 2012-2014, vlastní zpracování (Zdroj: RESPONO, a.s.)</i>	<i>64</i>
<i>Tab. 5. Vývoj spotřeby elektrické energie ve Slavkově u Brna 2009-2014, vlastní zpracování, (Zdroj: Technické služby města Slavkova u Brna, ©2010i)</i>	<i>69</i>
<i>Tab. 6. Informace o zdroji znečištění firem ve Slavkově u Brna, vlastní zpracování</i>	<i>78</i>

SEZNAM PŘÍLOH

P1 Řízený rozhovor

PŘÍLOHA P I: ŘÍZENÝ ROZHOVOR

Dobrý den pane Lánský,

na začátku našeho rozhovoru bych se ráda dozvěděla něco o vaší kariéře ve vztahu k městu Slavkov u Brna.

Jako ředitel Technických služeb ve Slavkově u Brna působím od roku 1990. V letošním roce, tedy v roce 2015 to bude v květnu 25 let, co na této pozici působím. Zároveň jsem se rozhodl, že svoji činnost v tomto roce ukončím.

Také jsem čtyři volební období působil jako zastupitel města a z toho jedno volební období jsem byl i členem rady.

Za podstatné k Vaší diplomové práci také považuji uvést, že od ledna roku 2007 působím ve společnosti RESPONO, a.s., která se zabývá svozem odpadu na Vyškovsku. Nejprve jsem byl členem představenstva a od roku 2011 zastávám pozici místopředsedy představenstva.

Ve své práci se zabýváte tzv. zeleným úřadováním. Pracují zaměstnanci TSMS ekologicky?

Smyslem fungování TSMS je pečovat o životní prostředí ve Slavkově. Samozřejmě chceme jít příkladem i uvnitř organizace. Žádné zvláštní opatření v tomto ohledu nemáme, uplatňujeme standardní šetrný přístup k provozu jako takovému. Samozřejmostí je třídění odpadu, při kancelářské práci neplýtváme papírem atp. Ještě bych také rád uvedl, že nemám služební auto a 25 let k přepravě využívám služební horské kolo.

Jednou z významných kapitol je i problematika svozu odpadu ve městě, kde jsem představila významný projekt TSMS – vybudování kompostárny a také činnost společnosti RESPONO, a.s., ve které působíte. Mohl byste zhodnotit projekt kompostárny a také působení firmy RESPONO, a.s. ve svozu odpadu ve městě?

System svozu bioodpadu ve Slavkově funguje již sedmým rokem. Musím však zdůraznit, že bez nadšení a spolupráce občanů města by tento systém nemohl fungovat.

Projekt hodnotím jako velmi úspěšný. Dokladem toho je i to, že jsme uváděni jako vzor např. na mezinárodní konferenci s názvem Biologicky rozložitelné opady, které se pravidelně v Náměšti nad Oslavou účastníme.

System svozu bioodpadu, jeho kompostování a opětovné využití občany je v České republice, trůfám si říct, ukázkový pro celou naši zem.

Společnost RESPONO, a.s., také nabízí svoz biologického odpadu v obcích Vyškovska, ale ne v takovém rozsahu jako my. My děláme kompletně odpad ze zeleně z celého města – tzn. z veřejné zeleně a odpad od občanů. Kromě pravidelných svozů na žádost občana mu přistavíme a také odvezeme zdarma kontejner na jeho bioodpad např. ze zahrady.

Ve Slavkově RESPONO, a.s., díky kompostárně svoz bioodpadu neřeší, občané za to nemusí tedy platit. Ale ostatní odpad tato společnost již řeší.

Tento systém svozu odpadu je unikátní v tom, že je přátelský vůči jeho obyvatelům a je důležitá jejich aktivní účast a zapojení. Hodně jsme se inspirovali v Německu, konkrétně v Bavorsku. Občané Slavkova si kompostování vzali za své a zkompostovaný odpad si pak odebírají zpět, odeberou prakticky celou produkci kompostárny, což považují za úžasnou zpětnou vazbu.

Společnost RESPONO, a.s., také původně chtěla ve svých střediskových obcích (Slavkov u Brna, Bučovice, Ivanovice, Rousínov a Vyškov) vybudovat kompostárny, ale jen Slavkov sám o sobě to dotáhl do konce. RESPONO, a.s. dalo přednost vybudování bioplynové stanice, kam se tedy bioodpad nevozí, vozí se tam hlavně gastro odpad. Bioodpad pak vozí na cizí nasmlouvané kompostárny.

TSMS také pečují o veřejné osvětlení ve městě. Pečlivě jsem si pročetla Vaše výroční zprávy a je vidět, že se snažíte o neustálé zvyšování úspory energií. Proč se ve Slavkově neuskutečnila komplexní výměna světel za moderní, např. za osvětlení typu Led?

Evidenci o spotřebě elektřiny si poctivě vedeme od roku 2003. Naším cílem bylo mít ve městě energeticky úsporné osvětlení s nízkými náklady na údržbu a také se spolehlivým provozem. Mezi prvními v ČR jsme začali s postupnou optimalizací vlastní osvětlovací soustavy. Vše je popsáno ve výroční zprávě TSMS za rok 2014.

Ke snižování spotřeby energie ve Slavkově používáme rozvaděče, které v noci regulují napětí, v noci ho snižují. Zatím jich máme k dispozici pět.

Led diody jsou problémová záležitost, je to málo prozkoumaná oblast a hlavně komerční marketingová záležitost. Pokud bychom na to ve Slavkově přistoupili, tak by šlo veškeré úsilí za poslední roky v úsporách vniveč. Výsledky máme tedy i díky úsporným rozvaděčům.

Při rekonstrukci si volí systém světel město, ale snažíme se, aby světelný tok byl směřován tam, kam má být.

Také se již tři roky účastníme elektronické aukce, cena je vždy vázána na jeden rok – i to je pro nás úspora financí. Město to nabízí i občanům, někteří to využívají.

Co říkáte na záměr města investovat do kogenerační jednotky na sídlišti Zlatá Hora?

Kogenerační jednotka sama o sobě je dobrá záležitost. V případě investice města na Zlaté Hoře je nutné zvážit všechny aspekty, vyhodnotit vstup a výstup, propočítat návratnost atp. Problém však spatřuji v tom, že na Zlaté Hoře dochází k privatizaci bytů a smysl této jednotky může být ohrožen, protože soukromí vlastníci pak mohou hledat jiné varianty vytápění a do projektu nemusí vůbec vstoupit nebo kdykoliv vystoupit.

Bude se totiž počítat s návratností x let a tou privatizací se to může zkomplikovat.

Mohou se odpojit po určité době, počítá se s návratností, ale je otázka, kolik se připojí uživatelů.

Jak hodnotíte protipovodňovou ochranu ve Slavkově u Brna?

Troufám si říct, že Slavkov předběhl před své okolí. Veškerá opatření se dělala ve spolupráci s Povodím Moravy, ale tam, kde město je, je také zásluha toho, že bylo v této otázce velmi aktivní.

Protipovodňovou ochranu tedy hodnotím velmi kladně. Slavkov je velmi dobře ochráněn. Dalším a složitějším problémem jsou přívalové deště, které se aktuálně řeší.

Výhodou protipovodňové investice pro obyvatele je otázka pojištění jejich domů a domácností. Díky II. etapě se např. sídliště Polní dostalo mimo záplavové území, a tím se zlevnilo pojištění.

TSMS také odpovídají za provoz území, kde se protipovodňová ochrana vybuďovala, tzn., že se staráme např. o hráze, mosty.

A co říkáte výstavbě v bývalém záplavovém území v lokalitě Zelnice?

Obecně bojuji proti rozšiřování Slavkova. Město má svůj charakter daný historickým urbanismem, jakákoliv satelitní výstavba tomu bohužel negativně uškodí.

V tomto počtu obyvatel je město příjemné pro jejich žití. Neustálé navyšování počtu osob může zhoršit kvalitu zajištění služeb, nemusí stačit infrastruktura atp. Přinese to další problematiku, kterou si nedokážeme představit. Nepřinese to ani daňové příjmy.

Vedení města by se mělo spíše zaměřovat se na zlepšování komfortu pro stávající místní občany.

Slavkov u Brna je kulturní město. Celá řada kulturních akcí se koná v zámeckém parku, jaký na to máte náhled Vy?

Je to otázka vyváženosti komerčních zájmů a ochrany tamní přírody.

Jsem pro pořádání kulturních akcí, každá památka má žít, ale musí se vyvážit požadavky komerční a technické možnosti parku. Určitě není vhodné pořádat např. akce pro 20 tisíc lidí, zde se hledí jen na komerční zájmy.

Ve své práci se zabýváte i přístupem některých slavkovských firem k životnímu prostředí a byla jste mile překvapena.

Nadstandardní přístup má jistě firma LIKO-s,a.s., která získala ocenění Rodinná firma. Je jistě příkladem pro celý svět. Víím, že budují i nějakou novou halu – šetrnou k životnímu prostředí.

Jaké máte informace o nově založeném Slavkovském ochránářském spolku?

Abych řekl pravdu, tak jsem jeho členem a inicioval jsem jeho založení. Tento spolek tu chyběl a má určitě perspektivu. Např. při své práci sleduji plochu tzv. Třinácti jezer, která vznikla po vybudování protipovodňových opatření a je to ukázka, jak spojit protipovodňovou ochranu města s ekologií, kam se postupně navrácí příroda a život.

Navazujeme na slavkovského „ekologického aktivistu“ pana Eugena Pohle.

TSMS mají na starosti i místní koupaliště. Řešíte nějaké problémy s jeho provozem?

Koupaliště už bude letos v červnu 30 let v provozu a podle mě neodmyslitelně ke Slavkovu patří, je o významný krajinný prvek. Stavělo se s velkou perspektivou. Bazén má velikost 1.130,40 m², měří 51,15 x 22,10 m a pojme 2.650 m³ vody (od 1,2 m do 4,85 m hloubky)

Co se týče aktuálního stavu, tak po technologické stránce je nadále funkční a vzorně udržované. Provoz je však ztrátový, i když je koupaliště vyhledávané širokým okolím, hlavně Brňany.

Asi 50 % nákladů kryje město, ostatní platící. Ztrátovost je však problém všech koupališť, nejen u nás.

Není v plánu nějaká rozsáhlejší rekonstrukce?

Studie na přebudování jsou, ale město zvolilo postupnou rekonstrukci, která je již z 80 % zrealizovaná. Ve studii je návrh na převedení do nerezů a celková změna technologie, ale město chtělo postupně zrekonstruovat.

Mohl byste mi říct nějaké informace o obchvatu okolo města?

Obchvat města financovalo Ředitelství silnic a dálnic a měl vést podstatně blíže u obydlí – 36 m od domů na Polní – a díky velké iniciativě občanů byl vybudován v jiné variantě – tedy posunutý dál a křížení je mimoúrovňové. Denně tu projede 25 tisíc aut, takže obyvatelé města jsou ušetřeni velkého hluku a také znečištění ovzduší.

Já jsem se samozřejmě do iniciativy posunutí obchvatu dále od obydlí také zapojil a považuji to za největší svůj první občanský počín. Musím také říct, že se to vůbec nemuselo podařit.

Stavba má nedocenitelný význam pro město, Slavkov by nebyl tím, čím je dnes. Podívejme se třeba na město Bučovice, které obchvat města řeší dlouhé roky a veškerá doprava vede městem a je to obrovský problém.

Pane řediteli, děkuji Vám za rozhovor a přeji Vám hodně úspěchů při dalších aktivitách v rozvoji Slavkova u Brna v oblasti životního prostředí.

Ve Slavkově u Brna dne 13. března 2015